

I IRODALOMJEGYZÉK

„Riasztó, hogy mennyi mindent megír az ember, amit tulajdonképpen soha senki nem olvas el, legalábbis semmi nyoma nincs, hogy bárki elolvasta. De a tudományban van még egy ennél kínosabb dolog, a referenciaszámítás. Megsemmisítő, hogy mennyi mindent megír az ember úgy, hogy soha senki nem hivatkozik rá, illetve gyakran hivatkoznak az emberre úgy, hogy nyilvánvaló: egyáltalán nem olvasták. ... A ... kalaplengető, kölcsönös hivatkozásoknak egész rendszere létezik, és fontos, hogy az ember bekerüljön a jó hivatkozási körbe. Nem beszéltem még az önhivatkozásokról, ami szintén gyakori, mert így is előreléphet valaki, mert megnőtt a hivatkozási indexe. Azzal is növelni lehet a hivatkozási indexet, ha valaki különösen nagy marhaságot ír. Akkor szinte megkerülhetetlen, hogy hivatkozzanak rá. Olyan nagy butaságot kell írni, amelyet még senki! És azt is jó hangosan kell mondani, hogy felfigyeljenek rá.”
(SZELÉNYI 2006. 25.)

FELHASZNÁLT FORRÁSOK

AMBROSIUS

Ambrosius: Expositio evangelii secundum
Lucam. J.-P. Migne, Paris 1845. http://monumenta.ch/latein/verzeichnis4_noframes.php?tabelle=Ambrosius&xy=Ambrosius,%20Expositio%20Evangelii%20secundum%20Lucam&level=3 (2018. január 2.)

AMMIAN.

Ammianus Marcellinus: Róma története. Ford.
Szepesy Gyula. Európa Kiadó, Budapest 1993. /
Ammianus Marcellinus: Res gestae a fine Corneli
Taciti. <http://www.thelatinlibrary.com/ammianus.html> (2017. május 22.)

ANONYMUS

Anonymus: Gesta Hungarorum. Ford. Pais Dezső.
Magyar Helikon, Budapest 1977.

APPIAN. MITHR.

Appianos: A mithridatési háborúk. In: Appianos:
Róma története. Szerk. Németh György. Osiris
Kiadó, Budapest 2008. 347–437.

ARRIAN.

L. Flavius Arrianos: Az alánok elleni csatarend.
(Ektaxis kata Alanón.) Ford. Forisek Péter. *Ókor*
IX: 1. 2010. 47–54.

AURELIUS VICTOR

Aurelius Victor: Epitome De Caesaribus.
A booklet about the style of life and the manners
of the imperatores. Sometimes Attributed to
Sextus Aurelius Victor. Translated by Thomas
M. Banchich. Canisius College Translated Texts,
Number 1. Canisius College. Buffalo, New York

2009. <http://www.roman-emperors.org/epitome.htm> (2012. július 11.)

AUSON. EPIG.

Decimus Magnus Ausonius: Epigrammaton Liber.
1. De Augusto http://www.intratext.com/IXT/LAT0574/_P34.HTM (2018. január 2.)

AUSON. MOSELLA

Ausonius: Mosella. http://wiki.dickinson.edu/index.php?title=Ausonius_Mosella
(2018. január 2.)

AUSON. PRECAT. COS.

Ausonius with an English translation by Hugh
G. Evelyn White. Loeb Classical Library.
London – New York 1919. /
Decimus Magnus Ausonius: Precatio consulis
designati pridie Kal. Ian. Fascibus sumptis.
http://www.intratext.com/IXT/LAT0574/_IDX023.HTM (2018. január 2.)

AVENTINUS

Johannes Aventinus: Annalium Boiorum, sive
veteris Germaniae. Libri VII. Ed. Nicolas Cisner.
Frankfurt 1627. https://www2.uni-mannheim.de/mateo/camenahist/autoren/aventinus_hist.html
(2018. január 2.)

BARBARO

Travels of Josaphat Barbaro, Ambassador
from Venice to Tanna, now called Asof,
in 1436. <http://www.columbia.edu/itc/mealac/pritchett/00generallinks/kerr/vol01chap19.html>
(2017. december 18.)

- CARPINI
Plano Carpini úti jelentése 1247-ből. Ford. Gy. Ruitz Izabella. <http://www.terebess.hu/keletkultinfo/lexikon/plano.html> (2012. szeptember 19.)
- CIL
Corpus Inscriptionum Latinarum. http://cil.bbaw.de/cil_en/index_en.html (2018. január 2.)
- CTH.
Theodiani libri XVI cum constitutionibus Sirmondianis. Ed. Th. Mommsen – Paulus M. Meyer. Berlin 1905. <http://web.upmf-grenoble.fr/Haiti/Cours/Ak/Constitutiones/codtheod.htm> / <http://ancientrome.ru/ius/library/codex/theod/tituli.htm> (2012. április 19.)
- CURT. RUF.
Quintus Curtius Rufus: A Makedón Nagy Sándor története. Fordította és a jegyzeteket írta Kárpáthy Csilla. <http://mek.oszk.hu/02600/02652/#> (2012. július 11.) / Quintus Curtius Rufus: Historiarum Alexandri Magni Macedonis http://penelope.uchicago.edu/Thayer/L/Roman/Texts/curtius/6*.html (2017. május 22.)
- DEMOSTH
Demosthenes: Against Leptines, with an English translation by C. A. Vince – J. H. Vince. Cambridge – London 1926. www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=urn:cts:greekLit:tlg0014.tlg020.perseus-eng1:32 (2012. április 19.)
- DEMOSTHENES
Demosthenes: Against Phormio, with an English translation by A. T. Murray. Cambridge – London 1939. www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=urn:cts:greekLit:tlg0014.tlg034.perseus-eng1:8 (2012. április 19.)
- DIO
Dio's Roman History with an English translation by Earnest Cary, Ph.D. on the basis of the version of Herbert Baldwin Foster, Ph.D. William Heinemann Ltd., Harvard University Press, London – Cambridge, Massachusetts 1968. http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Cassius_Dio/ (2012. április 19.)
- DIOD.
Diodorus of Sicily with an English translation by Russel M. Geer, Ph.D. William Heinemann Ltd, Harvard University Press, London – Cambridge, Massachusetts 1962.
- DION CHRYSOST.
Dio Chrysostom: Discourses. Loeb Classical Library, 5 volumes, Greek texts and facing English translation. Translation by J. W. Cohoon. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1940. http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Dio_Chrysostom/Discourses/36*.html (2009. november 4.)
- EUSEB. VITA CONST.
Eusebius of Caesarea: The Life of the Blessed Emperor Constantine. Medieval Sourcebook. The Bagster translation, revised by Ernest Cushing Richardson, Ph.D. <http://www.fordham.edu/halsall/basis/vita-constantine.html> (2009. november 4.)
- EUTROP.
Eutropius: Róma rövid története. Ford. Teravágimov Péter. Helikon Kiadó, Budapest 2003.
- EXCERPTA VALESIANA
Anonymus Valesianus: Origo Constantini. Ford. Kiss Magdolna. *Specimina Nova XV*. 1999. (2000) 77–147.
- FAUS. BYZ.
P'awstos Buzand's (Faustus Byzantinus): Historia of the Armenians. Translated from Classical Armenian by Robert Bedrosian. <http://www.attalus.org/armenian/pbtoc.html> (2008. január 2.)
- FLORUS EPIT.
Lucius Annaeus Florus: Róma háborúi. Ford. Havas László. Az ókori irodalom kiskönyvtára. Európa Könyvkiadó, Budapest 1979.
- GREG. TUR. Hist
Gregory of Tours: History of the Franks: Books I–X. Translated by Earnest Brehaut, 1916. <http://www.fordham.edu/halsall/basis/gregory-hist.html#book3> (2018. január 2.)
- HÉROD.
Hérodotosz: A görög-perzsa háború. Ford. Muraközy György. Bibliotheca Classica. Európa Könyvkiadó, Budapest 1989.
- HÉRÓDIAN.
Héródianos: A Római Birodalom története Marcus Aurelius halálától. Ford. Fehér Bence – Kovács Péter. Osiris Kiadó, Budapest 2005.
- HIERON. CHRON.
Jerome: Chronicle. Ed. Roger Pearse. Ipswich 2005. http://www.tertullian.org/fathers/jerome_chronicle_00_eintro.htm (2018. január 2.)
- HIPPOKRATÉS
Hippokratész könyve a levegőről, a vizekről és a vidékekről. (Liber de aere, locis et aquis.) Ford. Dr. Sattler Jenő. *Communicationes ex Bibliotheca Historiae Medicae Hungarica* 33. 1964. 9–31.
- HOMÉROS Od.
Homérosz: Odüsszeia. Ford. Devecseri Gábor. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest 1983.

- HORENACI 1995.
Hajk és Bél harca. A régi örmény irodalom kincsestára I. Válogatta, szerkesztette, a történeti és irodalmi bevezetőket írta Dr. Schütz Ödön. Életünk Könyvek, Szombathely 1995.
- ILS
H. Dessau: Inscriptiones Latinae Selectae. Berloini, Paris I–IV. 1882–1916. www.archive.org/details/inscriptionslat03dessuoft (2018. január 2.)
- IORD.
Iordanes: Getica. A gótok eredete és tettei. Kiss Magdolna gondozásában. Vivarium fontivm 1. Dolmen 2000 Bt., Pécs 2002. / L'Harmattan, Budapest 2005.
- IORD. ROM.
Iordanes: Romana. In: Monumenta Germaniae Historica. http://bsb.dmggh.de/bsb.lrz-muenchen.de/dmggh_new/app/web?action=loadBook&contentID=bsb00000792_00083 (2018. január 2.)
- IS.HISP.
Isidorus Hispalensis: Historia Gothorum, Vandalorum et Suevorum. / A gótok, vandálok és szvévek története. Ford. Székely Melinda. JATEPress, Szeged 2008.
- ITINERARIUM BURDIGALENSE
Itinerarium Burdigalense <http://www.christusrex.org/www1/ofm/pilgr/bord/10Bord01MapEur.html> (2017. május 22.)
- IUSTINUS
Világkrónika a kezdetektől Augustusig. (Fülöp királynak és utódainak története.) Marcus Iunianus Iustinus kivonata Pompeius Trogus művéből. Ford. Horváth János. Helikon Kiadó, Budapest 1992. / Historiarum Philippicarum in epitomen redacti a M. Iuniano Iustino. <http://www.thelatinlibrary.com/justin/41.html> (2017. május 22.)
- JOS.FLAV. ANT. IUD.
Josephus Flavius: A zsidók története. Görög eredetiből ford. Révay József. Gondolat, Budapest 1983.
- JOS.FLAV. BELL.IUD.
Josephus Flavius: A zsidó háború. Ford. Révay József. 6. kiadás. Talentum, Budapest 1999.
- KÉPES KRÓNKA 1964.
Képes Krónika. Hasonmás kiadás. Sajtó alá rend. Mezey László. Ford. Geréb László. Magyar Helikon, Budapest 1964.
- KHORENATS'I
Moses Khorenats'i: History of the Armenians. Trans. Robert W. Thomson. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1980.
- LATYSHEV 1916/1965.
Inscriptiones antiquae orae septentrionalis Ponti Euxini graecae et latinae. Inscriptiones Tyrae, Olbiae, Chersonesi Tauricae, aliorum locorum a Danubio usque ad regnum Bosporanum. Ed. Vasilij V. Latyshev. Petropoli 1916. / Reprographischer Nachdruck, Gg Olms, Hildesheim 1965.
- LIV.
Livius: A római nép története a város alapításától. Ford. Muraközy Gyula. Bibliotheca Classica, Európa Könyvkiadó, Budapest 1982.
- LUC. CIV.
Lucanus: Dramatic Episodes of the Civil Wars. www.gutenberg.org/cache/epub/602/pg602.html (2013. augusztus 26.)
- LUK. TOX.
Lukianosz: Toxarisz vagy a barátság. Ford. Kárpáty Csilla. In: Lukianosz összes művei. I. kötet. Bibliotheca Classica, Magyar Helikon, Budapest 1974. 858–898.
- MAR.VIC.
Claudius Marius Victor: Alethia. In: ALEMANY 2003. 82.
- MEN.PROT.
Menandros Protector. In: ALEMANY 2003. 251–252.
- MGH AA
Chronica minora I. http://www.mgh.de/fileadmin/Downloads/pdf/MGH-Gesamtverzeichnis_2007.pdf; http://www.digital-collections.de/index.html?c=autoren_index&l=en&ab=Mommsen%2C+Theodor (2012. április 29.)
- MON.ANC.
Res gestae divi Augusti. Ford. Borzsák István. *AntTan* I. 1954. 325–332. / In: Római történeti chrestomathia. Ókori történeti chrestomathia III. Tankönyvkiadó, Budapest 1963. N. 67. 193–198.
- MONGOLOK TITKOS
A mongolok titkos története. Ford. Ligeti Lajos. Osiris Kiadó, Budapest 2004.
- MROVELI 1979.
Леонти Мровели: Жизнь картлийских царей. Извлечение сведений об абхазах, народов Северного Кавказа и Дагестана. Перевод с древнегрузинского, предисловие и комментарии Г.В. Цулая. Наука, Москва 1979.
- NART
Nartok. Kaukázusi hősi mondák. A világ eposzai 3. Ford. Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria – Istvánovits Márton. Európai Folklor Intézet – L'Harmattan Kiadó, Budapest 2009.

- NIESE 1955.
Flavii Iosephi opera. Edidit et apparatv critico instrvxit Benedictus Niese. Apvd Weidmannos, Berolini 1955.
- NOT.DIGN.
Notitia dignitatum omnium tam civilium quam militarium in partibus Occidentis. <http://www.thelatinlibrary.com/notitia.html> (2012. január 20.) / <http://www.pvv.ntnu.no/~halsteis/notitia.htm> (2012. január 20.)
Notitia Dignitatum accedunt Notitia Urbis Constantinopolitanae et Latercula Prouinciarum. Ed. Otto Seeck. 1876. / Minerva Verlag GmbH., Frankfurt/Main 1983. http://www.hs-augsburg.de/~harsch/Chronologia/Lspost05/Notitia/not_dig0.html (2012. január 20.)
- OLÁH
Oláh Miklós: Hungária. Ford. Németh Béla. Előszó Szigethy Gábor. Gondolkodó magyarok könyv. Magvető, Budapest 1985.
- OPT. PORPHYR. CARM.
P. Optatianus Porfyrius: Carmina. <http://www.thelatinlibrary.com/porphyrius.html> (2012. január 20.)
- OROSIUS ADV.PAG.
Orosius: A History, against the Pagans. <http://sites.google.com/site/demontortoise2000/> (2012. január 20.)
- OVIDIUS EP.
Publius Ovidius Naso: Levelek Pontusból. Ford. Kartal Zsuzsa. Az ókori irodalom kiskönyvtára. Európa Kiadó, Budapest 1991.
- OVIDIUS IBIS
Ovid in six volumes II. The Art of Love, and other poems. With an English translation by J.H. Mozley. Loeb Classical Library. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1969. 251–307.
- OVIDIUS TR.
Publius Ovidius Naso: Keservek. Ford. Adamik Tamás – Csehy Zoltán – Csorba Győző – Erdődy János – Franyó Zoltán – Gaál László – Kardos László – Kármán Edit – Kerényi Grácia – Kopeczky Rita – Polgár Anikó – Rónai Pál – Szabó Lőrinc – Tordai Éva. Magyar Könyvklub, Budapest 2002.
- PAUL.DIAC.
Paulus Diaconus: A longobardok története (Historia Langobardorum). Ford. Gombos F. Albin. Középkori Krónikások I. Brassói Lapok Nyomdája, Brassó 1901.
- PAUS.
Pauszaniasz: Görögország leírása. Ford. Muraközy Gyula. Pallas Stúdió – Attraktor Kft., Budapest 2000.
- PLIN. EP.
Ifjabb Plinius: Levelek. Ford. Borzsák István – Maróti Egon – Muraközy Gyula – Szepessy Tibor. Bibliotheca Classica. Európa Könyvkiadó, Budapest 1981.
- PLIN. NH
Pliny: Natural History in ten volumes, with an English Translation by H. Rackham. Loeb Classical Library. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts 1989.
- PLUT.
Plutarchos: Párhuzamos életrajzok. Ford. Máthé Elek. Bibliotheca Classica. Magyar Helikon, Budapest 1978.
- PLUT. MOR.
Plutarch: Moralia – On the Fortune of the Romans. http://penelope.uchicago.edu/Thayer/e/roman/texts/plutarch/moralia/fortuna_romanorum*.html (2012. május 29.)
- POL. STRAT.
Полиэн: Стратегемы. Ред. А. К. Нефёдкин. Евразия, Санкт-Петербург 2002.
- POLYBIOS
Polybius: The Histories of Polybius. Translation by W.R. Paton. Loeb Classical Library. Heinemann, London 1922–1927. penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Polybius/25*.html (2012. április 27.)
- POMP. MELA
Pomponius Mela: De situ orbis. http://ourworld.cs.com/latintexts/mela_home_page.htm (2008. október 30.)
- POMP. MELA DE CHOR.
Pomponius Mela: De chorographia. <http://www.thelatinlibrary.com/pomponius.html> (2008. október 30.)
- PROCOF. GOTH.
Procopius Caesarensis: De bello Gothico. In: History of the Wars, Books I and II with an English Translation by H.B. Dewing. Loeb Classical Library. William Heinemann Ltd., Harvard University Press, London – Cambridge, Massachusetts 1971.
- PROCOF. PERS.
Procopius Caesarensis: De bello Persico. In: History of the Wars, Books I and II with an English Translation by H.B. Dewing. Loeb Classical Library. William Heinemann Ltd., Harvard University Press, London – Cambridge, Massachusetts 1971.

- PSEUDO-SCYLAX**
The Periplus of Pseudo-Scylax. An interim translation by Graham Shipley. 2002. <http://www.ancientportsantiques.com/wp-content/uploads/Documents/AUTHORS/Scylax-GB2002.pdf> (2018. január 2.)
- PTOLEM.**
Claudius Ptolemy: The Geography. Translated and edited by Edward Luther Stevenson with an introduction by prof. Joseph Fischer. S.J. Dover Publications Inc., New York 1991.
- RANSANUS**
Petrus Ransanus: A magyarok történetének rövid foglalata. Ford. Blazovich László – Sz. Galántai Erzsébet. Millenniumi Magyar Történelem 6. Osiris Kiadó, Budapest 1999.
- RIC**
Roman Imperial Coinage. <http://www.wildwinds.com/coins/ric/i.html> (2012. május 20.)
- SCYMN.**
Pseudo-Scymnos: Periodos tu Nikomédé. (Az ismert világ leírása.) In: LATISEV 1947/52–1992/93. 223–227. (309–313.)
- SEN. NAT.QUEST.**
Physical science in the time of Nero, being a translation of the Questiones Naturales of Seneca, Natural questions by John Clarke. London 1910. <http://www.archive.org/stream/physicalsciencei00seneiala#page/n3/mode/2up> (2012. április 27.)
- SEN. THYEST.**
Seneca: Tragedies II. Ed. and translated by John G. Fitch. Loeb Classical Library. Heinemann Ltd, Harvard University Press, London – Cambridge 2004.
- SHA**
Császárok története (Historia Augusta). Multiplex Media – DUP, Debrecen 2003.
- Ant.** Iulius Capitolinus: Antoninus Pius. Ford. Havas László. 90–101.
- Aur.** Flavius Vopiscus, a szirakúzai: Az isteni Aurelianus. Ford. Szűcs Gábor. 473–511.
- Car.** Flavius Vopiscus, a szirakúzai: Carus, Carinus, Numerianus. Ford. Havas László. 558–572.
- Claud.** Trebellius Pollio: Az isteni Claudius. Ford. Burai Erzsébet. 458–472.
- Gord.** Iulius Capitolinus: A három Gordianus. Ford. Soltész Márk. 365–390.
- Hadr.** Aelius Spartianus: Hadrianus élete. Ford. Kiss Sebestyén. 57–82.
- Marc.Ant.** Iulius Capitolinus: Marcus Antoninus Filozófus. Ford. Lakfalvi Géza. 102–127.
- Maxim.** Iulius Capitolinus: A két Maximinus. Ford. Kató Péter. 342–364.
- Prob.** Flavius Vopiscus, a szirakúzai: Probus. Ford. Tóth Orsolya. 527–545.
- Trig.Tyr.** Trebellius Pollio: A harminc trónbitorló. Ford. Szűcs Tamás. 427–457.
- SOZOMENOS**
The Ecclesiastical History of Sozomen, Comprising a History of the Church, from a.d. 323 to a.d. 425. Translated from the Greek. Revised by Chester D. Hartranft. T&T Clark, Edinburgh. <http://www.freewebs.com/vitaphone1/history/sozomen.html> (2011. június 3.)
- STATIUS SILV.**
Stattius with an English translation by J.H. Mozley. William Heinemann Ltd., G.P. Putnam's Sons, London – New York 1928. <http://www.archive.org/stream/stattiusstat01statuoft#page/180/mode/2up/search/Silvae> (2011. szeptember 2.)
- STEPH.BYZ.**
Stephanos Byzantios: Ethnika. In: LATISEV 1947/52–1992/93. 187. (273.)
- STRABÓN**
Strabón: Geógraphika. Ford. Földy József. Gondolat, Budapest 1977.
- SUETON.**
Gaius Suetonius Tranquillus: A caesarok élete. Ford. Kiss Ferencné. Bibliotheca Classica. Magyar Helikon, Budapest 1975.
- SYNC.**
Georgius Syncellus: Ekloge chronographias. In: Scriptorum Historiae Byzantinae. Editio emendatior et copiosior, consilio B. G. Niebuhrii C. F. Bonn 1829. www.documentacatholicaomnia.eu/04z/z_0740-0810_Georgius_Syncellus_Constantinopolitanus_Chronographiae_%28CSHB%29__GR.pdf.html (2017. július 1.)
- TACIT.**
Tacitus összes művei. Fordította Borzsák István. Bibliotheca Classica. Európa Könyvkiadó, Budapest 1980.
- THEOPH.**
Theophanes: Chronographia. In: ALEMANY 2003. 269–275.
- VAL.FLAC.**
Argonauticon. Cajus Valerius Flaccus hőskölteménye nyolc énekben. Ford. Fábíán Gábor. Aigner Lajos, Pest 1873.

ZONARAS

Ioannes Zonarae: Annales.
www.documentacatholicaomnia.eu/30_20_1050-1150-_ioannes_zonaras.html (2012. január 21.)

ZOSIM.

Zosimus: New History. Ed. Roger Pearse. Green and Chaplin, London 1814. Ipswich 2002. http://www.tertullian.org/fathers/zosimus00_intro.htm (2012. január 21.)

FELHASZNÁLT IRODALOM**АВАЈЕВ 1949.**

В.И. Абаев: Осетинский язык и фольклор. т. 1. Изд. Академии наук СССР, Москва – Ленинград 1949.

АВАЈЕВ 1960.

В.И. Абаев: Примечание (Немет Ю.: Список слов на языке ясов, венгерских алан.) Сев.-Осет. науч.-исслед. ин-т., Орджоникидзе 1960. 17–23.

АВАЈЕВ 1965.

В.И. Абаев: Скифо-европейские изоглоссы. Наука, Москва 1965.

АВАЈЕВ 1971.

В.И. Абаев: О некоторых лингвистических аспектах скифо-сарматской проблемы. In: Проблемы скифской археологии. Ред. П.Д. Либеров – В.И. Гуляев. Наука, Москва 1971. 10–13.

АВАЈЕВ 1972.

В.И. Абаев: К вопросу о прародине и древнейших миграциях индоиранских народов. In: Древний восток и античный мир. Сборник статей, посвященный профессору Всеволоду Игоревичу Авдиеву. Ред. В.И. Кузищин. Изд. Московского Университета, Москва 1972. 26–37.

АВАЈЕВ 1979.

В.И. Абаев: Основы иранского языкознания. Древнеиранские языки. Наука, Москва 1979.

АВАЈЕВ 1990.

В.И. Абаев: Происхождение осетинских фамильных имён СÆРАЗОНТÆ и ÆGHUZATÆ. In: Абаев В.И.: Избранные труды. Религия, фольклор, литература. Ир, Владикавказ 1990. 408–422.

АВРАМОВА 1992.

М.П. Абрамова: Некоторые особенности взаимоотношений ираноязычных кочевников и оседлых племён Предкавказья. [Some peculiarities in the relations between the Iranian-speaking nomades and the sedentary tribes of the North Caucasus.] *РА* 1992: 2. 20–31.

АВРАМОВА 1993.

М.П. Абрамова: Центральное Предкавказье в сарматское время. (III в. до н.э. – IV в. н.э.). [Central Ciscaucasia (Predkavkaz'e) in the Sarmatian Period. (3rd century B.C. – 4th century A.D.)] Институт археологии РАН, Москва 1993.

АВРАМОВА 1994.

М.П. Абрамова: Некоторые особенности материальной культуры сарматов Центрального Предкавказья. In: *ПРОБЛЕМЫ* 1994. 8–15.

ADAM

Archäologische Denkmäler der Awarenzeit in Mitteleuropa. Hrsg. József Szentpéteri. *VAH XIII*: 1–2. 2002.

AFGHANISTAN 2006.

Afghanistan les trésors retrouvés. Collections du musée national de Kaboul. Éd. Pierre Vallaud. Réunion des Musées Nationaux. Guimet Musée National des Arts Asiatiques, Paris 2007.

АЙБАВИН 2003.

Alexander Aibabin: Zur Datierung des germanischen Einfalls auf der Krim. In: *КОНТАКТ* 2003. 65–78.

АЙБАВИН 1999.

А.И. Айбабин: Этническая история ранневизантийского Крыма. ДАР, Симферополь 1999.

АЙБАВИН–ХАЙРЕДИНОВА 2008.

А.И. Айбабин – Э.А. Хайрединова: Могильник у села Лучистое. том I. Раскопки 1977, 1982–1984 годов. [Summary.] АДЕФ-Україна, Симферополь – Керчь 2008.

АЛБЕКЕР–БÍРÓНÉ 1969/70.

Albeker Mária – Bíróné Sey Katalin: Antoninianus lelet Felsőtengelicről. [Antoninianus-Fund von Felsőtengelic.] *Num.Közl. LXVIII–LXIX*. 1969–1970. 13–23.

АЛЕКСЕЈЕВ 1992.

А.Ю. Алексеев: Скифская хроника. (Скифы в VII–IV вв. до н.э. Историко-археологический очерк.) Петербургкомстат, Санкт-Петербург 1992.

- ALEKSZEJEV 2000.
В.П. Алексеев: Монеты царя Фарзоя из Тиря [The Coins of King Pharsoes from Tyra]. *Stratum plus* 2000: 6. 174–177.
- ALEKSZEJEV 2003.
А.Ю. Алексеев: Хронография Европейской Скифии VII–IV веков до н.э. [Chronography of European Scythia (7th–4th centuries BC).] Изд. Государственного Эрмитажа, Санкт-Петербург 2003.
- ALEKSZEJEVA 1982.
Е.М. Алексеева: Античные бусы Северного Причерноморья. САИ Г1-12. 1982.
- ALEKSZEJEVA 2015.
Е.М. Алексеева: Горгиппия. Последний этап развития (конец I–III в. н. э.). [Gorgippia. Final Stage of Development (1st – 3rd Centuries A. D.)] *Древности Боспора* 19. 2015. 7–27.
- ALEMANY 2003.
Агусти Алемань: Аланы в древних и средневековых письменных источниках. Менеджер, Москва 2003. [Angol változata: Agusti Alemany: Sorces on the Alans. A Critical Compilation. Handbook of Oriental Studies, Central Asia. Brill, Leiden – Boston – Köln 2000.]
- ALFÖLDI 1924/26.
Andreas Alföldi: Der Untergang der Römerherrschaft in Pannonien. Walter de Gruyter & Co., Berlin – Leipzig 1924–1926.
- ALFÖLDI 1929.
Alföldi András: A gót mozgalom és Dácia feladása. *Egyetemes Philologiai Közlöny* LIII: VIII–X. 1929. aug–dec. 161–188.
- ALFÖLDI 1936.
Alföldi András: Pannonia rómaiságának kialakulása és történeti kerete. *Századok* 70: 1–3., 4–6. 1936. 1–37., 129–162.
- ALFÖLDI 1939.
András Alföldi: Die Roxolanen in der Walachei. In: Bericht über den VI. Internationalen Kongress für Archäologie, Berlin, 21.–26. August, 1939. Archäologisches Institut des Deutschen Reiches, De Gruyter, Berlin 1940. 528–538.
- ALFÖLDI 1939A.
Alföldi András: Barbár betelepítés Pannoniába Nero korában. In: Epigraphica II. [Eine Übersiedlung von barbarischen Massen nach Pannonien unter Nero.] *ArchÉrt* 66. 1939. 103–107., 263–265.
- ALFÖLDI 1940.
Alföldi András: Dákok és rómaiak Erdélyben. *Századok* 74: 4–6. 1940. 129–180.
- ALFÖLDI 1941/1999.
Alföldi András: Erdély népei az ókorban. In: Erdély és népei. Szerk. Mályusz Elemér. Budapest 1941. / Szerkesztett, bővített kiadás. Szerk. Vistai András János. Maecenas Könyvkiadó, Budapest 1999. 9–20.
- ALFÖLDI 1942.
Alföldi András: Az eraviszkuszok Buda földjén. In: Budapest története I. Budapest az ókorban. I. Szerk. Szendy Károly. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest 1942. 135–171. // A pesti oldal új urai. In: Budapest története I. Budapest az ókorban. I. Szerk. Szendy Károly. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest 1942. 172–235. // Aquincum a későrómai világban. In: Budapest története I. Budapest az ókorban. II. Szerk. Szendy Károly. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest 1942. 670–746.
- ALFÖLDI 1943.
Alföldi András: Keletmagyarország a római korban. In: Magyarok és románok. A Magyar Történettudományi Intézet Évkönyve 1943. Szerk. Deér József – Gáldi László. Athenaeum, Budapest 1943. 1–93.
- ALFÖLDI 1943A.
Alföldi András: A régi pénzek tanuvalomása a honfoglalás előtti Magyarország történetéről. *Num.Közl.* XLII. 1943. 14–25.
- ALFÖLDI 1954.
R. Alföldi Mária: A rábakovácsi római ékszerlelet. *FA* VI. 1954. 62–73.
- ALFÖLDI 1963.
Maria R. Alföldi: Fragen des Münzumlaufts im 4. Jahrhundert n. Chr. *Jahrbuch für Numismatik und Geldgeschichte* 13. 1963. 75–104.
- ALFÖLDI 1967.
András Alföldi: Studien zur Geschichte der Weltkriege des 3. Jahrhunderts nach Christus. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1967.
- ALFÖLDY 1966.
Géza Alföldy: Barbareneinfälle und Religiöse Krisen in Italien. In: Bonner Historia-Augusta-Colloquium 1964/1965. Antiquitas Reihe 4. Hrsg. Johannes Straub. Rudolf Habelt Verlag, Bonn 1966. 1–19.
- ALMÁSSY 2009.
Katalin Almássy: Celts and Dacians (?) in the Great Hungarian Plain: 1st c. BC – 1st c. AD. In: Mitteleuropa zur Zeit Marbods. 19. Internationales Symposium Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im mittleren Donauraum. Hrsg. Vladimír Salač –

- Jan Bemmann. Archeologický ústav Akademie věd České republiky – Vor- und Frühgeschichtliche Archäologie der Rheinischen Friedrich-Wilhelms-Universität, Praha – Bonn 2009. 251–268.
- ALRAM 1996.
Michael Alram: Die Geschichte Ostirans von den Griechenkönigen in Baktrien und Indien bis zu den iranischen Hunnen (250 v. Chr. – 700 n. Chr.). In: Weihrauch und Seide. Alte Kulturen an der Seidenstraße. Hrsg. Wilfried Seipel. Skira Editore, Milano – Wien 1996. 119–140.
- AMBROZ 1966.
А.К. Амброз: Фибулы юга европейской части СССР II в. до н.э. – IV в. н.э. САИ Д1-30. 1966.
- ANGYAL–BALLA 1972.
B. Angyal Katalin – Balla Lajos: Studia Dacia I. [Studia Dacia.] *DMÉ* LIII. 1972. (1974) 149–175.
- ANTONOVA–JAJLENKO 1995.
И.А. Антонова – В.П. Яйленко: Херсонес, Северное Причерноморье и маркоманские войны по данным херсонесского декрета 174 г. н.э. в честь Тита Аврелия Кальпурниана Аполлониды. [Chersonesus, the Northern Black Sea coast and the Marcomannic wars according to the data of the Chersonesian decree of 174 A.D. in honour of Titus Aurelius Calpurnianus Apollonides.] *ВДИ* 1995: 4. 58–86.
- АНТУЦСНИЈЕ 1984.
Античные государства Северного Причерноморья. Археология СССР. Ред. Г.А. Кошеленко – И.Т. Кругликова – В.С. Долгоруков. Наука, Москва 1984.
- АРТУЕКАРЈЕВ 1987.
А.З. Аптекарев: К вопросу о восточной границе Боспорского царства во второй пол. IV – первой пол. III вв. до н.э. In: Античная цивилизация и варварский мир в Подонье-Приазовье. Отв. ред. Б.А. Раев. Музей истории донского казачества, Новочеркасск 1987. 29–30.
- AQUINCUM É.N.
Aquincum. Budapest a római korban. / Das römische Budapest. Szerk. Póczy Klára – Lengyelne Kurucz Katalin. Budapest Történeti Múzeum, Budapest é.n.
- ARHEOLOGIA 1986.
Археология Украинской ССР. Отв. ред. В.Д. Баран. Наукова думка, Киев 1986.
- ARMÉE 1993.
L'Armée Romaine et les Barbares du III^e au VII^e siècle. Textes réunis par Françoise Vallet et Michel Kazanski. L'Association Française d'Archéologie Mérovingienne, Condé-sur-Noireau 1993.
- ASCHERSON 2000.
Neal Ascherson: A Fekete-tenger. Európa Könyvkiadó, Budapest 2000.
- БАБЕŞ 1999.
Mircea Babeş: Ein Tamga-Zeichen aus der dakischen Siedlung von Ocniţa (*Buridava*). In: Transsilvanica. Archäologische Untersuchungen zur älteren Geschichte des südöstlichen Mitteleuropa. Gedenkschrift für Kurt Horedt. Hrsg. Nikolaus Boroffka – Tudor Soroceanu. Verlag Marie Leidorf GmbH, Rahden/West. 1999. 223–239.
- BAVOLCSI 2004.
Babolcsi Andrea: Torquesek a szarmata kori temetkezésekben az Alföldön. Szakdolgozat. Szegedi Tudományegyetem, Szeged 2004.
- BACHRACH 1973.
Bernard S. Bachrach: A History of the Alans in the West. From their First Appearance in the Sources of Classical Antiquity through the Early Middle Ages. Minnesota Monographs in the Humanities 7. University of Minnesota Press, Minneapolis 1973.
- BALABANOVA 1998.
М.А. Балабанова: Динамика морфологического облика населения Волго-Донского междуречья, Нижнего Поволжья и Южного Приуралья в раннем железном веке. In: Проблемы археологии Юго-Восточной Европы. Ред. В.Я. Кияшко – В.А. Ларенок – В.В. Потапов. Ростов-на-Дону 1998. 3–5.
- BALANVANCEV 2005.
А.С. Балаханцев: Среднеазиатские дахи в IV–II вв. до н.э.: происхождение, хронология, локализация. In: Центральная Азия от Ахеменидов до Тимуридов. Археология, история, этнология, культура. Материалы международной научной конференции, посвященной 100-летию со дня рождения Александра Марковича Беленицкого. Отв. ред. В.П. Никонов. Институт истории материальной культуры РАН, Санкт-Петербург 2005. 64–67.
- BALANVANCEV 2013.
А.С. Балаханцев: К вопросу о времени и обстоятельствах появления скифов в Восточной Европе. In: Боспорский феномен. Греки и варвары на евразийском перекрестке. Ред. М.Ю. Вахтина и др. Нестор-История, Санкт-Петербург 2013. 352–357.

- BALAHVANCEV–BEGLOVA 2011.
A.C. Балахванцев – Е.А. Беглова: Арифарн – царь фатеев или сираков? In: NASZELENYIJE 2011. 575–579.
- BALAHVANCEV–JAVLONSKIJ 2008.
А.С. Балахванцев – Л.Т. Яблонский: Серебряная амфора из Филипповки. In: Ранние кочевники Волго-Уральского региона. Отв. ред. Л.Т. Яблонский. ОГПУ, Оренбург 2008. 29–38.
- BALÁS 1961.
Balás Vilmos: Az alföldi hosszanti sáncok. [Die Längswälle der Tiefebene.] *RégFüz* II: 9. 1961.
- BALÁS 1963.
Vilmos Balás: Die Erdwälle der Ungarischen Tiefebene. *ActaAH* 15. 1963. 309–336.
- BALBI 1897.
Balbi Adorján egyetemes földrajza a művelt közönség számára. Negyedik kötet. Újból megírta és tetemesen kibővítette Dr. Czirbusz Géza. Történeti nép- és földrajzi könyvtár. Pleitz Fer. Pál, Nagybecskerek 1897.
- BALLA 1965.
Balla Lajos: Dacia II. századi hadtörténetének kérdéseihez (106–167). [Zu den Fragen der Kriegsgeschichte Daziens im 2. Jahrhundert.] *ArchÉrt* 92. 1965. 141–147.
- BALLA 1968.
Balla Lajos: Adatok Dácia II. századi hadtörténetének kérdéseihez (II.) A katonai diplomák (106–164). [Contribution a l'histoire militaire de la Dacie (II.) Les diplomes militaires (106–164).] *DMÉ* L. 1968. (1970) 111–144.
- BALLA 1969.
Louis Balla: Guerre Iazyge aux frontières de la Dacie en 107/108. *Acta Classica Universitatis Scientiarum Debreceniensis* V. 1969. 111–113.
- BALLA 1981.
Balla Lajos: Recusantes provinciales in Dacia. [Recusantes provinciales in Dacia.] *DMÉ* LXII. 1981. (1983) 119–129.
- BALOGH 2009.
Balogh Csilla: Telepek és temetők Makó, Igási járandó I. lelőhelyen. In: Nyomvonalba zárva. Régészeti feltárások az M43-as autópálya és a Makót elkerülő út nyomvonalán. Szerk. Balogh Csilla. Móra Ferenc Múzeum, Szeged 2009. 30–33.
- BALOGH–KOROM–KÓBOR–TÜRК 2005.
Csilla Balogh – Anita Korom – Balázs Kóbor – Attila Türk: Eine Scheibenfibel mit Emailinlage (Einzeltyp) aus der Gemarkung von Kistelek (Kom. Csongrád) (Kistelek, Flur „Gera-föld”, Objekt 216). [Egyedi típusú zománcterakásos korongfibula Kistelek (Csongrád megye) határából (Kistelek–Gera-föld 216. objektum.)] *MFME–StudArch* 11. 2005. 37–50.
- BARAT–SOULAT–GAUDUCHON 2009.
Yvan Barat – Jean Soulat – Séverine Gauduchon: La présence d'un établissement germanique au début V^e siècle à Flins-sur-Seine (Yvelines)? *Antiquités Nationales* 40. 2009. 183–192.
- BÂRCĂ 2006.
Vitalie Bârcă: Historie și civilizație. Sarmatii în spațiul Est-Carpatic (sec. I a. Chr. – începutul sec. II p. Chr.). [History and civilisation. The Sarmatians in the East Carpathians region (1st century BC – beginning of the 2nd century AD.) Argonaut, Cluj-Napoca 2006.
- BARCELÓ 1992.
Pedro Barceló: Constantius II. und die Limiganten: Einige Präzisierungen zu Amm. Marc. XIX 11. *Klio* 74. 1992. 422–430.
- BARKÓCZI 1957.
László Barkóczi: Die Grundzüge der Geschichte von Intercisa. In: Intercisa II. (Dunapentele) Geschichte der Stadt in der Römerzeit. Red. István Borzsák. AH XXXVI. 1957. 497–544.
- BARKÓCZI 1959.
Barkóczi László: Transplantations of Sarmatians and Roxolans in the Danube Basin. *Acta Antiqua* VII. 1959. 443–453.
- BARKÓCZI 1959A.
Barkóczi László: Szarmata/roxolán áttelepítések a Dunamedencében. *AntTan* VI. 1959. 244–252.
- BARKÓCZI 1960.
Barkóczi László: Későrómai temető Pilismaróton. [Ein spätrömisches Gräberfeld in Pilismarót.] *FA* XII. 1960. 111–132.
- BARKÓCZI–SALAMON 1968.
Barkóczi László – Salamon Ágnes: IV. század végi és V. sz. elejei üvegleletek Magyarországról. [Glasfunde vom Ende des 4. und Anfang des 5. Jhs. in Ungarn.] *ArchÉrt* 95. 1968. 29–39.
- BARNES 1982.
Timothy Barnes: The new Empire of Diocletian and Constantin. Harvard University Press, Cambridge 1982.
- BARTOSIEWICZ 1999.
Bartosiewicz László: A lelőhely állatcsontanyaga. [Archaeozoológia.] In: Vaday Andrea – Bartosiewicz László – Bánffy Eszter – T. Bíró Katalin – Gogáltan, Florin – Horváth Friderika – Nagy Andrea: Kompolt–Kistér. Újkőkori, bronzkori, szarmata és avar lelőhely. Leleletmentő ásatás az M3-as autópálya nyomvonalán. Heves Megyei Régészeti Közlemények. Szerk.

- Petercsák Tivadar – Szabó J. József. Dobó István Vármúzeum, Eger 1999. 279–338.
- BAZSAN–SCSUKIN 1990.
И.А. Бажан – М.Б. Шукин: К вопросу о возникновении полихромного стиля клуазонне эпохи Великого переселения народов. *АСГЭ* 30. 1990. 83–96.
- BEJAN–MĂRUIA–TĂNASE 2011.
Adrian Bejan – Liviu Măruia – Daniela Tănase: Un mormânt cu podoabe de aur din epoca sarmatică timpurie descoperit la Sânnicoulau Mare – Seliște (jud. Timiș). *Analele Banatului* XIX. 2011. 161–180.
- BELDIMAN 1989.
Corneliu Beldiman: Plăcuțe de cuirasă (lorica squamata) din Dacia preromană. [Scales of breast plate (lorica squamata) from Preroman Dacia.] *Carpica* XX. 1989. 125–136.
- BELDIMAN 1990.
Corneliu Beldiman: Semne de tip tamga din Dacia preromană. [„Tamga” signs from Preroman Dacia.] *Thraco-Dacica* XI: 1–2. 1990. 139–151.
- BELJAK–PAŽINOVÁ 2012.
Ján Beljak – Noémi Pažinová: Das Geheimnis der frühmittelalterlichen Wällen im Zvolener Talkessel (Slowakie). In: *Sötét idők rejtélyei: 6–11. századi régészeti emlékek a Kárpát-medencében és környékén*. Szerk. Liska András – Szatmári Imre. Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága, Békéscsaba 2012. 297–324.
- BENE–ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2016.
Zsuzsanna Bene – Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Some characteristic types of Roman imports in Sarmatian Barbaricum of the Carpathian Basin (caskets decorated with metal mounts, bronze vessels, mirrors). In: *Archäologie zwischen Römern und Barbaren. Zur Datierung und Verbreitung römischer Metallarbeiten des 2. und 3. Jh. n. Chr. im Reich und im Barbaricum – ausgewählte Beispiele* (Gefäße, Fibeln, Bestandteile militärischer Ausrüstung, Kleingerät, Münzen). Internationales Kolloquium Frankfurt am Main, 19.-22. März 2009. Hrsg. Hans-Ulrich Voss – Nils Müller-Scheeßel. Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte 22,1. Rudolf Habelt GmbH, Bonn 2016. 743–760.
- BENEA 1986.
Doina Benea: Das Römerlager von Tibiscum und seine Rolle im Verteidigungssystem von Südwest-Dakien. In: *Studien zu den Militärgrenzen Roms III*. 13. Internationaler Limeskongress Aalen 1983. Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg 20. Hrsg. C. Unz. Theiss, Stuttgart 1986. 451–460.
- BENEA 1995.
Doina Benea: Un atelier de verrier à Tibiscum. In: *Annales du 13^e Congrès de l'Association Internationale pour l'Histoire du Verre*. Lochem AIHV, Pays Bas 1995. 193–200.
- BENEA 1997.
Doina Benea: Die Glasperlenwerkstatt von Tibiscum und die Handelsbeziehungen mit dem Barbaricum. [A glass bead workshop at Tibiscum and its trade connections with the Barbaricum.] In: *Perlen. Archäologie, Techniken, Analysen. Akten des Internationalen Perlensymposiums in Mannheim vom 11. bis 14. November 1994*. Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte 1. Hrsg. Uta von Freeden – Alfred Wiczorek. Rudolf Habelt GmbH, Bonn 1997. 279–292.
- BENEA 1999.
Doina Benea: Archäologische Forschungen auf dem Limes der Dacia Apulensis, 1983–1994. In: *Roman Frontier Studies. Proceedings of the XVIIth International Congress of Roman Frontier Studies*. Ed. Nicolae Gudea. County Council of Sălaj – County Museum of History and Art Zalău, Zalău 1999. 171–186.
- BENEA 1999A.
Doina Benea: Dacia Sud-Vestică în secolele III–IV. Interferențe spirituale. [Zusammenfassung.] Editura De Vest, Timișoara 1999.
- BENEA 2002.
Doina Benea: Römische Werkstätten in Dakien (I) (mit Bezugnahme auf die Herstellung von Schmuckstücken und militärische Ausrüstungsgegenstände aus Bronze). In: *FESTSCHRIFT KOLNÍK* 2002. 31–53.
- BENEA 2004.
Doina Benea: Die Römischen Perlenwerkstätten aus Tibiscum. / *Atelierele Romane de mărgele de la Tibiscum*. Editura Excelsior Art, Timișoara 2004.
- BERNÁT 2006.
Bernát Péter: I. Valentinianus védelmi koncepciója és a 374–75-ös kvád-római háború. *Kard és toll* 2006: 3. 182–200. <http://www.magyarhonved.hu/container/files/attachments/8574/182-200.pdf> (2017. július 5.)
- BERNÁT 2002.
Bernát Péter: Római katonai ellenőrzés a 4. században az Alföldön és a Csörsz- árokrendszer. *Sic Itur ad Astra* XIV: 2–3. 2002. 5–40.

- BERTÓK 1997.
Gábor Bertók: Ripa Sarmatica: Late Roman counterfortifications on the left bank of the Danube. In: Roman Frontier Studies 1995. Proceedings of the XVIth International Congress of Roman Frontier Studies. Ed. W. Groenman-van Waateringe – B. L. van Beek – W. J. H. Willems – S. L. Wynia. Oxbow Monograph 91. Exeter 1997. 165–172.
- BERZOVAN–PĂDUREANU 2010.
Alexandru Berzovan – Eugen D. Pădureanu: A clay pot with tamga signs discovered at Şiria (Arad county). *Annales d'Université Valahia Târgovişte*, Section d'Archéologie et d'Histoire XII: 2. 2010. 57–66.
- BEZUGLOV 1990.
С.И. Безуглов: Аланы-танаиты: экскурс Аммиана Марцеллина и археологические реалии. In: Историко-археологические исследования в Азове и на Нижнем Дону в 1989 г. вып. 9. Отв. ред. В.Е. Максименко. Азовский краеведческий музей, Азов 1990. 80–87.
- BEZUGLOV 1997.
С.И. Безуглов: Воинское позднесарматское погребение близ Азова. In: Историко-археологические исследования в Азове и на Нижнем Дону в 1994 г. вып. 14. Отв. ред. В.Я. Кияшко. Азовский краеведческий музей, Азов 1997. 133–142.
- BEZUGLOV 2000.
С.И. Безуглов: Позднесарматские мечи (по материалам Подонья). [Late Sarmatian Swords.] In: Сарматы и их соседи на Дону. Материалы и исследования по археологии Дона. Вып. 1. [The Sarmatians and their Neighbours on the Don.] Отв. ред. Ю.К. Гугуев. Терра, Ростов-на-Дону 2000. 169–193.
- BEZUGLOV 2003.
Sergej I. Bezuglov: Alanen-Tanaiten und Germanen der Maiotis – Fragen der Kontakte in spätrömischer Zeit (3.–4. Jahrhundert). In: КОНТАКТ 2003. 89–101.
- BEZUGLOV–ЗАХАРОВ 1988.
С. Безуглов – А. Захаров: Могильник Журавка и финал позднесарматской эпохи в Правобережном Подонье. Известия Ростовского областного музея краеведения. Вып. 5. Ростовское книжное издательство, Ростов-на-Дону 1988. 5–28.
- BICHIR 1993.
Gh. Bichir: Date noi cu privire la pătrunderea sarmaţilor în teritoriul geto-dacic (I). [Nouvelles données concernant la pénétration des sarmates dans le territoire géto-dacique (I).] *SCIIVA* 44: 2. 1993. 135–169.
- BICSURIN 1950.
Н.Я. Бичурин (Иакинф): Собрание сведений о народах, обитавших в Средней Азии в древние времена. II. Изд-во АН СССР, Москва – Ленинград 1950.
- BIDZILJA–RUSZANOVA 1993.
В.И. Бидзиля – И.П. Русанова: Липицкая культура. In: Славяне и их соседи в конце I тысячелетия до н.э. – первой половине I тысячелетия н.э. Отв. ред. И.П. Русанова – Э.А.Сымонович. Археология СССР. Наука, Москва 1993. 96–104.
- BIERBRAUER 2006.
Volker Bierbrauer: Gepiden im 5. Jahrhundert – eine Spurensuche. In: *Miscellanea romano-barbarica in honorem septagenarii magistri Ion Ioniță. Honoria 2*. Ed. Virgil Mihailescu-Bîrliba – Cătălin Hriban – Lucian Munteanu. Editura Academiei Române, Bucureşti 2006. 167–216.
- BÍRÓNÉ 1978.
Bíróné Sey Katalin: A döbröntei későrómai éremlelet. [The late Roman coin find of Döbrönte.] *VMMK* 13. 1978. 51–88.
- BÍRÓNÉ–PALÁGYI 1983.
Bíróné Sey Katalin – K. Palágyi Szilvia: A balácai éremlelet. [The Baláca coin find.] *CommArchHung* 1983. 63–78.
- BLAVATSKIJ 1964.
В.Д. Блаватский: Пантикапей. Очерки истории столицы Боспора. Наука, Москва 1964.
- BLOCKLEY 1998.
R.C. Blockley: Warfare and diplomacy. In: *The Late Empire, A.D. 337–425*. The Cambridge Ancient History XIII. Ed. Averil Cameron – Peter Garnsey. Cambridge University Press, Cambridge 1998. 411–436.
- BOBU FLORESCU 1965.
Florea Bobu Florescu: Das Siegesdenkmal von Adamklissi Tropaeum Traiani. Verlag der Akademie der Rumänischen Volksrepublik – Rudolf Habelt Verlag, Bukarest – Bonn 1965.
- BOGACSENKO–МАКСИМЕНКО 2011.
Т.В. Богаченко – В.Е. Максименко: Амазонки. Античная традиция о воинственных женщинах. Изд. ЮФУ, Ростов-на-Дону 2011.
- BOGDANOVA 1989.
Н.А. Богданова: Могильник первых веков нашей эры у с. Заветное. Археологические исследования на юге Восточной Европы. *Труды ГИМ* 70. 1989. 70. 17–70.

- BOKOVENKO 1996.
N.A. Bokovenko: Asian influence on European Scythia. *Ancient Civilizations from Scythia to Siberia* III. 1996. 97–122.
- BÓNA 1982.
István Bóna: Die Hunnen in Norikum und Pannonien. Ihre Geschichte im Rahmen der Völkerwanderung. In: Severin zwischen Römerzeit und Völkerwanderung. Ausstellung des Oberösterreich 24. April bis 26. Oktober 1982 im Stadtmuseum Enns. Hrsg. Dietmar Straub. Oberösterreich. Landesverlag, Linz 1982. 179–200.
- BÓNA 1984.
Bóna István: A népvándorlás kor és a korai középkor története Magyarországon. In: Magyarország története. Előzmények és magyar történet 1242-ig. Szerk. Székely György. Akadémiai Kiadó, Budapest 1984. 265–373.
- BÓNA 1986.
Bóna István: Szabolcs-Szatmár megye régészeti emlékei I. In: Szabolcs-Szatmár megye műemlékei I. Magyarország műemléki topográfiája X. Szerk. Entz Géza. Akadémiai Kiadó, Budapest 1986. 15–91.
- BÓNA 1986A.
Bóna István: Daciától Erdőelvéig. A népvándorlás kora Erdélyben (271–896). In: Erdély története a kezdetektől 1606-ig. Szerk. Makkai László – Mócsy András. Akadémiai Kiadó, Budapest 1986. 107–234.
- BÓNA 1993.
Bóna István: A hunok és nagykirályaik. Corvina, Budapest 1993.
- BÓNA ET AL. 1993.
Bóna István – Cseh János – Nagy Margit – Tomka Péter – Tóth Ágnes: Hunok – Gepidák – Langobardok. Magyar Őstörténeti Könyvtár 6. Szeged 1993.
- BÓNIS–GABLER 1990.
B. Bónis Éva – Gabler Dénes: Fazekasság. In: Pannonia régészeti kézikönyve. Szerk. Mócsy András – Fitz Jenő. Akadémiai Kiadó, Budapest 1990. 166–184.
- BOROWSKI 2001.
Słownik sarmatyzmu polskiego – idee, pojęcia symbole. Ed. A. Borowski. Wydawnictwo Literackie, Kraków 2001.
- BORZSÁK 1963.
Római történeti chrestomathia. Szerk. Borzsák István. Ókori történeti chrestomathia III. Tankönyvkiadó, Budapest 1963.
- BORZSÁK 1996.
Borzák István: Dragma 2. Válogatott tanulmányok. Telosz Kiadó, Budapest 1996.
- BOSWORTH 1977.
A.B. Bosworth: Arrian and the Alani. *Harvard Studies in Classical Philology* 81. 1977. 217–253.
- BOZU–BOZU 2014.
Flavius Bozu – Ovidiu Bozu: Preventive Archaeological Research on Middle Ground Wave from Gearmata Confine (Timiș County). In: Ancient Linear Fortifications on the Lower Danube. Ed. Valeriu Sirbu – Costin Croitoru. Mega Publishing House, Cluj-Napoca 2014. 9–26.
- BOZSIK 2003.
Bozsik Katalin: Szarmata sírok a kiskundorozsma-subasai 26/78. számú lelőhelyen. [Sarmatian graves at site 26/78. in Kiskundorozsma–Subasa.] In: Úton útfélen. Múzeumi kutatások az M5 autópálya nyomvonalán. / On the road! Museum research along the intended route of the M5 motorway. Szerk. Szalontai Csaba. Móra Ferenc Múzeum, Szeged 2003. 97–106.
- BÖHME 1975.
Horst Wolfgang Böhme: Archäologische Zeugnisse zur Geschichte der Markomannenkriege (166–180 n. Chr.) *JRGZM* 22. 1975. 153–217.
- BRASINSZKIJ–MARCSENKO 1984.
И.Б. Брашинский – К.К. Марченко: К вопросу об этнической атрибуции Елизаветовского городища на Дону. In: Древности Евразии в скифо-сарматское время. Ред. А.Н. Мелюкова – М.Г. Мошкова – В.Г. Петренко. Наука, Москва 1984. 24–28.
- BRATHER 2004.
Sebastian Brather: Ethnische Interpretationen in der frühgeschichtlichen Archäologie. Walter de Gruyter, Berlin 2004.
- BREEZE–JILEK–THIEL 2005.
David J. Breeze – Sonja Jilek – Andreas Thiel: Frontiers of the Roman Empire. / Grenzen des Römischen Reiches. / Frontières de l'Empire Romain. Historic Scotland and Deutsche Limeskommission, Edinburgh – Esslingen – Wien 2005.
- BRUJAKO 1999.
И.В. Бруяко: О событиях III в. до н.э. в Северо-Западном Причерноморье. (Четыре концепции кризиса.) [The Events of the 3rd c. B.C. in the North-West Black Sea Region. (Four Concepts of the Crisis.)] *ВДИ* 1999: 3. 76–91.

- BSZE 1953.
 Большая Советская Энциклопедия. т. 19. Ред. Б.А. Введенский. Гос. научное изд. «Большая Советская Энциклопедия», Москва 1953.
- BUBENOK 1997.
 О.Б. Бубенок: Ясы и бродники в степях Восточной Европы. Логос, Киев 1997.
- BUBENOK 2008.
 О.Б. Бубенок: Об обстоятельствах, месте и времени возникновения этнонима *буртас*. [Concerning the Circumstances, Place and Time of Origin of the Ethnic name *Burtas*.] МАИЭТ XIV. 2008. 462–475.
- BUNYATYAN ET AL. 1998.
 К.П. Бунятян – В.Ю. Мурзин – О.В. Симоненко: На світанку історії. т.1 Альтернативи, Київ 1998.
- CALKIN 1971.
 В.И. Цалкин: Животноводство населения Северного Причерноморья в эпоху поздней бронзы и раннего железа. In: Проблемы скифской археологии. Ред. П.Д. Либеров – В.И. Гуляев. Наука, Москва 1971. 13–15.
- CARNAP-BORNHEIM 2001.
 Claus von Carnap-Bornheim: Das Waffengrab von Geszteréd (Komitat Szabolcs-Szatmár-Bereg) aus „germanischer“ Sicht. In: INTERNATIONAL 2001. 125–138.
- CARNAP-BORNHEIM–ILKJÆR 1996.
 Claus v. Carnap-Bornheim – Jørgen Ilkjær: Illerup Ådal 5. Die Prachaurüstungen. Jutland Archaeological Society Publications XXV: 5. Aarhus University Press, Moesgård 1996.
- CENTRAL ASIA 1996.
 History of civilizations of Central Asia. 2. The development of sedentary and nomadic civilizations: 700 B.C. to A.D. 250. Ed. János Harmatta. UNESCO Publishing, Paris 1996.
- CHOYKE 1996.
 Alice Choyke: Worked animal bone at the Sarmatian site Gyoma 133. In: Cultural and Landscape Changes in South-East Hungary II. Prehistoric, Roman Barbarian and Late Avar Settlement at Gyoma 133 (Békés County Microregion). Ed. Sándor Bökönyi, Archaeolingua 5. Budapest 1996. 307–322.
- CICHORIUS 1896/1900.
 Conrad Cichorius: Die Reliefs der Traianussäule. Textband II–III, Tafelband 1–2. Verlag von Georg Reimer, Berlin 1896–1900.
- COCIȘ 2004.
 Sorin Cociș: Fibulele din Dacia Romană. / The Brooches from Roman Dacia. Editura Mega, Cluj-Napoca 2004.
- COCIȘ–BÂRCĂ 2013.
 Sorin Cociș – Vitalie Bârcă: The Workshops and Production of “Sarmatian” Brooches (Almgren Group VII, Series I). *Dacia* N.S. LVII. 2013. 161–175.
- CONOLE–MILNS 1983.
 P. Conole – Robert D. Milns: Neronian Frontier Policy in the Balkans: The Career of Ti. Plautius Silvanus. *Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte* 32: 2. 1983. 183–200.
- CRÎȘAN 1978.
 Ion Horațiu Crișan: Burebista and His Time. *Bibliotheca Historica Romaniae Monographs XX*. Editura Academiei Republicii Socialiste România, București 1978.
- CRÎȘAN 1980.
 Ion Horațiu Crișan: Burebista és kora. *Tudományos és Enciklopédia Könyvkiadó*, Bukarest 1980.
- CZEGLÉDY 1955.
 Czeglédy Károly: Kaukázusi hunok, kaukázusi avarok. *AntTan* II. 1955. 121–140.
- CZÚTH–SZÁDECZKY-KARDOSS 1956.
 Czúth Béla – Szádeczky-Kardoss Samu: A bagauda mozgalmak Hispániában. *AntTan* III. 1956. 175–180.
- CZÚTH–SZÁDECZKY-KARDOSS 1957.
 Czúth Béla – Szádeczky-Kardoss Samu: Bagaudák az Alpokban. *AntTan* IV. 1957. 116–122.
- CSEZSINA 1983.
 Е.Ф. Чежина: Художественные особенности звериного стиля Нижнего Поволжья и Южного Приуралья в скифскую эпоху. АСГЭ 23. 1983. 16–29.
- DAICOVICIU 1939/42.
 Constantin Daicoviciu: Bănatul și iazigii. *Apulum* I. 1939–1942. 98–108.
- DAUTOVA-RUŠEVLJAN 1990.
 Velika Dautova-Ruševljan: Dosadašnji rezultati istraživanja i problemi pri proučavanju sarmatske kulture u Vojvodini. [Current analysis of research and problems investigating the Sarmatic culture in Vojvodina.] *RVM* 32. 1990. 81–94.
- DAVNJA 1994.
 Давня історія України 1. Ред. С.В. Головки. Либідь, Київ 1994.
- DEBEC 1971.
 Г.Ф. Дебеч: О физических типах людей скифского времени. In: Проблемы скифской

- археологии. Ред. П.Д. Либеров – В.И. Гуляев. Наука, Москва 1971. 8–10.
- DELOR-AHÜ-KASPRZYK 2009.
Anne Delor-Ahü – Michel Kasprzyk: Pont-sur-Yonne „La Plante aux Chiens”. In: Hommage à l’archéologue Jean-Yves Prampart. Exposition, Sens, Orangerie, 25 octobre 2009 au 21 février 2010 De Sens, Conservation des Musées, Musées De Sens 2009. 94–106.
- DEMANDT 1989.
Alexander Demandt: The Osmosis of Late Roman and Germanic Aristocracies. In: Das Reich und die Barbaren. Hrsg. Evangelos K. Chrysos – Andreas Schwarz. Böhlau Verlag, Wien – Köln 1989. 75–86.
- DEMANDT 2007.
Alexander Demandt: Die imperiale Idee. In: Imperator Caesar Flavius Constantinus. Konstantin der Grosse. Hrsg. Alexander Demandt – Josef Engemann. Ausstellungskatalog. Verlag Philipp von Zabern, Mainz 2007. 34–43.
- DEMÉNY-DITTEL é.n.
Demény-Dittel Lajos: A Hatvan-gombospusztai római katonai őrállomás emlékei. Régészeti kutatások. Hatvan Városért Alapítvány, Hatvan é.n.
- DÉNES 2001/2007.
Dénes István: Székelyföldi törésvonalak I–III. [Valuri medievale în Secuime 1–3. Middle Age’s Vallums in Székelyföld 1–3.] *Acta Siculica* 2000:1. (2001) 215–236. / 2003: 1. (2004) 99–110. / 2006: 2. 79–90. / 2007. 253–285.
- DINNYÉS 1991.
Dinnyés István: A hévizgyörki szarmata sírok. [Sarmatian graves from Hévizgyörk.] *StudCom* 22. 1991. 145–201.
- DINNYÉS 2011.
Dinnyés István: A kvád és a szarmata településterület viszonya a császárkorban Pest megye ÉK-i részén. In: „Fél évszázad terepen.” Tanulmánykötet Torma István tiszteletére 70. születésnapja alkalmából. Szerk. Kővári Klára – Miklós Zsuzsa. Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete, Budapest 2011. 279–286.
- DINNYÉS 2014.
Dinnyés István: Korai szarmata síremlékek Ócsáról és Albertirsáról. [Early Sarmatian Grave Finds: Ócsa, Albertirsa.] In: Múltunk a föld alatt. Újabb régészeti kutatások Pest megyében. / Our Past under the Earth. Recent Archaeological Investigations in Pest County. Szerk. Rajna András. Ferenczy Múzeum kiadványai A. sorozat: Monográfiák 1. Szentendre 2014. 95–106., 175.
- DITTRICH 1984.
Ursula-Barbara Dittrich: Die Beziehungen Roms zu den Sarmaten und Quaden im vierten Jahrhundert n. Chr. (nach der Darstellung des Ammianus Marcellinus). Diss. Univ. Rudolf Habelt Verlag, Bonn 1984.
- DITTRICH 1987.
Ursula-Barbara Dittrich: Die Wirtschaftsstruktur der Quaden, Markomannen und Sarmaten im mittlere Donaauraum und ihre Handelsbeziehungen mit Rom. *Münstersche Beiträge zur antiken Handelsgeschichte* VI: 1. 1987. 9–30.
- ДМИТРИЈЕВ 2011.
В.А. Дмитриев: Аланы на военной службе у Сасанидского Ирана. [The Alans on the military service at the Sasanian Iran.] *Вестник Северо-Осетинского университета имени К.Л. Хетагурова* 4. Владикавказ 2011. 29–34.
- DOBESCH 1995.
Gerhard Dobesch: Das europäische „Barbaricum” und die Zone der Mediterrankultur. Ihre historische Wechselwirkung und das Geschichtsbild des Poseidonios. Tyche Supplementband 2. Holzhausen, Wien Wien 1995.
- DOBZRAŃSKA 2001.
Halina Dobrzańska: Contacts between Sarmatians and the Przeworsk Culture community. In: *INTERNATIONAL* 2001. 101–115.
- ДОГУЗОВ 1992.
К.Г. Догузов: Из истории алано-византийских отношений в VI в. In: *Alanica II. Аланы и Кавказ*. Отв. ред. В.Х. Тменов. СОИГИС – Юго-Осетинский НИИ, Владикавказ – Цхинвал 1992. 63–70.
- DOMBORÓCZKI 1997.
Domboróczki László: Mezőszemere–Kismari-fenék (Heves megye). *RégFüz* I. 51. 1998. / *Archaeological Reports* 1997. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2001. 41–42. Nr. 33.
- DOMBORÓCZKI 1997A.
Domboróczki László: Mezőszemere–Kismari-fenék. In: *Utak a múltba. Az M3-as autópálya régészeti leletmentései. / Paths into the past. Rescue excavations on the M3 motorway*. Szerk. Raczkó Pál – Kovács Tibor – Anders Alexandra. Magyar Nemzeti Múzeum – Eötvös Loránd Tudományegyetem Régészettudományi Intézet, Budapest 1997. 99–102.
- DOROSKO 2016.
В.В. Дорошко: К истории Херсонеса Таврического в первой половине III века. [To the history of Chersonesos of

- Tauric in the 1st half of the 3rd century.]
Вестник Новосибирского государственного университета, Серия История, филология 15. 2016. 16–27.
- DÖRNER 1971.
 Egon Dörner: Dacii și sarmații din secolele II–III e. n. în vestul României. [Daken und Sarmaten in Westen Rumâniens während des 2-3 Jahrhunderts.] *Apulum* IX. 1971. 681–692.
- DRACSUK 1975.
 В.С. Драчук: Системы знаков Северного Причерноморья. Наукова думка, Киев 1975.
- DUDÁS 1885.
 Dudás Gyula: A római síncok. (Adalék Bács-Bodroghmegye hajdanához.) *A Bács-Bodrogh Megyei Történelmi Társulat Évkönyve* I: 1. 1885. 5–13.
- DUMÉZILE 1978.
 George Dumézile: Romans de Scythie et d'alentour. Payot, Paris 1978.
- DUMÉZILE 1986.
 Georges Dumézil: Mítosz és eposz. Tanulmányok. Társadalomtudományi Könyvtár. Gondolat, Budapest 1986.
- DVORNYICSENKO–FJODOROV–DAVIDOV 1989.
 В.В. Дворниченко – Г.А. Фёдоров–Давыдов: Раскопки курганов в зоне строительства Калмыцко-Астраханской и Никольской рисовых оросительных систем. In: Сокровища сарматских вождей и древние города Поволжья. Отв. ред. К.А. Смирнов. Наука, Москва 1989. 14–132.
- DVORNYICSENKO–KORENYAKO 1989.
 В.В. Дворниченко – В.А. Кореняко: Предшественники савроматов в Волго-Донском междуречье, Заволжье и южном Приуралье. In: SZTYERI 1989. 148–152.
- DZATTIATI 1992.
 P.G. Dzatitiaty: Аланы в дружине Вахтанга Горгасала. In: Alanica II. Аланы и Кавказ. Отв. ред. В.Х. Тменов. СОИГИС – Юго-Осетинский НИИ, Владикавказ – Цхинвал 1992. 71–82.
- DZATTIATI 1995.
 P.G. Dzatitiaty: Алано-сасанидские отношения по материалам археологических раскопок в Южной Осетии. In: Alanica III. Аланы: история и культура. Кавказ. Отв. ред. В.Х. Тменов. СОИГИ, Владикавказ 1995. 101–106.
- DZIGOVSKIJ 1993.
 О.М. Дзиговський: Сармати на заході степового Причорномор'я наприкінці I ст. до н.е. – першій половині IV ст. н.е. ІА АН України, Київ 1993.
- DZIGOVSKIJ 2003.
 А.Н. Дзиговский: Очерки истории сарматов Карпато-Днепровских земель. Гермес, Одесса 2003.
- EGGERS 1998.
 Martin Eggers: Beiträge zur Stammesbildung und Landnahme der Ungarn. Teil 1: Die ungarische Stammesbildung. In: Ungarn Jahrbuch 23. (1997). Zeitschrift für die Kunde Ungarns und verwandte Gebiete. Hrsg. Gabriel Adriányi – Horst Glassl – Ekkehard Völkl. Verlag Ungarisches Institut, München 1998. 1–64.
- ENOKI–KOSHELENKO–HAIDARY 1996.
 K. Enoki – G.A. Koshelenko – Z. Haidary: The Yüeh-chih and their migrations. In: History of civilizations of Central Asia. 2. The development of sedentary and nomadic civilizations: 700 B.C. to A.D. 250. Ed. János Harmatta. UNESCO Publishing, Paris 1996. 171–189.
- ERDÉLY 2011.
 Erdély és kapcsolatai a kora népvándorlás korában. / Transilvania și relațiile ei în epoca migrațiilor timpurii. / Transylvania and its connections in the Early Migration Period. Szerk. Körösfői Zsolt. Molnár István Múzeum Kiadványai 3. / Publicațiile muzeului Molnár István 3. / Publications of the Molnár István Museum 3. Székelykeresztúr 2011.
- ÉRY 1989/90.
 Éry Kinga: Embertani vizsgálatok Heves megye Kr. e. VIII. századi népességén. [Die anthropologische Untersuchung der aus dem 8. Jh. v. Ch. stammende Bevölkerung des Komitates Heves.] *Agria* XXV–XXVI. 1989–1990. 119–158.
- FARKAS 1998.
 Farkas Csilla: Korai szarmata temető aranyleletes sírjai Füzesabony határából. (Újabb adatok a szarmata kori viselet problémaköréhez.) In: HAVASSY 1998. 67–81.
- FARKAS 2000.
 Farkas Csilla: Kora szarmata sírok Füzesabony határában (Füzesabony–Kastély dűlő I.). In: A népvándorláskor fiatal kutatóinak kilencedik konferenciája. Szerk. Petercsák Tivadar – Váradi Adél. Heves Megyei Régészeti Közlemények 2. Dobó István Vármúzeum, Eger 2000. 15–50.
- FARKAS 2000A.
 Ann Farkas: Filippovka and the Art of the Steppes. In: The Golden Deer of Eurasia. Scythian and Sarmatian Treasures from the Russian Steppes. Ed. Joan Aruz – Ann Farkas – Andrei Alekseev – Elena Korolkova. The Metropolitan

- Museum of Art – Yale University Press, New York 2000. 3–17.
- FEDOSZEJEV 1996.
Н.Ф. Федосеев: Елизаветовское городище Псоа – Танаис. In: Международные отношения в бассейне Черного моря в древности и средние века. Тезисы докладов VIII международной научной конференции. Отв. ред. В.П. Копылов. Изд. Ростовского государственного педагогического университета, Ростов-на-Дону 1996. 97–101.
- FEHÉR–KOVÁCS 2003.
Az ókori Pannonia történetének forrásai I. Korai földrajzi szerzők. A római hódítás kora (Kr. u. 54-ig). / *Fontes Pannoniae Antiquae I. Scriptores geographici antiquiores. Aetas occupationis Romanae (usque ad a. D. 54)*. Szerk. Fehér Bence – Kovács Péter. Károli Egyetemi Kiadó, Budapest 2003.
- FEHÉR–KOVÁCS 2004.
Pannonia története Kr. u. 54–166 közt. / *Historia Pannoniae ab a. D. LIV usque ad a. D. CLXVI*. Szerk. Fehér Bence – Kovács Péter. *Fontes Pannoniae Antiquae II*. Károli Egyetemi Kiadó, Budapest 2004.
- FEJŐS 2001.
Fejős Barbara: Az alán és az ász név összefüggése a középkori forrásokban. In: *A Kárpát-medence és a steppe*. Szerk. Márton Alfréd. Magyar Őstörténeti Könyvtár. Balassi Kiadó, Budapest 2001. 7–14.
- FESTSCHRIFT KOLNÍK 2002.
Zwischen Rom und dem Barbaricum. Festschrift für Titus Kolník zum 70. Geburtstag. Hrsg. Klára Kuzmová – Karol Pieta – Ján Rajtár. *Communicationes Instituti Archaeologici Nitrensis Academiae Scientiarum Slovacae V*. Archäologisches Institut der Slowakischen Akademie der Wissenschaften, Nitra 2002.
- FETTICH 1930.
Nándor Fettich: Der Schildbuckel von Herpály. Sein nordischer Kunstkreis und seine Pontischen Beziehungen. *Acta Archaeologica København I*. 1930. 221–262.
- FIEDLER 1986.
Uwe Fiedler: Zur Datierung der Langwälle an der mittleren und unteren Donau. *AKorrBl* 16. 1986. 457–465.
- FIRSOV 2007.
Kirill Firsov: Gräber sauromatischer Eliten. In: *Im Zeichen des goldenen Greifen. Königsgräber der Skythen*. Hrsg. Wilfried Menghin – Hermann Parzinger – Anatoli Nagler – Manfred Nawroth. Prestel, München – Berlin – London – New York 2007. 184–195.
- FIRSZOV 2009.
Kirill Firssov: A sazuromata elit sírjai. In: *Szkíta aranykincsek. Kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban. Kiállításvezető. Szerk. Fodor István – Kulcsár Valéria*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2009. 47–54.
- FIRSZOV 2009A.
К.Б. Фирсов: Ювелирные изделия из некрополя первых веков н.э. у с. Заветное в Юго-Западном Крыму. In: *Боспорский феномен. Искусство на периферии античного мира. Материалы международной научной конференции*. Отв. ред. В.Ю. Зуев. *Нестор-История*, Санкт-Петербург 2009. 437–449.
- FISCHL 1995.
Fischl Klára: Előzetes jelentés a Csörsz-árok kutatásáról Csincsen. [Vorbericht über die Forschung des Csörsz Grabens bei Csincse. Предварительный реферат об исследованиях Канавы-Чёрса в Чинче.] *SMK XI*. 1995. 33–46.
- FITZ 1958.
Fitz Jenő: Septimius Severus pannóniai látogatása i. u. 202-ben. *ArchÉrt* 85. 1958. 156–173.
- FITZ 1961/62.
Fitz Jenő: A regnum Vannianum kérdéséhez. *Alba Regia II–III*. 1961–1962. (1963) 207–208.
- FITZ 1966.
Jenő Fitz: Ingenuus et Régalien. *Collection Latomus 81*. Latomus, Bruxelles – Berchem 1966.
- FITZ 1974.
Fitz Jenő: Adatok Pannónia pénzforgalmának alakulásához Vespasianus trónralépéséig. [Contribution to money circulation in Pannonia until the age of Vespasian.] *Num.Közl. LXXII–LXXIII*. 1973–1974. (1974) 15–25.
- FITZ 1979.
Jenő Fitz: S. Soproni: Die spätrömische Limes zwischen Esztergom und Szentendre. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 231 S., 95 Taf. Recension. *ActaAH 31*. 1979. 411–413.
- FITZ 1982.
Fitz Jenő: Pannonok évszázada (Pannonia 193–284). *Hereditas*. Corvina Kiadó, Budapest 1982.
- FODOR 1942.
Dr. Fodor Ferenc: A Jászság életrajza. A Szent István-Társulat kiadása, Budapest 1942.
- FODOR 1973.
Fodor István: Vázlatok a finnugor őstörténet régészetéből. [Skizzen aus der Archäologie der finnisch-ugrischen Urgeschichte.] *RégFüz II*: 15. 1973.

- FODOR 1997.
Fodor István: Hajdúdorog–Csárdadomb. Szarmata temetkezések a II–III. századból. [Hajdúdorog–Csárdadomb. Sarmatian burials from the A.D. 2nd–3rd century.] In: Utak a múltba. Az M3-as autópálya régészeti leletmentései. / Paths into the past. Rescue excavations on the M3 motorway. Szerk. Raczky Pál – Kovács Tibor – Anders Alexandra. Magyar Nemzeti Múzeum – Eötvös Loránd Tudományegyetem Régészettudományi Intézet, Budapest 1997. 110–113.
- FODOR 1998.
Fodor István: Nőuralom a steppén? (A szarmata fegyveres női sírokról.) *Studia Varia*. Tanulmányok Szádeczky-Kardoss Samu nyolcvanadik születésnapjára. Szerk. Makk Ferenc – Tar Ibolya – Wojtilla Gyula. József Attila Tudományegyetem, Szeged 1998. 57–62.
- FORGOTTEN 2005.
Forgotten Empire. The world of Ancient Persia. Ed. John Curtis – Nigel Tallis. The British Museum Press, London 2005.
- FORNASIER–BÖTTGER 2002.
Das Bosporianische Reich. Der Nordosten des Schwarzen Meeres in der Antike. Hrsg. Jochen Fornasier – Burkhard Böttger. Sonderbände der Antiken Welt. Zaberns Bildbände zur Archäologie. Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein 2002.
- FÖLDI 2008.
Földi József: Jászárokszállás és a Csörsz árok. *Jászsági Évkönyv* 2008. 216–231.
- FRÖHLICH 1887.
Fröhlich Róbert: A bácskai u. n. római sánczok. *ArchÉrt* VII. 1887. 19–30., 132–138., 207–223., 304–310.
- FUTÓ 1969.
Futó József: A Szovjetunió természeti és gazdasági földrajza. In: Eurázsia. Szerk. Szabó László. Tankönyvkiadó, Budapest 1969. 31–193.
- FÜLÖP 1976.
Fülöp Gyula: Újabb tanulmány a római érme szarmata kori forgalmáról a mai magyar Alföldön. [A new paper on the circulation of Roman coins during Sarmathian times on the contemporary Hungarian Plain.] *ArchÉrt* 103. 1976. 253–262.
- GABLER 1972.
Gabler Dénes: Későrómai éremlelet Ács–Vaspusztáról. [Ein spätrömischer Münzfund aus Ács–Vaspuszta.] *ArchÉrt* 99. 1972. 232–239.
- GABLER 2006.
Gabler Dénes: Terra Sigillata, a rómaiak luxuskerámiaja. MOYΣEION sorozat, Enciklopédia Kiadó, Budapest 2006.
- GABLER 2017.
Dénes Gabler: Die archäologischen Evidenzen der Markomannisch-Sarmatischen Kriege (166–180 N. Chr.) in den Donauprovinzen. [Archaeological Evidences on Marcomannic-Sarmatian Wars (AD 166–180) in the Danubian Provinces.] *ŠtZ* 61. 2017. 21–40.
- GABLER–LŐRINCZ 1990.
Gabler Dénes – Lőrincz Barnabás: Limestáborok. In: Pannonia régészeti kézikönyve. Szerk. Mócsy András – Fitz Jenő. Akadémiai Kiadó, Budapest 1990. 94–103.
- GABLER–VADAY 1986.
Dénes Gabler – Andrea H. Vaday: Terra Sigillata im Barbaricum zwischen Pannonien und Dazien. *Fontes AN*. Budapest 1986.
- GABUJEV 1999.
Т.А. Габуев: Ранняя история алан (по данным письменных источников). Иристон, Владикавказ 1999.
- GABUJEV–MALASEV 2009.
Т.А. Габуев – В.Ю. Малашев: Памятники ранних алан центральных районов Северного Кавказа. Институт археологии РАН, ТАУС, Москва 2009.
- GADLO 1979.
А.В. Гадло: Этническая история Северного Кавказа IV–X вв. Издательство Ленинградского университета, Ленинград 1979.
- GAGLOJTI 1995.
Ю.С. Гаглойти: К вопросу о первом упоминании алан на Северном Кавказе. In: Alanica III. Аланы: история и культура. Кавказ. Отв. ред. В.Х. Тменов. СОИГИ, Владикавказ 1995. 44–58.
- GAJDUKEVICS 1949.
В.Ф. Гайдукевич: Боспорское царство. Изд. Академии Наук, Москва – Ленинград 1949.
- GALLINA 1999.
Gallina Zsolt: A kiskunsági Ördög-árok. In: Halasi Múzeum. Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 125. évfordulójára. Szerk. Szakál Aurél. Thorma János Múzeum – Halasi Múzeum Alapítvány, Kiskunhalas 1999. 67–82.
- GALLINA 1999A.
Gallina Zsolt: Késő szarmata temetőrészlet Kiskunfélegyháza–Kővágóéren. Adalék a szarmata sírszerkezetek és a korabeli sírrelások kérdéséhez. [Spätsarmatische Gräberfeld von Kiskunfélegyháza–Kővágóér. Angaben zur Fragen der sarmatischen Grabkonstruktionen und zeitgenossene Grabberaubung.] In:

- A népvándorlások fiatal kutatói 8. találkozásának előadásai, Veszprém 1997. november 28–30. Szerk. S. Perémi Ágota. Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság, Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém 1999. 7–27.
- GARAM–PATAY–SOPRONI 1983.
Éva Garam – Pál Patay – Sándor Soproni: Sarmatisches Wallsystem im Karpatenbecken. *RégFüz* II. 23. 1983.
- GARAM–PATAY–SOPRONI 2003.
Éva Garam – Pál Patay – Sándor Soproni: Sarmatisches Wallsystem im Karpatenbecken. *RégFüz* II. 23.² 2003.
- GARNIER–DAYNÈS–LEBEDYNSKY 2007.
Jean-François Garnier – Michel Daynès – Iaroslav Lebedynsky: Deux poignards sarmato-alains en Lot-et-Garonne. *L'Archéologue* 88. février – mars 2007. 55–56.
- GAZDAPUSZTAI 1960.
Gazdapusztai Gyula: Dák-szarmatakori temető és telep Hódmezővásárhely–Kakasszéken. [Могильник и стоянка эпохи великого переселения народов в Какашеке.] *ArchÉrt* 87. 1960. 47–50.
- GHERGHE–AMON 2007.
Petre Gherghe – Lucian Amon: Noi date în legătură cu podul lui Constantin cel Mare de la Sucidava. [New data regarding Constantin the Great's bridge in Sucidava.] *Pontica* XL. 2007. 359–369.
- GHIRSHMAN 1985.
Roman Ghirshman: Az ókori Irán. Gondolat, Budapest 1985.
- GINDELE 2010.
Robert Gindele: Die Entwicklung der kaiserzeitlichen Siedlungen im Barbaricum im nordwestlichen Gebiet Rumäniens. [Rezumat. Kivonat.] Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare 2010.
- GINDELE 2010/11.
Gindele Robert: A császárkori és kora népvándorlás kori anyagi kultúra fejlődésének aspektusai Északnyugat-Románia területén. [Aspectele evoluției culturii materiale din spațiul nord-vest al României în epoca romană și începutul epocii migrațiilor. Probleme betreffend die Entwicklung der Sachkultur in den 2-5. Jh. im Nordwesten Rumäniens.] In: ERDÉLY 2011. 205–248.
- GINDELE 2017.
Gindele Róbert: Rómaiak, szarmaták, germánok és az Ördög-árok. *Sugárút* III: 1. 2017 tavasz. 89–92.
- GINDELE–ISTVÁNOVITS 2009.
Robert Gindele – Eszter Istvánovits: Die römische Siedlung von Csengersima–Petea. Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare 2009.
- GINDELE–ISTVÁNOVITS 2011.
Robert Gindele – Eszter Istvánovits: Die römischen Töpferöfen von Csengersima–Petea. Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare 2011.
- GLEBOV 2001.
В.П. Глебов: Сарматы и Боспор на рубеже эр. In: Боспорский феномен. Колонизация региона, формирование полисов, образование государства. Материалы международной конференции. ч. 2. Отв. ред. В.Ю. Зуев. Изд. Гос. Эрмитажа, Санкт-Петербург 2001. 194–201.
- GLEBOV–PARUSZIMOV 2000.
В.П. Глебов – И.Н. Парусимов: Новые сарматские погребения в бассейне реки Сал (о соотношении раннесарматской и среднесарматской культур). [New Finds of Sarmatian Burials in the Sal Basin. The Connection between the Early and Middle Sarmatian Cultures.] In: Сарматы и их соседи на Дону. Материалы и исследования по археологии Дона. Вып. 1. [The Sarmatians and their Neighbours on the Don.] Отв. ред. Ю.К. Гугуев. Терра, Ростов-на-Дону 2000. 61–89.
- GODŁOWSKI 1993.
Kazimierz Godłowski: Die Barbaren nördlich der Westkarpaten und das Karpatenbecken – Einwanderungen, politische und militärische Kontakte. *Specimina Nova* 1993. (1994) 65–89.
- GOLD 1991.
Gold der Steppe. Archäologie der Ukraine. Hrsg. Renate Rolle – Michael Müller-Wille – Kurt Schietzel. Archäologisches Landesmuseum, Schleswig 1991.
- GOSTAR 1961.
Nicolae Gostar: Metereaque turba (Ovide, Tristia, II, 191) *Studii Clasice* 3. 1961. 314–315.
- GRAF 1936.
Graf András: Pannonia ókori földrajzára vonatkozó kutatások áttekintő összefoglalása. / Übersicht der antiken Geographie von Pannonien. *DissPann* I: 5. 1936.
- GRAKOV 1947.
Б.Н. Граков: ГΥΝΑΙΚΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ (Пережитки матриархата у сарматов). *ВДИ* 1947: 3. 100–121.

- GRAKOV 1977.
Б.Н. Граков: Ранний железный век. (Культуры Западной и Юго-Восточной Европы.) Изд. Московского университета, Москва 1977.
- GRAPE 1994.
Wolfgang Grape: The Bayeux tapestry. Monument to a Norman Triumph. Prestel, Munich — New York 1994.
- GREKI 2005.
Греки и варвары Северного Причерноморья в скифскую эпоху. Отв. ред. К.К. Марченко. Античная библиотека. Алетейя, Санкт-Петербург 2005.
- GRÓF–GRÓH 2004.
Gróf Péter – Gróh Dániel: Visegrád–gizellamajori római erőd és temető. *Ókor* III: 4. 2004. 53–57.
- GRÓF–GRÓH 2011.
Gróf Péter – Gróh Dániel: Visegrád római kori emlékei. Vezető a római limes Világörökségre jelölt magyarországi helyszínein 4. Visegrád 2011.
- GRÓH 1994.
Gróh Dániel: Építéstörténeti megjegyzések a limes Visegrád környéki védelmi rendszeréhez. [Baugeschichtliche Bemerkungen zum Verteidigungssystem des Limes in der Umgebung von Visegrád.] In: *KÖKORTÓL* 1994. 239–247.
- GROSU 1990.
В.И. Гросу: Хронология памятников сарматской культуры Днестровско-Прутского междуречья. Штиинца, Кишинев 1990.
- GROSU 1992.
В.И. Гросу: Новые данные о царстве Фарзоя и Инисмея. In: Материалы и исследования по археологии и этнографии Молдовы. Ред. В.И. Гросу. Штиинца, Кишинев 1992. 141–148.
- GROSU 1996.
Vasile Grosu: Regatul lui Farzoios și Inismeus. [The Kingdom of Farzoios and Inismeus.] *Arheologia Moldovei* XIX. 1996. 247–252.
- GRUMEZA 2013.
Lavinia Grumeza: Roman Beads Found in Tibiscum. In: *Archaeological Small Finds and Their Significance. Proceedings of the Symposium Costume as an Identity Expression*. Ed. Josif Vasile Ferencz – Nicolae Cătălin Rîșcuța – Oana Tutilă Bărbat. Editura Mega, Cluj-Napoca 2013. 139–158.
- GRUMEZA 2014.
Lavinia Grumeza: Sarmatian cemeteries from Banat (late 1st – early 5th centuries AD). Mega Publishing House, Cluj-Napoca 2014.
- GRZYBOWSKI 1996.
Stanisław Grzybowski: Sarmatyzm. Dzieje Narodu i Państwa Polskiego. Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1996.
- GUBITZA é.n.
Gubitza Kálmán: Bács-Bodrog vármegye őskora. In: *Bács-Bodrog vármegye II. Magyarország Vármegyéi és Városai*. Szerk. Borovszky Samu. Országos Monográfia Társaság, Légrády testvérek Könyvnyomdája, Budapest é.n. 1–27.
- GUDEA 2001.
Nicolae Gudea: Die Hordgrenze der römischen Provinz Obermoesien. Materialien zu ihrer Geschichte (86–275 n. Chr.) *JRGZM* 48. 2001. 3–118.
- GUDEA 2002.
Nicolae Gudea: The northern frontier of Moesia Prima and the western section of the border of Dacia Ripensis between A.D. 275–378. In: *FESTSCHRIFT KOLNÍK* 2002. 117–126.
- GUDKOVA–FOKEJEV 1984.
А.В. Гудкова – М.М. Фокеев: Земледельцы и кочевники в низовьях Дуная I–V вв. н.э. Наукова думка, Киев 1984.
- GUGUJEV 1992.
В.К. Гугуев: Кобяковский курган. (К вопросу о восточных влияниях на культуру сарматов I в. н.э. – начала II в. н.э.) [Kobyakovo Barrow (On the Oriental Influence to the Sarmatian Culture of the I – early II century A.D.)] *ВДИ* 1992: 4. 116–129.
- GULYÁS–SZABÓ [2003]
Gulyás Éva – Szabó László: Jászdózsa. Száz magyar falu könyvesháza, Budapest [2003]
- GURZÓ 2011.
Gurzó K. Enikő: Történelmi ellentmondások a jazygok bejövételét illetően. [Jazyges of the Great Hungarian plain. Problem of migrations.] *Tisicum* 20. 2011. 35–38.
- GUSCINA 1982.
И.И. Гущина: О локальных особенностях культуры населения Бельбекской долины Крыма в первые века н. э. *Труды ГИМ* 54. ч. 2. Археологические исследования на юге Восточной Европы. 1982. 20–30.
- GUSCINA–ZASZEKAJA 1989.
И.И. Гущина – И.П. Засецкая: Погребения зубовско-воздвиженского типа из раскопок Н.И. Веселовского в Прикубанье (I в. до н.э. – начало II в. н.э.). *Труды ГИМ* вып. 70. Археологические исследования на юге Восточной Европы. 1989. 71–141.

- GUSCSINA–ZASZECKAJA 1994.
И.И. Гущина – И.П. Засецкая: «Золотое кладбище» римской эпохи в Прикубанье. [«Golden cemetery» of the Roman age in the Kuban' basin.] Российская Археологическая Библиотека 1. Фарн, Санкт-Петербург 1994.
- GUSCSINA–ZSURAVLJOV 2016.
И.И. Гущина – Д.В. Журавлев: Некрополь римского времени Бельбек IV в Юго-Западном Крыму. *Труды ГИМ* 205. 2016.
- GUSCSINA–ZSURAVLJOV–FIRSZOV 2001.
И.И. Гущина – Д.В. Журавлев – К.Б. Фирсов: Позднескифские коллекции в собрании Государственного Исторического музея. *Труды ГИМ* 118. Поздние скифы Крыма. 230–238.
- GYEZJATCSIKOV 1973.
Ю.М. Десятчиков: Сарматы на Таманском полуострове. [Sarmates sur la presqu'île de Taman.] *СА* 1973: 4. 69–80.
- GYEZJATCSIKOV 1977.
Ю.М. Десятчиков: Арифарн, царь сираков. In: История и культура античного мира. Ред. М.М. Кобылина. Наука, Москва 1977. 45–48.
- GYAKONOV 1951.
И.М. Дьяконов: Ассиро-вавилонские источники по истории Урарту. *ВДИ* 1951: 2. 257–356.
- GYÖRFFY 1981.
Györffy György: A jászok megtelepedése. In: Emlékkönyv a Túrkevei Múzeum fennállásának harmincadik évfordulójára. Szerk. Dankó Imre. Túrkeve 1981. 69–72.
- GYÖRFFY 1990.
Györffy György: A magyarság keleti elemei. Gondolat Kiadó, Budapest 1990.
- HAJNÓCZI 1987.
Hajnóczy Gyula: Pannónia római romjai. [Römische Ruinen in Pannonien.] Műszaki Könyvkiadó, Budapest 1987.
- HAJREDINOVA 2002.
Э.А. Хайрединова: Женский костюм варваров Юго-Западного Крыма в V – первой половине VI вв. [Female Costume of the Barbarians in the South-Western Crimea in the 5th – the First Half of the 6th Centuries.] *МАИЭТ* IX. 2002. 53–118.
- HARHOIU 1993.
Radu Harhoiu: „Tezaurul” de la Buzău – 1941. [Der „Schatzfund” von Buzău – 1941.] *SCIIVA* 44: 1. 1993. 41–51.
- HARMATTA 1941.
Harmatta János: Forrástanulmányok Herodotos Skythika-jához. / Quellenstudien zu den Skythika des Herodot. Magyar-Görög Tanulmányok 14. Pázmány Péter Tudományegyetem, Görög Filológiai Intézet, Budapest 1941.
- HARMATTA 1946/48.
János Harmatta: Le problème cimmérien. *ArchÉrt* VII–IX. 1946–48. 79–132.
- HARMATTA 1949.
Harmatta János: A magyarországi szarmaták eredetének és bevándorlásának kérdéséhez. *ArchÉrt* 76. 1949. 30–36.
- HARMATTA 1950.
János Harmatta: Studies on the history of the Sarmatians. Magyar-Görög Tanulmányok 30. Pázmány Péter Tudományegyetem, Görög Filológiai Intézet, Budapest 1950.
- HARMATTA 1951.
János Harmatta: Studies in the language of the Iranian tribes in South Russia. *Acta Orient.Hung.* I: 2–3. 1951. 261–314.
- HARMATTA 1952.
Harmatta János: A hun birodalom felbomlása I. *MTA II. oszt. közl.* 2: 1. 1952. 147–192.
- HARMATTA 1970.
János Harmatta: Studies in the history and language of the Sarmatians. *AASzeg* XIII. 1970.
- HARMATTA 1971.
Harmatta János: Pannonia későantik fejlődésének problémái. *AntTan* XVIII: 2. 1971. 264–266.
- HARMATTA 1975.
Harmatta János: Az alánok Kelet-Európában a korai középkorban. *AntTan* XXII: 2. 1975. 256–261.
- HARMATTA 1986.
Harmatta János: Előszó az 1986. évi kiadáshoz. In: Attila és hunjai. Szerk. Németh Gyula. Reprint. Akadémiai Kiadó, Budapest 1986. I–XXXIX.
- HARMATTA 1994.
János Harmatta: Nomadic and Sedentary Life in the Great Steppen-Belt of Eurasia. In: The archaeology of the steppes. Methods and strategies. Papers from the International Symposium held in Naples 9–12 November 1992. Istituto Universitario Orientale. Dipartimento di Studi Asiatici. Series Minor XLIV. Ed. Bruno Genito. Istituto Universitario Orientale, Napoli 1994. 565–571.
- HAVASSY 1998.
Havassy Péter: Katalógus. In: *JAZIGOK* 1998. 147–174.
- HAZANOV 1971.
А.М. Хазанов: Очерки военного дела сарматов. Наука, Москва 1971.

- HELLSTRÖM 2014.
Kristen Hellström: Laténoide Fibeln im Nordschwarzemeergebiet – Zeichen direkten Kontaktes mit Kelten oder Ergebnis eines Ideentransfer? [Латенские фибулы в Северном Причерноморье. Знак прямых контактов с кельтами или результат передачи идей?] In: Archaeological and Linguistic Research. Materials of the Humboldt-Conference (Simferopol – Yalta, 20-23 September, 2012). / Археологические и лингвистические исследования. Материалы Гумбольдт-конференции (Симферополь – Ялта, 20-23 сентября 2012 г.). Archaeologische und linguistische Forschung. Materialien der Humboldt-Tagung (Simferopol – Jalta, 20.–23. September, 2012). / Археологічні та лінгвістичні дослідження. Матеріали Гумбольдт-конференції (Сімферополь – Ялта, 20-23 вересня 2012 р.). Ред. Валентина Мордвинцева – Генрих Харке – Татьяна Шевченко. Стилос, Киев 2014. 215–226.
- HENDZSEL ET AL. 2008.
Ilona Hendzsel – Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár – Dorottya Ligeti – Andrea Óvári – Judit Pásztókai-Szeőke: On the Borders of East and West. A Reconstruction of Roman Provincial and Barbarian Dress in the Hungarian National Museum. In: Dressing the Past. Ed. Margarita Gleba – Cherine Munkholt – Marie-Louise Nosch. Ancient Textiles Series Vol. 3. Oxbow Books, Oxford 2008. 29–42.
- HIND 2007.
J.G.F. Hind: Ovid and the Barbarians beyond the Lower Danube (Tristia 2. 191-2; Strabo, Geogr. 7.3.17). *Dacia* LI. 2007. 241–245.
- HOLZER 1989.
Georg Holzer: Entlehnungen aus einer bisher unbekanntem indogermanischen Sprache im Urslawischen und Urbaltischen. Österreichischen Akademie der Wissenschaften Philosophisch-Historische Klasse. Sitzungsberichte 521. Verlag der Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien 1989.
- HOREDТ 1968.
Kurt Horedt: Zur Frage der Datierung der grossen Erdwälle im Karpatenbecken. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej* XVI: 1. 1968. 39–54.
- HOREDТ 1971.
Kurt Horedt: Zur Geschichte der frühen Gepiden im Karpatenbecken. *Apulum* IX. 1971. 705–712.
- HORVÁTH 1998.
Horváth Gergely: Belső- és Kelet-Ázsia természeti viszonyai. In: *Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza*. Szerk. Probáld Ferenc – Horváth Gergely. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 1998. 128–150.
- HÖLLMANN 2006.
Thomas O. Höllmann: A Selyemút. Corvina Tudástár. Corvina Kiadó, Budapest 2006.
- HРАPUNOV 1991.
И.Н. Храпунов: Булганакское позднескифское городище (по раскопкам 1981–1989 гг.). In: *МАИЭТ II. Симферополь 1991*. 3–34.
- HРАPUNOV 1995.
И.Н. Храпунов: Очерки этнической истории Крыма в раннем железном веке. Тавры. Скифы. Сарматы. Таврия, Симферополь 1995.
- HРАPUNOV 2002.
Игорь Н. Храпунов: Могильник Дружное (III–IV вв. нашей эры). [The cemetery of Droozhnoye (3rd–4th centuries).] *Monumenta Studia Gothica* II. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2002.
- HULLÁM 2012.
Hullám Dénes: Római császárkori temetkezések Kántorjánosi és Pócspetri határában. [Burials from the Roman Imperial Age in the Vicinity of Kántorjánosi and Pócspetri.] In: *Ante viam stratam: a Magyar Nemzeti Múzeum megelőző feltárásai Kántorjánosi és Pócspetri határában az M3 autópálya nyírségi nyomvonalán*. Szerk. Szabó Ádám – Masek Zsófia. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2102. 351–394.
- HÜGEL–BARBU 1997.
Peter Hügel – Mircea Barbu: Die Arader Ebene im 2.-4. Jahrhundert n. Chr. / *Câmpia Aradului în secolele II–IV p. Ch. AMP XXI*. 1997. 539–596.
- IGNAT–BULZAN 1997.
Doina Ignat – Sorin Bulzan: Roman imperial period discoveries in the middle basin of Barcău river. / *Descoperiri de epocă Romană în bazinul mijlociu al râului Barcău. AMP XXI*. 1997. 487–523.
- IJEVLEV 1989.
М.М. Иевлев: Роль географического фактора в истории Скифии IV в. до н.э. – II в. н.э. In: Тезисы докладов областной конференции «Проблемы скифо-сарматской археологии Северного Причерноморья», посвященной 90-летию со дня рождения профессора Б.Н. Гракова. Отв. ред. Ю.Г. Виноградов. Запорожье 1989. 54–55.
- INTERNATIONAL 2001.
International Connections of the Barbarians of the Carpathian Basin in the 1st–5th centuries A.D. *Proceedings of the international archaeological*

- conference held in Aszód and Nyíregyháza in 1999. Ed. Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár. Múzeumi Füzetek 51. – Jósa András Múzeum Kiadványai 47. Osváth Gedeon Museum Foundation – Jósa András Museum, Aszód – Nyíregyháza 2001.
- ISHJAMTS 1996.
N. Ishjams: Nomads in Eastern Central Asia. In: History of civilizations of Central Asia. Vol. II. The development of sedentary and nomadic civilizations: 700 B.C. to A.D. 250. Ed. János Harmatta. UNESCO Publishing, Paris 1996. 146–164.
- ISTVÁNOVITS 1986.
Istvánovits Eszter: Északkelet-Magyarország területének római kori története. Kandidátusi disszertáció. ELTE, Budapest 1986.
- ISTVÁNOVITS 1990.
Istvánovits Eszter: A Felső-Tisza-vidék legkorábbi szarmata leletei – 2–3. századi sírok Tiszavasváriból. [The earliest Sarmatian finds of the Upper Tisza region – 2nd–3rd century burials in Tiszavasvári.] *NyJAMÉ* XXVII–XXIX. 1984–1986. (1990) 83–133.
- ISTVÁNOVITS 1993.
Eszter Istvánovits: Das Gräberfeld aus dem 4.–5. Jahrhundert von Tiszadob–Sziget. *ActaAH* XLV.1993. 91–146.
- ISTVÁNOVITS 1993A.
Eszter Istvánovits: Some Data on the History of the Upper Tisza region in the Roman Age. [Príspevky k dejinám Szatmársko-Beregskej nížiny v dobe rímskej.] *VýP* IV. 1993. 127–142.
- ISTVÁNOVITS 1997.
Eszter Istvánovits: Some data on the ethnical and chronological determination of the Roman age population of the Upper Tisza region. / Noi săpături arheologice în hotarul localității Beregsurány (Comitatul Szabolcs-Szatmár-Bereg). *AMP* XXI. 1997. 717–742.
- ISTVÁNOVITS 1998.
Istvánovits Eszter: Adatok az Észak-Alföld IV. század végi – V. század elejei lakosságának etnikai meghatározásához. [Angaben zur ethnischen Bestimmung der Bevölkerung in der nördlichen Tiefebene am Ende des 4. und Anfang des 5. Jahrhunderts.] *MFME–StudArch* IV. 1998. 309–324.
- ISTVÁNOVITS 1999.
Eszter Istvánovits: Tiszavasvári–Városföldje–Jegyző-tag. A settlement of the 5th century. [Hunkori település maradványai Tiszavasváriban, a Városföldjén.] *NyJAMÉ* XLI. 1999. 173–254.
- ISTVÁNOVITS 2000.
Eszter Istvánovits: Völker im nördlichen Theißtal am Vorabend der Hunnenzeit. In: Gentes, Reges und Rom. Auseinandersetzung – Anerkennung – Anpassung. Festschrift für Jaroslav Tejral zum 65. Geburtstag. Hrsg. Jan Bouzek – Herwig Friesinger – Karol Pieta – Balázs Komoróczy. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 16. Archäologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, Brno 2000. 197–208.
- ISTVÁNOVITS 2002.
Eszter Istvánovits: Römische Münzen im oberen Theißgebiet. In: FESTSCHRIFT KOLNÍK 2002. 275–285.
- ISTVÁNOVITS 2004.
Eszter Istvánovits: Settlements of the Imperial Age in the Upper Tisza Region. *ŠtZ* 36. 2004. 219–228.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 1993.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Tükrök a császárkori és a kora népvándorlás kori barbár népeknél a Kárpát-medencében. [Der Spiegel der Kaiser- und Frühvölkerwanderungszeitlichen Barbarenvölker im Karpatenbecken. Зеркала варварских народов Карпатского бассейна в римское время и раннюю эпоху переселения народов.] *HOMÉ* XXX–XXXI. 2. 1993. 9–58.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 1994.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: New archaeological phenomena in the ethnical picture of Eastern Hungary after the Marcomannic – Sarmatian war. *Specimina Nova* IX.1993. (1994) 27–35.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 1994A.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Roman and Germanic elements in the armament of the barrow-graves of the 2nd–3rd centuries A.D. in the Great Hungarian Plain. In: Beiträge zu römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Akten des 2. Internationalen Kolloquiums in Marburg a.d. Lahn, 20.–24. Februar 1994. Veröffentlichungen des Vorgeschichtlichen Seminars der Philipps-Universität Marburg a.d. Lahn 8. Philipps-Universität, Lublin – Marburg 1994. 405–416.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 1994B.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: IV. századi éremmel keltezett sírok a kárpát-medencei szarmata Barbaricumban. In: A numizmatika és társtudományok. A Szegeden, 1993. október 25–26-án A numizmatika és a társtudományok címmel megrendezett konferencia előadásai.

- Móra Ferenc Múzeum – Magyar Numizmatikai Társulat, Szeged 1994. 69–85.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 1997.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Adatok az alföldi szarmaták vallásához és törzsi hovatarozásához. [Some data on the religion and tribal attribution of the Sarmatians of the Great Hungarian Plain]. *NyJAMÉ* XXXVII–XXXVIII. 1995–1996. (1997) 153–188.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 1999.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Sarmatian and Germanic People at the Upper Tisza Region and South Alföld at the Beginning of the Migration Period. In: *L'Occident romain et l'Europe centrale au début de l'époque des Grandes Migrations*. Eds. Jaroslav Tejral – Christian Pilet – Michel Kazanski. *Archeologický Ústav Akademie Věd České Republiky Brno, Brno* 1999. 67–94.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2000.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Iranian-Germanic contacts in the Sarmatian Barbaricum of the Carpathian basin. In: *Die spätrömische Kaiserzeit und die frühe Völkerwanderungszeit in Mittel- und Osteuropa*. Hrsg. Magdalena Maćczyńska – Tadeusz Grabarczyk. *Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź*, 2000. 237–260.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2001.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Sarmatians through the eyes of strangers. The Sarmatian warrior. In: *INTERNATIONAL* 2001. 139–169.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2002.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: The history and perspectives of the research of the Csörsz Ditch (*Limes Sarmatiae*). *BAR S 1084. Limes XVIII – Proceedings of the XVIIIth International Congress of Roman Frontier Studies held in Amman, Jordan (September 2000). Volume II*. Eds. Philip Freeman – Julian Bennett – Zbigniew T. Fiema – Birgitta Hoffman. *Archaeopress, Oxford* 2002. 625–628.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2003.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Szarmata tükörcsüngő a Nemzeti Múzeum gyűjteményéből. [Sarmatian mirror pendant in the Hungarian National Museum] *Barbarikumi Szemle* 1. 2003. 75–78.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2003A.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: A szarmata területek régészete. Temetkezések. In: *Magyar régészet az ezredfordulón*. Főszerk. Visy Zsolt, szerk. Nagy Mihály. Teleki László Alapítvány, Budapest 2003. 271–275.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2003B.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Some traces of Sarmatian–Germanic contacts in the Great Hungarian Plain. In: *KONTAKT* 2003. 227–238.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2006.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Szarmata nemzetségjelek a Kárpát-medencében. [Sarmatian clan signs in the Carpathian basin. *Nationale Zeichen der Sarmaten im Karpatenbecken*.] *Arrabona* 44: 1. 2006. 175–186.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2007.
Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Az első szarmaták az Alföldön. (Gondolatok a Kárpát-medencei jazig foglalásról.) [The first Sarmatians in the Great Hungarian Plain. (Some notes on the Jazygian immigration into the Carpathian Basin.)] *NyJAMÉ* XLVIII. 2006. (2007) 203–237.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2010.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Actual State of Research of the Csörsz- or Devil's Dyke. In: *Identități culturale locale și regionale în context european. Studii de arheologie și antropologie istorică. / Local and Regional Cultural Identities in European Context. Archaeology and Historical Anthropology*. Ed. Horea Pop – Ioan Bejinariu – Sanda Băcucet-Crișan – Dan Băcucet-Crișan. *Editura Mega – Editura Porolissum, Cluj Napoca* 2010. 311–321.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2011.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Actual problems of Scythian Age in the Great Hungarian Plain. In: „Terra Scythica”. *Материалы международного симпозиума „Terra Scythica” (17–23 августа 2011 г., Денисова пещера, Горный Алтай)*. Отв. ред. В.И. Молодин – С. Хансен. *Изд. Института археологии и этнографии СО РАН, Новосибирск* 2011. 77–81.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2011A.
Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: From the Crimea to Scandinavia via the Great Hungarian Plain: traces of Germanic-Sarmatian contacts on the basis of finds of spherical pendants and of other phenomena. [Из Крыма в Скандинавию через Большую Венгерскую низменность: следы сармато-германских контактов на основании находок сферических подвесок-амулетов и других явлений.] In: *Inter ambo maria. Contacts between Scandinavia and Crimea in the Roman Period*. Ed. Igor' Khrapunov – Frans-Arne Stylegar. *DOLYA Publishing House, Kristiansand – Simferopol* 2011. 80–90.

- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2013.
 Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: The “upper class” of the Sarmatian society in the Carpathian Basin. [Die Elite der sarmatischen Gesellschaft im Karpatenbecken.] In: *Macht des Goldes, Gold der Macht – Herrschafts- und Jenseitsrepräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donaauraum*. Hrsg. Matthias Hardt – Orsolya Heinrich-Tamácska. Verlag Bernhard Albert Greiner, Weinstadt 2013. 195–209.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2013A.
 Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Sarmatians or Germans: influence or ethnic presence? Old problem – new hypotheses. [Сарматы или германцы: влияние или этническое присутствие? Старая проблема – новая гипотеза] In: *Inter ambo maria. Northern Barbarians from Scandinavia towards the Black Sea*. Ed. Igor’ Khrapunov – Frans-Arne Stylegar. DOLYA Publishing House, Kristianstad – Simferopol 2013. 146–153.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2014.
 Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Sarmatian archery in the Carpathian Basin – revisited. In: *Honoratissimum assensus genus est armis laudare. Studia dedykowane Profesorowi Piotrowi Kaczanowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin*. Red. Renata Madyda-Legutko – Judyta Rodzińska-Nowak. Historia Iagellonica, Kraków 2014. 143–149.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2014A.
 Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: Gondolatok az alföldi sáncok kutatásának jelenlegi helyzetéről. [On the present state of research of the Alföld dykes.] In: *Avarok pusztái. Régészeti tanulmányok Lőrinczy Gábor 60. születésnapjára. / Avarum solitudines. Archaeological studies presented to Gábor Lőrinczy on his sixtieth birthday*. Szerk. Anders Alexandra – Balogh Csilla – Türk Attila. Martin Opitz Kiadó – MTA VTK MÓT, Budapest 2014. 73–83.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2016.
 Эстер Иштванович – Валерия Кульчар: Социальная стратификация варваров гуннского времени в свете новейших исследований в Венгрии. К проблеме «отдельных» или небольших групп погребений. [Social stratification of the Hun Age Barbarians in the light of recent investigations in Hungary (on the problem of «separate» or small groups of burials).] *КСИА* 244. 2016. 102–119.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2017.
 Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria: A hun kori babárok társadalmi rétegződése a legújabb magyarországi kutatások fényében. In: *Ünnepi kötet Nagy Margit tiszteletére*. In print.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR 2017A.
 Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár: Sarmatians. History and Archaeology of a Forgotten People. Monographien des Römisch-Germanischen Zentralmuseums 123. Verlag des Römisch-Germanischen Zentralmuseums, Mainz 2017.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR–CARNAP–BORNHEIM 2006.
 Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár – Claus von Carnap-Bornheim: The place of the barbarian warrior burial from Tiszalök–Rázompusztá in the third century history of the Upper Tisza region. *AKorrBl* 36. 2006. 91–110.
- ISTVÁNOVITS–KULCSÁR–MÉRAI 2011.
 Eszter Istvánovits – Valéria Kulcsár – Dóra Mérai: Roman Age Barbarian Pottery Workshops in the Great Hungarian Plain. In: *Drehscheibentöpferei im Barbaricum. Technologietransfer und Professionalisierung eines Handwerks am Rande des Römischen Imperiums. Akten der Internationalen Tagung in Bonn vom 11. bis 14. Juni 2009*. Bonner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichtlichen Archäologie 13. Hrsg. Jan Bemann – Ursula Brosseder – Hans-Eckart Joachim. Vor- und Frühgeschichtliche Archäologie Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität, Bonn 2011. 355–369.
- ISTVÁNOVITS–LŐRINCZY–PINTYE 2005.
 Istvánovits Eszter – Lőrinczy Gábor – Pintye Gábor: A Szegvár–oromdűlői császárkori telep. [Die frühkaiserzeitliche Siedlung von Szegvár–Oromdűlő.] *MFME–StudArch* 11. 2005. 51–114.
- IVANCSIK 1996.
 А.И. Иванчик: Киммерийцы. Древневосточные цивилизации и степные кочевники в VIII–VII вв. до н.э. Российская Академия наук. Институт всеобщей истории – Центр по сравнительному изучению древних цивилизаций, Москва 1996.
- IVANCSIK 1999.
 А.И. Иванчик: Современное состояние киммерийской проблемы. Итоги дискуссии. [The modern state of the Cimmerian problem. Summarizing the discussion.] *ВДИ* 1999: 2. 77–97.
- IVANCSIK 2001.
 А.И. Иванчик: Киммерийцы и скифы. Культурно-исторические и хронологические проблемы археологии восточноевропейских

- степей и Кавказа пред- и раннескифского времени. [Kimmerien und Skythen. Kulturhistorische und chronologische Probleme der Archäologie der osteuropäischen Steppen und Kaukasiens in vor- und frühskythischer Zeit.] Степные народы Евразии II. Палеограф, Москва 2001.
- ЈАВЛОНСЗКИЈ 1996.
Л.Т. Яблонский: Саки Южного Приаралья. (археология и антропология могильников). [Saka of the South Aral Sea Area (archaeology and physical anthropology of the cemeteries).] Российская академия наук, Москва 1996.
- ЈАВЛОНСЗКИЈ 2007.
Л.Т. Яблонский: Проблема хронологии и типологизации сарматских культур на современном этапе их изучения (в свете новейших материалов из Южного Приуралья). In: Региональные особенности раннесарматской культуры. Вып. II. Материалы Семинара Центра изучения истории и культуры сарматов. Отв. ред. И.В. Сергацков. Науч.-исслед. ин-т археологии Нижнего Поволжья – Ин-т археологии Российской академии наук, Волгоград 2007. 4–38.
- ЈАВЛОНСЗКИЈ 2010.
Л.Т. Яблонский: Прохоровка у истоков сарматской археологии. Российская академия наук, Институт археологии, Таус, Москва 2010.
- ЈАВЛОНСЗКИЈ–РУКАВИШНИКОВА 2007.
Л.Т. Яблонский – И.В. Рукавишникова, Вооружение раннесарматского воина (по материалам Филипповского-1 могильника). In: Вооружение сарматов: региональная типология и хронология. Доклады к VI международной конференции „Проблемы сарматской археологии и истории”. Отв. ред. Л.Т. Яблонский – А.Д. Таиров. Изд-во ЮУрГУ, Челябинск 2007. 16–23.
- ЈАСЕНКО 1993.
С.А. Яценко: Аланская проблема и центральноазиатские элементы в культуре кочевников Сарматии рубежа I–II вв. н.э. [The «Alanian Problem» and Central Asia Elements in the Culture of the Nomades of Sarmatia on the Boundary of I–II c. A.D.] ПАВ 3. 1993. 60–72.
- ЈАСЕНКО 1993А.
С.А. Яценко: Аланы в Восточной Европе в середине I – середине IV вв. н.э. (локализация и политическая история). [Alans in Eastern Europe in the middle of the 1st – middle of the IVth centuries A.D. (localisation and political history).] ПАВ 6. 1993. 83–88.
- ЈАСЕНКО 2001.
С.А. Яценко: Знаки-тамги ираноязычных народов древности и раннего средневековья. Восточная литература, Москва 2001.
- ЈАСОВС 1987.
Bruno Jacobs: Das Chvarenah – Zum Stand der Forschung. MDOG 119. 1987. 215–248.
- ЈАЈЛЕНКО 2015.
В.П. Яйленко: Топонимика и этнонимия античного Боспора. [The Toponymy and Ethnonymy of the Ancient Bosporos.] Древности Боспора 19. 2015. 386–449.
- ЈАНИЧЕН 1956.
Hans Jänichen: Bildzeichen der königlichen Hoheit bei den iranischen Völkern. Series Antiquitas, 1: 3. Bonn 1956.
- ЈАЗИГОК 1998.
Jazigok, roxolánok, alánok. Szarmaták az Alföldön. Gyulai Katalógusok 6. Szerk. Havassy Péter. Erkel Ferenc Múzeum, Gyula 1998.
- ЈОНÁS 1924/25.
Jónás Elemér: A tiszánagyrevi római éremlelet. Num.Közl. XXIII–XXIV. 1924–1925. (1926) 38–40.
- ЈОНÁS 1929/30.
Jónás Elemér: Az öcsödi éremlelet. Num.Közl. XXVIII–XXIX. 1929–1930. 30–44.
- ЈОНÁS 1937.
Jónás Elemér: Két római denárlelet Aquincumból. BudRég XII. 1937. 278–288.
- КАЛЛИ–ТУТКОВИЧС 2017.
Kalli András – K. Tutkovics Eszter: Műszeres lelet- és lelőhely-felderítés a bükkábrányi lignitbánya területén. In: Saulusból Paulus. Fémkeresővel a régészek oldalán. Szerk. Bálint Marianna – Szentpéteri József. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Hajdúsági Múzeum, Budapest – Hajdúböszörmény 2017. 181–192.
- КАМЕНЕЦКИЈ 1989.
И.С. Каменецкий: Меоты и другие племена северо-западного Кавказа в VII в. до н.э. – III в. н.э. In: SZTYERI 1989. 224–251.
- КАРИСКОВСЗКИЈ 1982.
П.О. Карышковский: О монетах царя Фарзоя. In: Археологические памятники Северо-Западного Причерноморья. ред. Г.А. Дзис-Райко. Наукова думка, Киев 1982. 66–82.
- КАРИСКОВСЗКИЈ 1988.
П.О. Карышковский: Монеты Ольвии. Очерк денежного обращения Северо-Западного

- Причерноморья в античную эпоху. Наукова думка, Киев 1988.
- KASZPAROVA–MAKSZIMOV 1993.
К.В. Каспарова – Е.В. Максимов: Культура Поянешти–Лукашевка. In: Славяне и их соседи в конце I тысячелетия до н.э. – первой половине I тысячелетия н.э. Отв. ред. И.П. Русанова – Э.А. Симонович. Археология СССР. Наука, Москва 1993. 85–95.
- KAZANSKI 1986.
Michel Kazanski: Un témoignage de la présence des Alano-Sarmates en Gaule: le sépulture de la Fosse Jean-Fat à Reims. *Archéologie Médiévale* XVI. 1986. 33–39.
- KAZANSKI 1993.
Michel Kazanski: Les Barbares orientaux et la défense de la Gaule aux IV^e–V^e siècles. In: *ARMÉE* 1993. 175–186.
- KAZANSKI–MASTYKOVA 2003.
Michel Kazanski – Anna Mastykova: Les peuples du Caucase du Nord. Le début de l'histoire (I^{er} – VII^e siècle apr. J.-C.) Collection de Hesperides. Édition Errance, Saint-Etienne 2003.
- KAZANSZKIJ 2016.
М.М. Казанский: Пути проникновения готов на Боспор Киммерийский и природные условия Северного Причерноморья в III веке. [Routes of entry of the Goths Cimmerian Bosphorus and natural conditions in the Northern Black Sea region in the III century.] *Боспорские исследования XXIII*. 2016. 137–162.
- KEMENCZEI 2009.
Tibor Kemenczei: Studien zu den Denkmälern skythisch geprägter Alföld Gruppe. *Inventaria Praehistorica Hungariae XII*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2009.
- KEMKES–SHEUERBRANDT 1997.
Martin Kemkes – Jörg Scheuerbrandt: Zwischen Patrouille und Parade. Die römische Reiterei am Limes. *Limesmuseum Aalen* 1997.
- KÉRDŐ–NÉMETH 1993.
Kérdő Katalin – Németh Margit: Aquincum 1. századi megszállásának kérdéséhez. [Zur Frage der Besetzung von Aquincum im 1. Jahrhundert.] *BudRég XXX*. 1993. 47–53.
- KHRApunov 2005.
Igor' N. Khrapunov: A New Account on the Contacts between the Sarmatians and the Germans in Crimea (on the materials of the new excavations of the cemetery of Neyzats in 2001). In: *Europa Barbarica. Ćwierć wieku archeologii w Masłomęczu. Monumenta Studia Gothica IV*. Red. Piotr Łuczkiwicz – Monika Gładysz-Juścińska – Marcin Juściński – Barbara Niezabitowska – Sylwester Sadowski. Wyd. Uniwersitetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2005. 185–197.
- KINCSEK 2017.
Kincsek a város alatt. Újdonságok a múltból. Budapesti örökségünk feltárása 1867/2005–2015. Kiállítási vezető és katalógus. Időszaki kiállítás a BTM Vármúzeumában 2017.04.12. – 2017.09.17. Szerk. Zsidi Paula. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest 2017.
- KISS 1981.
Attila Kiss: Germanischer Grabfund der Völkerwanderungszeit in Jobbágyi. [Zur Siedlungsgeschichte des Karpatenbeckens in den Jahren 454–568.] *Alba Regia XIX*. 1981. 167–185.
- KISS 1992.
Kiss Magdolna: Besimított kerámiák Lussonium erődjéből. [Керамика с лощеным орнаментом из крепости Луссониум. Eingeglättete Keramiken aus der Festung Lussonium.] *NyJAMÉ XXX–XXXII*. 1987–1989. (1992) 113–127.
- KISS 1994.
Kiss Magdolna: Adatok a Murga-típusú korsók kérdéséhez. [Daten zur Frage der Krüge vom Murga-Typus.] In: *KÖKORTÓL* 1994. 249–257.
- KISS 1994A.
Magdolna Kiss: Zum Problem der barbarischen Ansiedlungen in Pannonien. *Specimina Nova* 1993. (1994) 185–200.
- KISS 1994B.
Attila Kiss: Stand der Bestimmung archäologischer Denkmäler der „Gens Alanorum“ in Pannonien, Gallien, Hispanien und Afrika. *Acta Antiqua* 35. 1994. 167–204.
- KISS 1997.
Attila Kiss: Der goldene Schildrahmen von Sárvíz aus dem 5. Jahrhundert und der Skirenkönig Edica. *Alba Regia XXVI*. 1997. 83–132.
- KISS 1999.
Attila Kiss: Glasfunde aus Gräbern des frühmittelalterlichen Karpatenbeckens (400–1000). *Antaeus* 24. Pannonia and beyond. Studies in Honour of László Barkóczy. 1999. 217–241.
- KISS 2000.
Anonymus Valesianus: Origo Constantini. Fordította és magyarázatokkal ellátta Kiss Magdolna. *Specimina Nova XV*. 1999. (2000) 77–147.
- KISS 2002.
Jordanes: Getica. A gótok eredete és tettei. Kiss Magdolna gondozásában. *Vivarivm Fontivm* 1. Dolmen 2000, Pécs 2002.

- KISS 2004.
Kiss Magdolna: Alarich. In: Iordanes: Getica. A gótok eredete és tettei. Közreadja: Kiss Magdolna. L'Harmattan, Budapest 2004. 13–37. és kommentek.
- KISS 2008.
Kiss Magdolna: Gót vezéregyéniségek a késő Római Birodalomban. Getica-kutatások. Vivarium Fontivm 2. GeniaNet Könyvkiadó, Pécs 2008.
- KISS–FAZEKAS 2005.
Kiss Magdolna – Fazekas Ferenc: Hol játszódtott le a Bolia folyó menti csata? *AntTan* XLIX. 2005. 265–272.
- КЛЕПИКОВ–СКРИПКИН 1997.
В.М. Клепиков – А.С. Скрипкин: Ранние сарматы в контексте исторических событий Восточной Европы. In: Сарматы и Скифия. Сборник научных докладов III международной конференции «Проблемы сарматской археологии и истории». Отв. ред. В.Е. Максименко. *Донские древности* 5. 1997. 28–40.
- КОВА́ЛЫ 1998.
Kobály József: A Przeworsk kultúrához tartozó harcossírok és fegyverleletek a Kárpátalján. [Römerzeitliche Waffenbestattungen in der Karpatoukraine und die Barbarengriffe auf den Limes.] *NyJAMÉ* XXXIX–XL. 1997/98. (1998) 113–134.
- KOCSIS 2002.
Kocsis László: A Római Kori Gyűjtemény. In: A 200 éves Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményei. Szerk. Pintér János. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest 2002. 50–69.
- KOCSIS–KOÓS 2003.
Kocsis László – Koós István: Nagytétény–CAMPONA 2002. / Nagytétény–CAMPONA 2002. In: AQUINCUM. A BTM Aquincumi Múzeumának ásatásai és leletmentései 2002-ben. / Excavations and rescue work at the Aquincum Museum in 2002. Szerk. Zsidi Paula. Aquincumi füzetek 9. Budapest 2003. 155–161.
- КОСІВНУІКІ 1996.
Кочівники України. / Koczownicy Ukrainy. Katalog wystawy. Red. Jan Chochorowski – Renata Ablamowicz. Muzeum Śląskie, Katowice 1996.
- КОКОВСКИ 1999.
Andrzej Kokowski: Archäologie der Goten. Goten im Hrubieszów-Becken. IdeaMEDIA, Lublin 1999.
- КОКОВСКИ 2003.
Andrzej Kokowski: Zur Geschichte der gotisch-sarmatischen Beziehungen im Licht der Maslomecz-Gruppe und der Kulturen des Goten-Kreises. In: KONTAKT 2003. 275–301.
- КОЛНІК 1977.
Тітус Колнік: Anfänge der germanischen Besiedlung in der Südwestslowakei und das Regnum Vannianum. In: Symposium Ausklang der Latène-Zivilisation und Anfänge der germanischen Besiedlung im Mittleren Donauebiet. Slovenská Akadémia Vied. Archeologický ústav, Bratislava 1977. 143–171.
- КОМОРО́ЦЬ 2003.
Komoróczy Balázs: A barbár-római kapcsolattrendszer felbomlása az i. sz. II. században a Pannóniával szomszédos barbarikumban. A markomann háborúk és előzményeik a régészeti források tükrében. Doktori disszertáció tézisei. ELTE, Budapest 2003.
- КОМОРО́ЦЬ 2006.
Balázs Komoróczy: K otázce existence římského vojenského tábora na počátku 1. století po kr. u. Mušova (kat. úz. Pasohlávky, Jihomoravský kraj). [Zur Frage der Existenz eines römischen Militärlagers am Anfang des 1 Jh. n. Chr. in Mušov (Kataster Pasohlávky, Südmähren). Kritische Bemerkungen aus der Ansicht der provinzial-römischen Archäologie.] In: Archeologie barbarů 2005. Ed. Eduard Droberjar – Michal Lutowský. Ústav archeologické památkové péče středních Čech, Praha 2006. 155–205.
- KONTAKT 2003.
Kontakt – Kooperation – Konflikt. Germanen und Sarmaten zwischen dem 1. und dem 4. Jahrhundert nach Christus. Hrsg. Claus v. Carnap-Bornheim. Internationales Kolloquium des Vorgeschichtlichen Seminars der Philipps-Universität Marburg, 12.-16. Februar 1998. Schriften des Archäologischen Landesmuseums. Band 1. Veröffentlichungen des Vorgeschichtlichen Seminars Marburg, Sonderband 13. Wachholtz Verlag, Neumünster 2003.
- KORAI MAGYAR 1994.
Korai magyar történeti lexikon (9–14. század). Főszerk. Kristó Gyula. Akadémiai Kiadó, Budapest 1994.
- КОРОВОВ 2003.
Д.С. Коробов: Социальная организация алан Северного Кавказа IV–IX вв. Алетейя, Санкт-Петербург 2003.

- KOROBOV 2012.
Dmitry Korobov: Early Medieval Settlement in Southern Russia: Changing Directions. [Les habitats du Haut Moyen-Âge du sud de la Russie: une changement de direction. Frühmittelalterliche Siedlungen in Südrussland: Richtungswechsel. Stanziamenti altomedievali nella Russia meridionale: un cambiamento di direzione.] *Medieval Archaeology* 56. 2012. 34–59.
- KOROM–REMÉNYI 2004.
Korom Anita – Reményi László: Dunakeszi, Székes-dűlő. *RKM* 2004. (2005) 209–210.
- KOSELENKO 1985.
Г.А. Кошеленко: Заключение. In: Древнейшие государства Кавказа и Средней Азии. Отв. ред. Г.А. Кошеленко. Археология СССР. Институт археологии АН СССР, Наука, Москва 1985. 107–114.
- KOSHELENKO–PILIPKO 1996.
G.A. Koshelenko – V.N. Pilipko: Parthia. In: History of civilizations of Central Asia. Vol. II. The development of sedentary and nomadic civilizations: 700 B.C. to A.D. 250. Ed. János Harmatta. UNESCO Publishing, Paris 1996. 131–150.
- KOUZNETSOV–LEBEDYNSKY 2005.
Vladimir Kouznetsov – Jaroslav Lebedynsky: Les Alains. Cavaliers des steppes, seigneurs du Caucase I^{er} – XV^e siècle apr. J.-C. Editions Errance, Paris 2005.
- KOVÁCS 1996.
Kovács Előd: A magyar folklór iráni kapcsolataihoz. *Jászkunság* 42: 3–4. 1996. 157–159.
- KOVÁCS 1997.
Kovács Előd: Egy középperzsa krónika és a klasszikus magyar népballadák. In: *Varia ethnographica et folcloristica*. Ujváry Zoltán 65. születésnapjára. Szerk. Szabó László – Keményfi Róbert. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen 1997. 181–185.
- KOVÁCS 2001.
Kovács Péter: Adatok a tetrarchia-kori katonai építkezésekről Pannoniában. *AntTan* XLV: 1–2. 2001. 141–168.
- KOVÁCS 2004.
Kovács Péter: Hun kori sír Százhalombattán. [Grave from the Hun Period at Százhalombatta.] *CommArchHung* 2004. 123–150.
- KOVÁCS 2005.
Kovács Előd: Ardaksír perzsa nagykirály. A perzsa krónika és a magyar népballadák. *Ethnica*, Debrecen 2005.
- KOVÁCS 2006.
Az antik Pannonia forrásai Kr. u. 166-tól Kr. u. 192-ig. *Fontes Pannoniae Antiquae ab A. D. CLXVI usque ad A. D. CXCII*. *Fontes Pannoniae Antiquae* 3. Szerk. Kovács Péter. Pan Kiadó, Budapest 2006.
- KOVÁCS 2007.
Az antik Pannonia forrásai a Severus korban. *Fontes Pannoniae Antiquae in aetate Severorum*. *Fontes Pannoniae Antiquae* 4. Szerk. Kovács Péter. Pan Kiadó, Budapest 2007.
- KOVÁCS 2008.
Az ókori Pannonia forrásai Kr. u. 235 és 284 között. *Fontes Pannoniae Antiquae ab a. D. CCXXXV usque ad a. CCLXXXIV*. *Fontes Pannoniae Antiquae* 5. Szerk. Kovács Péter. Pan Kiadó, Budapest 2008.
- KOVÁCS 2010.
Péter Kovács: Sarmatian Campaigns During the First Tetrarchy. *Anodos. Studies of the Ancient World* 10/2010. Proceedings of the International Conference The Phenomena of Cultural Borders and Border Cultures across the Passage of Time. (From the Bronze Age to Late Antiquity) Dedicated to the 375th anniversary of Universitas Tyrnaviensis. Trnava, 22–24 October 2010. *Trnavská univerzita v Trnave, Filozofická fakulta, Universitas Tyrnaviensis Facultas Philosophica*, Trnava 2011. 143–154.
- KOVÁCS 2015.
Kovács Péter: *Fontes Hunnorum – egy, a hunok történetére vonatkozó corpus szükségességéről*. In: *Hunok a történelemben és a hagyományokban*. TITE Könyvek 9. Szerk. Fehér Bence – Galambos István. Történelmi Ismeretterjesztő Társulat Egyesület, Budapest 2015. 75–85.
- KOVÁCS 2015A.
Kovács Péter: *Megjegyzések II. Constantius szarmaták elleni háborúinak forrásaihoz*. In: *Studia Epigraphica Pannonica*. VII. Felirattani újdonságok 2015-ben. Szerk. Fehér Bence – Kovács Péter. *Corpus inscriptionum latinarum III² pannoniai kötetét előkészítő bizottság magyarországi munkacsoportja*. TITE Könyvek 8. Történelmi Ismeretterjesztő Társulat Egyesület, Budapest 2015. 44–69.
- KOVÁCS 2016.
Péter Kovács: Notes on the Pannonian foederati. In: *Les auxiliaires de l'armée romaine. Des alliés aux fédérés*. Actes du sixième Congrès de Lyon (23–25 octobre 2014). Collection Études et Recherches sur l'Occident Romain. Éd. Catherine

- Wolff – Patrice Faure. Centre d'Études et de Recherches sur l'Occident Romain, Lyon 2016.
- KOVÁCS 2016A.
Péter Kovács: Kaiser Constans und Pannonien. [Rezumat.] *AMN* 53: I. 2016. 93–106.
- KOVALEVSKAJA 1993.
Vera B. Kovalevszkaja: La présence alano-sarmate en Gaule: confrontation des données archéologiques, paléoanthropologiques, historiques et toponymiques. In: *ARMÉE* 1993. 209–221.
- KOVALEVSZKAJA 2005.
В.Б. Ковалевская: Кавказ – скифы, сарматы, аланы I тыс. до н.э. – I тыс. н.э. Российская академия наук, Институт археологии, Москва 2005.
- KOVPANYENKO 1986.
Г.Т. Ковпаненко: Сарматское погребение I в. н.э. на Южном Буге. Наукова думка, Киев 1986.
- KÓHEGYI 1972.
Kóhegyi Mihály: Római pénzforgalom és kereskedelem az Intercisa–Csongrád közötti útvonalon. [Römischer Münzumlau und Handel auf der Strecke zwischen Intercisa und Csongrád.] *Cumania* I. 1972. 103–113.
- KÓHEGYI 1973.
Mihály Kóhegyi: Das erste Siedlungsgebiet der Jazygen in Ungarn. In: Actes du VIII-e Congrès International Sciences Préhistoriques et Protohistoriques III. Union Internationale des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques, Beograd 1973. 277–282.
- KÓHEGYI 1974/75.
Михай Кёхеды: Район первого поселения языгов в Венгрии. *МФМÉ* 1974–1975: 1. (1975) 323–326.
- KÓHEGYI 1980.
Mihály Kóhegyi: Sarmatenzeitliche Grabberaubung in Ungarn. In: Die Völker an der mittleren und unteren Donau im fünften und sechsten Jahrhundert. Hrsg. Herwig Wolfram – Falko Daim. Verlag der Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien 1980. 19–22.
- KÓHEGYI 1984.
Kóhegyi Mihály: Kora szarmata aranyleletes női sírok az Alföldön. [Frühsarmatische Frauengräber mit Goldfunden in der Grossen Ungarischen Tiefebene.] *DMÉ* LXIII. 1982. (1984) 267–355.
- KÓHEGYI 1994.
Kóhegyi Mihály: Sírrablás a magyarországi szarmatáknál. [Grabberaubung bei den Sarmaten in Ungarn.] In: KŐKORTÓL 1994. 277–284.
- KÓHEGYI–VÖRÖS 2011.
Kóhegyi Mihály – Vörös Gabriella: Madaras–Halmok. Kr. u. 2–5. századi szarmata temető. [Summary.] Monográfiák a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékéről 1. Szeged 2011.
- KŐKORTÓL 1994.
A kőkortól a középkorig. / Von der Steinzeit bis zum Mittelalter. Tanulmányok Trogmayer Ottó 60. születésnapjára. Szerk. Lőrinczy Gábor. Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szeged 1994.
- KREKOVIČ 2001.
Eduard Krekovič: Roman fibulas in Slovakia. In: *INTERNATIONAL* 2001. 95–100.
- KRISTÓ 2003.
Kristó Gyula: Nem magyar népek a középkori Magyarországon. Kisebbségkutatási könyvek. Lucidus Kiadó, Budapest 2003.
- KRISTÓ 2003A.
Kristó Gyula: A jászok betelepítése és kiváltságolása. In: Autonóm közösségek a magyar történelemben. A Kiskun Múzeumban rendezett konferencia előadásai 2003. május 22–23. Szerk. Bánkiné Molnár Erzsébet. Bibliotheca Cumanica 4. Kiskun Múzeum Baráti Köre, Kiskunfélegyháza 2003. 41–53.
- KRIVOSEJEV 2004.
М.В. Кривошеев: Хронология поздне-сарматской культуры Нижнего Поволжья. In: *SZARMATSKIJE KULTURI* 2004. 117–126.
- KRIVOSEJEV–SZKRIPKIN 2006.
М.В. Кривошеев – А.С. Скрипкин: Позднесарматская культура междуречья Волги и Дона. Проблема становления и развития. [Late Sarmatian culture of the Volga–Don interfluvium. The problem of formation and development.] *PA* 2006:1. 124–136.
- KРОПОТОВ 2010.
В.В. Кропотов: Фибулы сарматской эпохи. Национальная академия наук Украины, Институт археологии. Изд. АДЕФ-Украина, Киев 2010.
- KUKLINA 1999.
И.В. Куikliна: Савроматы и сарматы у Овидия. In: Древнейшее государства Восточной Европы. 1996–1997. Ред. А.В. Подосинов. Изд. Восточная литература РАН, Москва 1999. 253–270.
- KULAKOVSKIJ 1899.
Ю. Кулаковский: Аланы по сведениям классических и византийских писателей.

- Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Н.Т. Корчак-Новицкого, Киев 1899.
- KULAKOVSKIJ 2000.
Ю.А. Кулаковский: Избранные труды по истории аланов и Сарматии. Византийская библиотека. Составления С.М. Перевалова. Изд. Алетейя, Санкт-Петербург 2000.
- KULAKOVSKIJ 2003.
Ю.А. Кулаковский: История Византии. 395–518 годы. Византийская Библиотека. Алетейя, Санкт-Петербург 2003.
- KULCSÁR 1997.
Valéria Kulcsár: New data on the Germanic–Sarmatian border contacts in Northern Hungary. / Contributii la relatiile Germano-Sarmatice din Nordul Ungariei. *AMP XXI*. 1997. 705–716.
- KULCSÁR 1997A.
Kulcsár Valéria: Császárkori telepátások a 2. számú főút nyomvonalában. (Előzetes jelentés.) In: Kutatások Pest megyében. Tudományos konferencia I. Szerk. Korkecs Zsuzsa. Pest Megyei Múzeumi Füzetek 4. Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szentendre 1997. 374–377.
- KULCSÁR 1998.
Kulcsár Valéria: A kárpát-medencei szarmaták temetkezési szokásai. [Погребальный обряд сарматов Карпатского бассейна. The burial rite of the Sarmatians of the Carpathian Basin]. Мúzeumi Füzetek 49. Osváth Gedeon Múzeumi Alapítvány, Aszód 1998.
- KULCSÁR 1998A.
Kulcsár Valéria: Újabb szempontok a hévízgyörki szarmata sírok etnikai meghatározásához. In: Egy múzeum szolgálatában. Tanulmányok Asztalos István tiszteletére. Szerk. Asztalos Tamás. Мúzeumi Füzetek 48. Osváth Gedeon Múzeumi Alapítvány, Aszód 1998. 75–84.
- KULCSÁR 2003.
Kulcsár Valéria: Szarmata sírok Monor, Bereken (Pest megye) / Sarmatian graves at Monor–Berek (Pest county). *RKM* 2001. (2003) 79–85.
- KULCSÁR–MÉRAI 2011.
Valéria Kulcsár – Dóra Mérai: Roman or Barbarian? Provincial Models in a Sarmatian Pottery Center on the Danube Frontier. In: The Roman Empire and Beyond: Archaeological and Historical Research on the Roman and Native Cultures in Central Europe. Ed. E.C. De Sena – H. Dobrzańska. BAR-IS 2236. Archaeopress, Oxford 2011. 61–80.
- KUZNYECOV 1992.
В.А. Кузнецов: Аланы в Западной Европе в эпоху „Великого переселения народов”. In: Alanica I. Аланы, Западная Европа и Византия. Отв. ред. В.Х. Тменов. СОИГИ, Владикавказ 1992. 10–33.
- KUZSINSZKY 1932.
Kuzsinszky Bálint: A gázgyári római fazekastelep Aquincumban. [Das grosse römische Töpferviertel in Aquincum bei Budapest.] *BudRég XI*. 1932.
- LAKATOS 1960.
Lakatos Pál: Újabb adatok a szarmaták pannoniai betelepedéséhez. *AntTan VII*. 1960. 228–231.
- LAKATOS 1973.
Pál Lakatos: Quellenbuch zur Geschichte der Gepiden. *AASzeg XVII*. Opuscula Byzantina 6. 1973.
- LAMIOVÁ-SCHMIEDLOVÁ 1997.
Mária Lamiová-Schmiedlová: Dacians on the territory of present day Slovakia. / Dacii pe teritoriul Slovaciei de astăzi. *AMP XXI*. 1997. 743–766.
- LÁNYI 1974.
Vera Lányi: Zum spätantiken Geldverkehr innerhalb und ausserhalb der Langwalle im donauländischen Barbaricum. *ActaAH 26*. 1974. 261–267.
- LÁNYI 1979.
Lányi Vera: Pannonia pénzforgalma az I. században. [Der Geldumlauf Pannoniens im 1. Jahrhundert.] *ArchÉrt* 106. 1979. 187–198.
- LÁNYI 1990.
Lányi Vera: Pénz. In: Pannonia régészeti kézikönyve. Szerk. Mócsy András – Fitz Jenő. Akadémiai Kiadó, Budapest 1990. 210–214., 358–359.
- LÁSZLÓ 1978.
László Gyula: A fehér és fekete magyarok. In: László Gyula: A „kettős honfoglalás”. Gyorsuló idő. Magvető Kiadó, Budapest 1978. 137–148.
- LATISEV 1947/52–1992/93.
В.В. Латышев: Scythica et Caucasica. Известия древних писателей о Скифии и Кавказе. *ВДИ XIX: 1., XX:2., XXI: 3., XXII: 4.* 1947–1950., 1952. / Reprint: Известия древних писателей греческих и латинских о Скифии и Кавказе. (Приложение к журналу ПАВ.) Фарн, Санкт-Петербург 1993. (Szövegünkben mi a reprint kiadás oldalszámaira hivatkozunk.)
- LAUBSCHNER 1975.
H.P. Laubschner: Der Reliefschmuck des Galeriusbogens in Thessaloniki. *Archäologische Forschungen I. Mann, Berlin* 1975.

- LEBEDYNSKY 1998.
Iaroslav Lebedynsky: Tamgas: Flag emblems from the steppes. *The Flag Bulletin* XXXVII: 6. 1998. November – December. 216–233.
- LEBEDYNSKY 2002.
Iaroslav Lebedynsky: Les Sarmates. Amazones et lanciers cuirassés entre Oural et Danube (VII^e siècle av. J.-C. – VI^e siècle apr. J.-C.). Editions Errance, Paris 2002.
- LEBEDYNSKY 2003.
Iaroslav Lebedynsky: Les Nomades. Les peuples nomades de la steppe des origines aux invasions mongoles IX^e siècle av. J.-C. – XIII^e siècle apr. J.-C.). Editions Errance, Paris 2003.
- LEBEDYNSKY 2011.
Iaroslav Lebedynsky: Les Tamgas. Une “héraldique” de la steppe. Editions Errance, Paris 2011.
- LEBEDYNSKY–GARNIER–DAYNÈS 2007.
Iaroslav Lebedynsky – Jean-François Garnier – Michel Daynès: Deux poignards Sarmato-Alains en Lot-et-Garonne. *Antiquités Nationales* 38. 2006–2007. (2007) 161–168.
- LEVADA 2006.
М.Е. Левада: «Другие германцы» в Северном Причерноморье позднего римского времени. *Боспорские исследования* XI. 2006. 194–251.
- LEVICK 1985.
Barbara Levick: The government of the Roman Empire: a sourcebook. Croom Helm, Beckenham 1985.
- LITTLETON–MALCOR 2005.
Scott Littleton – Linda Malcor: Sztkíatiától Camelotig. Az Arthur királyról, a Kerekasztal Lovagjairól és a Szent Grálról szóló legendák eredetének radikális újraértelmezése. Székita szarvas, Nyíregyháza 2005.
- LITVINSZKIJ 1968.
Б.А. Литвинский: Кангюйско-сарматский фарн (к историко-культурным связям племен Южной России и Средней Азии). [The Kang-chu-Sarmatian Farn. (To the historical relations of the South Russian and Central Asian tribes).] Дошиш, Душанбе 1968.
- LOBODA–PUZDROVSKIJ–ZAJCEV 2002.
Ivan I. Loboda – Aleksandr E. Puzdrovskij – Jurij P. Zajcev: Prunkbestattungen des 1. Jh. n. Chr. in der Nekropole Ust'-Al'ma auf der Krim. [Summary, Резюме]. *Eurasia Antiqua* 8. 2002. 295–346.
- LÓPEZ SÁNCHEZ 2007.
Fernando López Sánchez: Római éremkibocsátás és a szarmata szövetségesek (68–175). [Rome and its Sarmatian allies (AD 68–175).] *NyJAMÉ* XLIX. 2007. 89–113.
- LÓPEZ SÁNCHEZ 2007A.
Fernando López Sánchez: The Sarmatians and their relations with Rome as evidenced by Roman coinage (A.D. 68–180): from an unstable alliance to a declared hostility. In: Scythians, Sarmatians, Alans. Iranian-Speaking Nomads of the Eurasian Steppes. Autonomous University of Barcelona, Barcelona 2007. In print.
- LOTTER 1985.
Friedrich Lotter: Die germanischen Stammesverbände im Umkreis des Ostalpen-Mitteldonau-Raumes nach der literarischen Überlieferung zum Zeitalter Severins. In: Die Bayern und ihre Nachbarn 1. Berichte des Symposions der Kommission für Frühmittelalterforschung, vom 25. bis 28. Oktober 1982, Stift Zwettl, Niederösterreich. Hrsg. Herwig Wolfram – Andreas Schwarcz. *DsÖAW* 179. 1985. 29–59.
- LÓRINCZ 1976.
Barnabás Lőrincz: Die Duces der Provinz Valeria unter Valentinian I. (364–375). *Alba Regia* XV. 1976. 99–105.
- LÓRINCZ 1999.
Lőrincz Barnabás: A későrómai hídfőállások bélyeges téglái Valeriában. / Die Ziegelstempel der spätrömischen Brückenkopffestungen in der Provinz Valeria. In: Pannoniai kutatások. A Soproni Sándor emlékkonferencia előadásai (Bölcske, 1998. október 7.). Szerk. Gaál Attila. Wosinsky Mór Múzeum, Szekszárd 1999. 53–68.
- LÓRINCZ 2003.
Barnabás Lőrincz: The linear frontier defence system and its army. In: The Roman army in Pannonia. An archaeological guide of the Ripa Pannonica. Ed. Zsolt Visy. Teleki László Foundation. h.n. 2003. 25–30.
- LÓRINCZY 1992.
Gábor Lőrinczy: Vorläufiger Bericht über die Freilegung des Gräberfeldes aus dem 6.-7. Jahrhundert in Szegvár–Oromdűlő. *CommArchHung* 1992. 81–124.
- LÓRINCZY 1994.
Lőrinczy Gábor: Megjegyzések a kora avar kori temetkezési szokásokhoz. (A fülkesíros temetkezés.) [Bemerkungen zu den frühawarenzeitlichen Bestattungssitten. (Die Stollengräber.)] In: KÖKORTÓL 1994. 311–335.
- LÓRINCZY 1995.
Lőrinczy Gábor: Fülkesírok a Szegvár–oromdűlői kora avar kori temetőből. Néhány megjegyzés a fülkesíros temetkezések változatairól,

- kronológiájáról és területi elhelyezkedéséről. [Stollengraber im frühawarenzeitlichen Gräberfeld von Szegvár–Oromdúló. Beiträge zu den Varianten, zu der Chronologie und territorialen Lage der Stollengraber.] *MFME–StudArch* I. 1995. 399–416.
- LÓRINCZY 2000.
Lőrinczy Gábor: Szegvár területének településtörténete a 6. század végétől a 13. század végéig. In: Szegvár. Tanulmányok Szegvár nagyközség történetéről. Szerk. Farkas Gyula. Szegvár Nagyközség Önkormányzata, Szeged 2000. 51–88.
- LÓRINCZY 2001.
Lőrinczy Gábor: Szegvár–Oromdúló avar temető. In: Régészetünk jelentős feltárásai 1975–2000. Szerk. Raczyk Pál – Anders Alexandra. ELTE–BTK, Régészettudományi Intézet, Budapest 2001.
- LÓRINCZY 2013.
Nagyhalász múltja a régészeti leletek tükrében. In: Nagyhalász krónikája. Szerk. Csonka Ottó – Istvánovits Eszter. Nagyhalász Város Képviselőtestülete, Nagyhalász 2013. 33–43.
- МАКСИНСКИЙ 1971.
Д.А. Мачинский: О времени первого активного выступления сарматов в Поднепровье по свидетельствам античных письменных источников. [The first advance of sarmatian tribes in the Dnieper area according to ancient greek and roman authors.] *АСТЭ* 13. 1971. 30–54., 113.
- MAENCHEN-HELFFEN 1973.
Otto J. Maenchen-Helfen: The World of the Huns. Studies in Their History and Culture. University of California Press, Berkeley – Los Angeles – London 1973.
- MAGOMEDOV 2001.
Борис Магомедов: Черняховская культура. Проблема этноса. [Die Černjachov-Kultur. Das Problem ihrer ethnischen Zuordnung.] Monumenta Studia Gothica, tom I. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin 2001.
- MAGYARORSZÁG 1984.
Magyarország története. Előzmények és magyar történet 1242-ig. 1. kötet. Szerk. Székely György – Bartha Antal. Akadémiai Kiadó, Budapest 1984.
- МАККАЙ 1994.
János Makkay: The treasures of Decebalus. *Specimina Nova* 1994. (1995) 151–215.
- МАККАЙ 1995.
Makkay János: Attila kardja, Árpád kardja. Irániak, szarmaták, alánok, jászok. Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szeged 1995.
- МАККАЙ 1996.
Makkay János: The Sarmatian Connection. Stories of the Arthurian Cycle and Legend and Miracles of Ladislav, King and Saint. *The Hungarian Quarterly* 97: 144. Winter 1996. 113–125.
- МАККАЙ 1997А.
Янош Маккай: Древнеиранский обычай «подношения чаши» и его связи. [The ancient Iranian tradition of the 'offering of the cup' and its connections.] *Донские древности* 5. 1997. 143–153.
- МАККАЙ 1997В.
Makkay János: Előítételek nélkül a jászokról. *Tractata minuscula* 5. A szerző kiadása, Budapest 1997.
- МАККАЙ 1998.
Makkay János: Az indoeurópai nyelvű népek őstörténete. A szerző kiadása, Budapest 1998.
- МАККАЙ 1998А.
Makkay János: *Quomodo historia conscribenda sit* – avagy hogyan kell történelmet írni? *Tractata Minuscula* 13. A szerző kiadása, Budapest 1998.
- МАККАЙ 1998В.
Makkay János: Iranian elements in early Mediaeval heroic poetry. The Arthurian cycle and the Waltharius. *Tractata minuscula* 12. A szerző kiadása, Budapest 1998.
- МАККАЙ 2004.
Makkay János: A magyar őstörténet és a nyugat-szibériai magyar 'őshaza' néhány kérdése. [Some questions of Hungarian prehistory and of West Siberian 'Hungarian land of origin'.] *NyJAMÉ* XLVI. 2004. 85–116.
- МАККАЙ 2009.
Makkay János: Indul a magyar Attila földjére. A szerző kiadása, Budapest 2009.
- МАККАЙ 2010.
Makkay János: A lélekhittől Árpád fejedelem sírjáig. *NyJAMÉ* LII. 2010. 45–74.
- МАКСИМОВ 1990.
Е.В. Максимов: Историография In: В.Д. Баран – Е.В. Максимов – Б.В. Магомедов – Л.В. Вакуленко – Г.А. Вознесенская – Д.Н. Кошак – С.В. Паньков – С.П. Пачкова – О.М. Приходнюк – А.Т. Смиленко – Р.В. Терпиловский – С.П. Юренко: Славяне Юго-Восточной Европы в предгосударственный период. Ред. В.Д. Баран – Н.С. Абашина – Б.В. Магомедов – А.Т. Смиленко – Р.В. Терпиловский. Академия наук Украинской ССР Институт археологии, Наукова думка, Киев 1990. 10–21.

- МАКСИМОВ 1993.
Е.В. Максимов: Зарубинецкая культура. Происхождение и этническая принадлежность. In: Славяне и их соседи в конце I тысячелетия до н.э. – первой половине I тысячелетия н.э. Отв. ред. И.П. Русанова – Э.А. Сымонович. Археология СССР. Наука, Москва 1993. 36–39.
- МАМОНТОВ 1980.
В.И. Мамонтов: О погребениях позднего этапа срубной культуры в Нижнем Поволжье и Волго-Донском междуречье. [On the late burials of the Srubnaya Culture of the Volga Region and the Volga-Don Interflow.] *СА* 1980: 1. 175–194.
- МАРАЗ 2009.
Maráz Borbála: Császárkori település és temetkezések Budapest XVII. ker., Rákoscsaba, Major-hegy dél (M0 BP02 lelőhely). / Imperial Period Settlement and Burials Budapest, XVII. Rákoscsaba, Major-hegy South (site no. M0 BP02). In: Budapest peremén. A Budapesti Történeti Múzeum régészeti kutatásai az M0 autótű nyomvonalán (Keleti szektor) 2004–2006. / On the Outskirts of Budapest. Archaeological Investigations of the Budapest History Museum in the Track of Highway M0. 2004–2006. Szerk. Endrődi Anna – Szilas Gábor. BTM, Budapest 2009. p. n.
- МАРСЕНКО 1988.
И.И. Марченко: Проблемы этнической истории сиракского союза в Прикубанье. In: Проблемы археологии и этнографии Северного Кавказа. Ред. В.Б. Виноградов и др. Кубанский государственный университет, Краснодар 1988. 68–83.
- МАРСЕНКО 1990.
К.К. Марченко: Боспорские поселения на территории Елизаветовского городища на Дону. [Bosporan settlements on the Elisavetovskaya site on the Don.] *ВДИ* 1990: 1. 129–138.
- МАРСЕНКО 1995.
Ivan Ivanovics Marcsenko: A Kubány-vidék szarmata katakombái. [Sarmatian catacombs of the Kuban Region.] *МФМЭ–StudArch* I. 1995. 303–324.
- МАРСЕНКО 1996.
И.И. Марченко: Сираки Кубани. По материалам курганных погребений Нижней Кубани. Кубанский гос. университет, Краснодар 1996.
- МАРСИК 2011.
Marcsik Antónia: Szarmaták az Alföldön. Újabb adatok a szarmata időszak embertani arculatához (Madaras–Halmok). In: *КŐHEGYI–VÖRÖS* 2011. 419–444.
- МАРОТИ 2003.
Maróti Éva: Szentendre – Ulcisia Castra – római kori kőemlékei. *PMMI kiadványai, Kiállítási katalógusok* 4. Szentendre 2003.
- МАРОТИ 2004.
Maróti Éva: Újabb római kori pecsételt edénytöredékek Pest megyéből. [Neue gestempelte Gefäßfragmente der Römerzeit aus dem Komitat Pest.] *StudCom* 28. 2004. 199–245.
- МАРОТИ 2008.
Maróti Éva: Auxiliáris római tábor Szentendrén. In: *Képek a múltból. Az elmúlt évek ásatásaiból Pest megyében.* Szerk. Ottományi Katalin. Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szentendre 2008. 75–77.
- МАРОТИ–ВАДАЙ 1980.
T. Maróti Éva – H. Vaday Andrea: Kora császárkori figurális díszítésű, festett kerámia Pannoniában és a szarmata Barbaricumban. [Frühkaiserzeitliche bemalte Keramik mit figuraler Verzierung in Pannonien und im sarmatischen Barbaricum.] *StudCom* 9. 1980. 79–94.
- МАРШАЛЛ 1911.
F.H. Marshall: Catalogue of the jewellery, Greek, Etruscan and Roman, in the Departments of Antiquities, British Museum. British Museum, London 1911.
- МАСЕК 2011.
Masek Zsófia: Adatok a Marosszentanna–Csernyahov-kultúra és az alföldi késő szarmata – hun kori kerámiaanyag kapcsolataihoz. [Date privind relațiile ceramicii culturii Sântana de Mureș–Cerneahov și a ceramicii sarmatice târzii – epocii hunice din Câmpia Maghiară. Angaben zu den Beziehungen der Sîntana de Mureș–Černjachov-Kultur und des spätsarmatisch-hunnenzeitlichen Keramikmaterials auf dem Ungarischen Tiefebene.] In: *ERDÉLY* 2011. 249–292.
- МАСЕК 2014.
Masek Zsófia: A késő római és kora népvándorlás kori gyorskorongolt házikerámia technológiai változásai az Alföld központi területein. [Technological Changes in Production of the Wheel-Thrown Coarse Pottery in the Central Region of the Great Hungarian Plain in the Late Roman and Early Migration Period.] In: *Avarok pusztái. Régészeti tanulmányok Lőrinczy Gábor 60. születésnapjára.* / *Avarum solitudines.* Archaeological studies presented to Gábor

- Lőrinczy on his sixtieth birthday. Szerk. Anders Alexandra – Balogh Csilla – Türk Attila. Martin Opitz Kiadó – MTA BTK MÖT, Budapest 2014. 193–202.
- MASEK 2016.
Dák divat Pannonia határán? Az alföldi jazigok romanizációjának kezdeteihez. [Dacian fashion on the fringes of Pannonia? How the romanisation of the Jazygians of the Hungarian Plain began.] In: Népek és kultúrák a Kárpát-medencében. Tanulmányok Mesterházy Károly tiszteletére. Főszerk. Kovács László – Révész László. Magyar Nemzeti Múzeum – Déri Múzeum – MTA BTK Régészeti Intézet – Szegedi Tudományegyetem, H.n. 2016. 147–178.
- MASZLENNYIKOV 1981.
А.А. Масленников: Население Боспорского государства в VI–II вв. до н.э. [Résumé.] Наука, Москва 1981.
- MATEI 1997.
Alexandru V. Matei: Die Töpferöfen für graue, stempelverzierte Keramik aus Zalău. / Cuptoarele pentru ars ceramică cenușie ștampilată descoperite la Zalău. *AMP XXI*. 1997. 367–455.
- MATEI–GINDELE 2004.
Alexandru V. Matei – Robert Gindele: Fortificația romană de pamant de tip burgus, atasata valului și șantului roman descoperit la Supurul de Sus, jud. Satu Mare. / The Earth burgus-type fortress, attached to the Roman ditch and vallum, discovered at Supuru de Sus “Dealul Soarecelui/ Mouse hill” (Satu Mare County). *AMP* 26. 2004. 283–307.
- MATEI–GINDELE 2006.
Alexandru V. Matei – Robert Gindele: Sistemul defensiv roman din nord-vestul Daciei descoperit prin cercetările arheologice de la Supurul de Sus (jud. Satu Mare) și pe baza documentației din izvoarele scrise. [Roman defensive system from north-west part of Dacia. Field researches at Supuru de Sus (Satu Mare County) and literature sources.] In: Dacia Augusti provincia. Crearea Provinciei. Actele simpozionului desfășurat în 13–14 octombrie 2006 la Muzeul Național de Istorie a României. Ed. Eugen S. Teodor – Ovidiu Țentea. Muzeul Național, Editura Cetatea de Scaun, București 2006. 181–206.
- MATEI–STANCIU 2000.
Alexandru V. Matei – Ioan Stanciu: Vestigii din epoca Romană (sec. II–IV P. Chr.) în spațiul Nord-Vestic al României. [Funde der römischen Kaiserzeit (2.–4. Jh. n. Chr.) im Nordwestgebiet Rumäniens.] *Bibliotheca Musei Porolissensis II*. Editura Porolissum, Zalău – Cluj-Napoca 2000.
- MATOLCSI 1983.
Matolcsi János: A középkori nomád állattenyésztés kelet-európai jellegzetességei. In: Nomád társadalmak és államalakulatok. Szerk. Tőkei Ferenc. Körösi Csoma Kiskönyvtár 18. Akadémiai Kiadó, Budapest 1983. 281–306.
- MEDVEGYEV 1999.
А.П. Медведев: Ранний железный век лесостепного Подонья. Археология и этнокультурная история I тысячелетия до н.э. Российская академия наук Институт археологии, Наука, Москва 1999.
- MEDVEGYEV 2004.
А.П. Медведев: Периодизация и хронология сарматских памятников на Среднем и Верхнем Дону. In: SZARMATSZKIJÉ KULTURI 2004. 86–94.
- MEDVEGYEV 2008.
А.П. Медведев: Сарматы в верховьях Танаиса. Воронежский гос. университет, Москва 2008.
- MEDVEGYEV–SZAFONOV–MATVEJEV 2008.
А.П. Медведев – И.Е. Сафонов – Ю.П. Матвеев: Сарматское «княжеское» погребение в кургане у г. Липецка. [Sarmatian “prince’s” burial in a kurgan near Lipetsk.] *PA* 2008: 4. 97–107.
- MELJUKOVA–MOSKOVA 1989.
А.И. Мелюкова – М.Г. Мошкова: Введение. In: SZTYEPI 1989. 5–8.
- MELYUKOVA 1987.
A.I. Melyukova: The Scythians and Sarmatians. In: The Cambridge History of Early Inner Asia. Ed. Denis Sinor. Cambridge University Press, Cambridge 1987. 97–117.
- MER NOIRE 1997.
Archeologie de la Mer Noire. La Crimée à l’époque des Grandes Invasions IVe – VIIIe siècles. Musée de Normandie, Caen 1997.
- MESTERHÁZY 1986.
Károly Mesterházy: Frúhsarmatenzeitlicher Grabfund aus Veresegyház. [Kora szarmata kori sírlelet Veresegyházról.] *FA* 37.1986. 137–161.
- MESTERHÁZY 1990.
Károly Mesterházy: Münzdatierter spätkaiserzeitlicher Gerätfund aus Hajdúnánás–Tedej. *Alba Regia XXIV*. 1986–1988. (1990) 53–66.
- MESTERHÁZY 1994.
Mesterházy Károly: Pénzekkel keltezett későcsászárkori eszközlelet Hajdúnánás–Tedejéről. [Ein mit Münzen datierter spätkaiserzeitlicher Werkzeugfund aus Hajdúnánás–Tedej.] *Néprajzi tanulmányok Ikvai Nándor emlékére I. StudCom* 23. 1994. 273–292.

- MESTERHÁZY 2009.
Károly Mesterházy: Eine Gräbergruppe mit nordsüdlicher Grablegung im gepidischen Gräberfeld von Biharkeresztes-Ártánd-Nagyfarkasdomb. *ActaAH* 60. 2009. 73–95.
- MIHÁCZI-PÁLFI 2013.
Miháczai-Pálfi Anett: Avar kori torzított koponyás temetkezések a Tiszántúlon. [Avar Age graves with artificially deformed skulls in the Tiszántúl region.] In: *Acta Iuvenum Sectio Archaeologica* I. Szerk. Pintér-Nagy Katalin – Takács Melinda. *Acta Universitatis Szegediensis. SzTE BTK Régészeti Tanszék*, Szeged 2013. 32–51.
- MIKLÓSITY SZŐKE 2009.
Miklósity Szőke Mihály: Biatorbágy, Kukoricadűlő (Tópark). *RKM* 2008. [2009] 152.
- MILLEKER 1897/1899/1906.
Milleker Bódog: Délmagyarország régiséglelei a honfoglalás előtti időkből I–III. Csanád-Egyházmegyei Könyvnyomda, Temesvár 1897., 1899., 1906.
- MILLER 1881/1882/1887.
Всеволод Миллер: Осетинские этюды. I–III. Ученые записки Императорского Московского Университета. Москва 1881., 1882., 1887. / Reprint: Северо-Осетинский институт гуманитарных исследований, Владикавказ 1992.
- MINNS 1913
Ellis H. Minns: *Scythians and Greeks*. University Press, Cambridge 1913.
- MIRKOVIĆ 1993.
Miroslava Mirković: Ὑλήκοοι und δούμμαχοι. Ansiedlung und Rekrutierung von Barbaren bis zum Jahr 382. In: *Klassische Altertum, Spätantike und frühes Christentum*. Adolf Lippold zum 65. Geburtstag gewidmet. Hrsg. Karlheinz Dietz – Dieter Hennig – Hans Katetsch. Selbstverl. des Seminars f. Alte Geschichte d. Univ. Würzburg 1993. 425–434.
- MITFORD 1980.
Timothy B. Mitford: Cappadocia and Armenia Minor: Historical Setting of the Limes. In: *Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt* II. 7.2. Hrsg. Hildegard Temporini – Wolfgang Haase. De Gruyter, Berlin 1980. 1169–1228.
- MÓCSY 1954.
Андраш Мочи: К вопросу о периодизации раннесарматской эпохи. [Zur Periodisierung der frühen Sarmatenzeit in Ungarn.] *ActaAH* IV. 1954. 115–128.
- MÓCSY 1958.
András Mócsy: Die spätrömische Schiffslände in Contra Florentiam. *FA* X. 1958. 89–104.
- MÓCSY 1962
Andreas Mócsy: Pannonia. In: Pauly-Wissowa Realencyklopädie des Altertumswissenschaft, Supplementband IX. Alfred Druchenmüller Verlag, Stuttgart 1962. 516–776.
- MÓCSY 1972.
András Mócsy: Das letzte Jahrhundert der römisch-barbarischen Nachbarschaft im Gebiete des heutigen Ungarn. / A római-barbár szomszédság utolsó évszázada hazánk területén. *Cumania* I. 1972. 83–102.
- MÓCSY 1974.
András Mócsy: Pannonia and Upper Moesia. A History of the Middle Danube Provinces of the Roman Empire. Routledge&Kegan Paul, London – Boston 1974.
- MÓCSY 1975.
Mócsy András: Pannonia a korai császárság idején. *Apollo Könyvtár* 3. Akadémiai Kiadó, Budapest 1975.
- MÓCSY 1975A.
Mócsy András: Pannonia a késői császárkorban. *Apollo Könyvtár* 4. Akadémiai Kiadó, Budapest 1975.
- MÓCSY 1977.
András Mócsy: Die Einwanderung der Iazygen. *Acta Antiqua* XXV. 1977. 439–446.
- MÓCSY–BÓNA 1965.
Mócsy András – Bóna István: Római és népvándorlaskor. In: *Orosháza története*. Szerk. Nagy Gyula. Orosháza Város Tanácsa, Orosháza 1965. 103–113., 114–135.
- MÓCSY–FITZ 1990.
Mócsy András – Fitz Jenő: Eseménytörténet. In: *Pannonia régészeti kézikönyve*. Szerk. Mócsy András – Fitz Jenő. Akadémiai Kiadó, Budapest 1990. 31–51.
- MOMMSEN 1917.
Theodor Mommsen: *Römische Geschichte*. Fünfter Band. Die Provinzen von Caesar bis Diocletian. Weidmannsche Buchhandlung, Berlin 1917.
- MORAVCSIK 1930.
Gyula Moravcsik: Barbarische Sprachreste in der Theogonie des Johannes Tzetzes. *Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher* 7. 1929. (1930) 352–365.
- MORDVINCEVA 2003.
В.И. Мордвинцева: Полихромный звериный стиль. Универсум, Симферополь 2003.
- MORDVINCEVA 2013.
В.И. Мордвинцева: Исторические сарматы и сарматская археологическая культура

- в Северном Причерноморье. [Historical Sarmatians and the Sarmatian Archaeological Culture in the Northern Black Sea Area.] In: Крым в сарматскую эпоху (II в. до н.э. – IV в. н.э.). / The Crimea in the Age of the Sarmatians (200 BC – AD 400) I. Ред. И.Н. Храпунов. Доля, Симферополь – Бахчисарай 2013. 14–43.
- MOSKOVA 1989.
M.G. Мошкова: Среднесарматская культура. In: SZTYERI 1989. 177–191.
- MOSKOVA 1989A.
M.G. Мошкова: Позднесарматская культура. In: SZTYERI 1989. 191–202.
- MOSKOVA 1994.
M.G. Мошкова: К вопросу о двух локальных вариантах или культурах на территории Азиатской Сарматии во II–IV вв. н.э. In: PROBLEMI 1994. 18–23.
- MRÁV 1996.
Mráv Zsolt: Castellum contra Tautantum. Egy későrómai erőd azonosításának problémájához. [Castellum contra Tautantum. Zum Problem der Identifizierung eines spätrömischen Kastells.] *Savaria* 22–23. 1992–1995. (1996) 11–19.
- MRÁV 1999.
Mráv Zsolt: „Valentinianus ... in ipsis quadorum terris quasi romano iuri iam vindicatis aedificari praesidaria castra mandavit.” (Amm.Marc., XXIX 6,2) I. Valentinianus kvád külpolitikája egy vitatott Ammianus Marcellinus szöveghely tükrében. / „Valentinianus ... in ipsis quadorum terris quasi romano iuri iam vindicatis aedificari praesidaria castra mandavit.” (Amm.Marc., XXIX 6,2) Die quadische Aussenpolitik Valentinians I. im Spiegel einer strittigen Textstelle bei Ammianus Marcellinus. In: Pannoniai kutatások. A Soproni Sándor emlékkonferencia előadásai (Bölcske, 1998. október 7.). Szerk. Gaál Attila. Wosinszky Mór Múzeum, Szekszárd 1999. 77–111.
- MRÁV 2002.
Mráv Zsolt: Dunakeszi, Duna sor 28. *RKM* 2002. (2004) 205–206.
- MRÁV 2003.
Zsolt Mráv: Hatvan–Gombospusztá fortlet. In: *The Roman Army in Pannonia. An Archaeological Guide of the Ripa Pannonica*. Ed. Zsolt Visy. Teleki László Foundation, h.n. 2003. 207–209.
- MRÁV 2003A.
Zsolt Mráv: Archäologische Forschungen 2000–2001 im Gebiet der spätrömischen Festung von Göd–Bócsaújtelep (Vorbericht). *CommArchHung* 2003. 83–114.
- MRÁV 2005.
Mráv Zsolt: Egy erőd, amely sohasem épült fel. Régészeti kutatások Göd–Bócsaújtelepen, a késő római erőd területén 2000–2001 (Előzetes jelentés). [A never-finished late Roman fortress. Archaeological excavations in the territory of the fortress at Göd–Bócsaújtelep in 2000–2001 (Preliminary report).] *A Szántó Kovács Múzeum Évkönyve* 7. 2005. 291–332.
- MRÁV 2006.
Zsolt Mráv: Paradeschild, Ringknaufschwert und Lanzen aus einem römerzeitlichen Wagengrab in Budaörs. Die Waffengräber der lokalen Elite in Pannonien. [Díszpajzs, markolatgyűrűs kard és lándzsák egy budaörsi római kocsisírból. A helyi elit fegyveres temetkezései Pannoniában.] *ArchÉrt* 131. 2006. 33–73.
- MRÁV 2011.
Zsolt Mráv: Dunakeszi – Late Roman Fortlet along the Danube. / Késő római kikötőerőd. Guide to Hungarian Sites of the Roman Limes that Are Nominated for World Heritage Status 1. / Vezető a római limes Világörökségre jelölt magyarországi helyszínein 1. Hirschberg Attila, Budapest 2011.
- MRT 1989.
Jankovich B. Dénes – Makkay János – Szőke Béla Miklós: Magyarország régészeti topográfiája. [Archaeological sites of Hungary.] VIII. Békés megye régészeti topográfiája IV/2. kötet. A szarvasi járás. Szerk. Makkay János. Akadémiai Kiadó, Budapest 1989.
- MUNKÁCSI 1904.
Munkácsi Bernát: Alán nyelvemlékek szókincsünkben. *Ethnographia* XV. 1904. 1–19.
- MURZIN–ROLLE 2000.
В.Ю. Мурзин – Р. Ролле: Гибель Великой Скифии и царь Атей. In: Скифы и сарматы в VII–III вв. до н.э. Палеоэкология, антропология и археология. Отв. ред. В.И. Гуляев – В.С. Ольховский. Институт археологии РАН, Москва 2000.
- MÜLLENHOFF 1866.
Karl Müllenhoff: Über die Herkunft und Sprache der pontischen Scythen und Sarmaten. *Monatsberichte d. k. Preussischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin* 1866. (1867) 549–576.
- MÜLLENHOFF 1892.
Karl Müllenhoff: Deutsche Altertumskunde III. Weidmannsche Buchhandlung, Berlin 1892.
- MÜLLER 2003.
Urs Müller: Die erste Phase germanisch-sarmatischer Kontakte bis zum Ende der

- Markomannenkriege (180 n. Chr.) in den schriftlichen Quellen. In: *KONTAKT* 2003. 435–445.
- NAGLER–CSIPIROVA 1985.
A.O. Nagler – Л.А. Чипирова: К вопросу о развитии хозяйственных типов в древних обществах. In: *Античность и варварский мир. Сборник научных трудов*. Ред. А.В. Исаенко. Северо-Осетинский гос. университет, Орджоникидзе 1985. 87–91.
- NAGY 1900.
Nagy Géza: *A magyar viselet története. Rajzolta és festette: Nemes Mihály*. Franklin Társulat, Budapest 1900.
- NAGY 1909.
Nagy Géza: *A skythák. Székfoglaló értekezés*. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest 1909.
- NAGY 1954.
Nagy Tibor: *Hozzászólás Radnóti Aladár: Pannóniai városok élete a korai feudalizmusban c. előadásához*. *MTA II. oszt. közl.* 5. 1954. 510–519.
- NAGY 1971.
Tibor Nagy: *The last century of Pannonia in the judgement of a new monograph*. *Acta Antiqua* 19. 1971. 299–345.
- NAGY 1973.
Nagy Tibor: *Budapest története az őskortól a honfoglalásig*. In: *Budapest története I*. Szerk. Gerevich László. Budapest Főváros Tanácsa, Budapest 1973. 39–216.
- NAGY 1986.
Tibor Nagy: *Traian und Pannonien. Ein Beitrag zur Geschichte Pannoniens*. In: *Studien zu den Militärgrenzen Roms III*. 13. Internat. Limeskongress, Aalen 1983. Red. Christoph Unz. *Forschungen und Berichte zur Vor- und Frühgeschichte in Baden-Württemberg* 20. Konrad Theiss, Stuttgart 1983. 377–383.
- NAGY 1993.
Mihály Nagy: *The Hasdingian Vandals in the Carpathian Basin. A Preliminary Report*. *Specimina Nova* 1993. (1994) 157–184.
- NAGY 1997.
Mihály Nagy: *Routes in the Carpathian Basin and the Interaction between Romans and Barbarians*. [Cesty v Karpatské kotlině a vzájemné vlivy mezi Římany a barbary.] In: *Peregrinatio Gothica*. Jantarová stezka. *Acta Musei Moraviae. Scientiae sociales LXXXII*. Ed.: Jana Čížmářová – Zdeňka Měchurová. *Moravské zemské muzeum v Brně*, Brno 1997. 151–162.
- NAGY 1997A.
Nagy Margit: *Szentes és környéke az 1–6. században. Történeti vázlat és régészeti lelőhelykataszter*. [Szentes und seine Umgebung vom 1. bis 6. Jahrhundert. Eine geschichtliche Skizze und ein archäologischer Fundortkataster.] *MFME–StudArch* III. 1997. 39–95.
- NAGY 1999.
Nagy Mihály: *A pannoniai IV. századi burgus-típusok méretei. / Dimensions of 4th century A.D. burgus-types in Pannonia*. In: *Pannoniai kutatások. A Soproni Sándor emlékkonferencia előadásai* (Bölcske, 1998. október 7.). Szerk. Gaál Attila. *Wosinsky Mór Múzeum, Szekszárd* 1999. 113–140.
- NAGY 2003.
Nagy Dániel Sándor: *Nagyszénás–Vaskapu lelőhely szarmata sírjai*. [Sarmatian graves from Nagyszénás–Vaskapu.] *Barbarikum Szemle* I. 2003. 53–63.
- NAGY 2005.
Nagy Dániel Sándor: *Az Orosházi-tanyák, MÁV–homokbánya szarmata temetője*. [Sarmatisches Gräberfeld aus der MÁV-Sandgrube von Orosházi-tanyák.] *A Szántó Kovács Múzeum Évkönyve* 7. 2005. 11–48.
- NAGY 2007.
Nagy Margit: *Kora népvándorláskori sírleletek Budapest területéről*. [Grabfunde aus der frühen Völkerwanderungszeit im Gebiet von Budapest.] *BudRég* XL. 2006. (2007) 95–155.
- NAGYLEXIKON
Magyar Nagylexikon. Főszerk. Élesztős László. Magyar Nagylexikon Kiadó, Budapest 2003.
- NARTOK 2009.
Nartok. *Kaukázusi hősi mondák. A világ eposzai* 3. Ford. Istvánovits Eszter – Kulcsár Valéria – Istvánovits Márton. *Európai Folklor Intézet – L'Harmattan Kiadó, Budapest* 2009.
- NASZELENYIJE 2011.
Боспорский феномен. Население, языки, контакты. Ред. М.Ю. Вахтина и др. *Нестор-История, Санкт-Петербург* 2011.
- NÉMETH 1959.
Julius Németh: *Eine Wörterliste der Jassen, der ungarländischen Alanen*. In: *Abhandlungen der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Sprachen, Literatur und Kunst*. 1958: 4. Akademie-Verlag, Berlin 1959.
- NÉMETH 1960.
Ю. Немет: *Список слов на языке ясов, венгерских алан*. Перев. с немецкого и примечания В.И. Абаева. *Северо-осетинский научно-исследовательский институт*, Орджоникидзе 1960.

- NÉMETH 1966.
Németh Péter: Az 1965–1966. évek fontosabb régészeti adatai Szabolcs-Szatmárban. *SzabSzatSzele* 1966: 2. 84–91.
- NÉMETH 1990.
Németh Gyula: Törökök és magyarok I. Budapest Oriental Reprints, Ser. A: 4. Körösi Csoma Társaság, Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Budapest 1990.
- NÉMETH 1999/2000.
Eduard Nemeth: Die südwestliche Grenze der römischen Provinz Dakien. Allgemeine Bemerkungen. [Granița sud-vestică a Daciei Romane. Observații generale.] *Analele Banatului* Serie nouă arheologie – istorie VII–VIII. 1999–2000. (2000) 387–392.
- NÉMETH 2005.
Eduard Nemeth: Armata în sud-vestul Daciei romane. [Die Armee im Südwesten des römischen Dakien.] *Bibliotheca Historica et Archaeologica Banatica XXXVII*. Ed. Mirton, Timișoara 2005.
- NÉMETH 2016.
Eduard Nemeth: Granița de sud-vest a Daciei romane – elemente de structură și tipologie. [Abstract.] In: *Arheologia Peisajului și Frontiera Romană*. Ed. Eugen S. Teodor. Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște 2016. 221–240.
- NÉMETHI 1999.
János Némethi: Repertoriul arheologic al zonei Carei. / The archaeological survey of Carei Region. / Nagykároly vidékének régészeti repertórium. *Bibliotheca Thracologica XXVIII*. Institutul Român de Tracologie, București 1999.
- NÉMETHI–GINDELE 1997.
János Némethi – Robert Gindele: Beiträge zur Geschichte der Careigegend im 2.–4. Jahrhundert n. Chr. / Contribuții la istoricul zonei Careiului în secolele II–IV. p. Ch. *AMP XXI*. 1997. 599–703.
- NÉMETHI–GINDELE 1998/99.
János Némethi – Robert Gindele: Așezarea din epoca romană de la Pișcolt–Lutărie. [The Roman Age Settlement from Pișcolt–Lutărie.] *StCom Satu Mare* 15–16. 1998–99. 75–102.
- NEPPER 1985.
M. Nepper Ibolya: Császárkori szarmata telep Biharkeresztes–Ártánd Nagyfarkasdombon. [Eine sarmatische Siedlung aus der Kaiserzeit, Gelegen auf dem Nagyfarkas-Hügel, Biharkeresztes–Ártánd.] *DMÉ* 1982 (1985) 101–249.
- NICKEL 1973.
Helmut Nickel: Tamgas and Runes, Magic Numbers and Magic Symbols. *Metropolitan Museum Journal* 8. 1973. 165–173.
- NICKEL 1975.
Helmut Nickel: Wer waren König Artus' Ritter? Über die geschichtliche Grundlage der Artussagen. *Zeitschrift für historischen Waffen- und Kostümkunde* 1. 1975. 1–18.
- NIKONOROV 2005.
В.П. Никоноров: К вопросу о парфянском наследии в сасанидском Иране: военное дело. In: *Центральная Азия от Ахеменидов до Тимуридов*. Археология, история, этнология, культура. Материалы международной научной конференции, посвященной 100-летию со дня рождения Александра Марковича Беленицкого. Отв.ред. В.П. Никоноров. ИИМК РАН, Санкт-Петербург 2005. 141–179.
- NOLL 1954.
Rudolf Noll: Zur Vorgeschichte der Markomannenkriege. *ArchAustr* 14. 1954. 43–67.
- OCSIR-GORJAJEVA 1993.
М.А. Очир-Горяева: Савроматы Геродота. In: *Скифия и Боспор (материалы конференции памяти академика М.И. Ростовцева)*. Отв. ред. Б.А. Раев. Музей истории донского казачества, Новочеркасск 1993. 132–140.
- OPREANU 1997.
Coriolan Opreanu: Dakien und die Iazygen während der Regierung Trajans. / *Dacia și Iazigii în vremea lui Traian*. *AMP XXI*. 1997. 269–290.
- OPREANU–COCIȘ 2002.
Coriolan Opreanu – Sorin Cociș: Artefakte barbarischer Herkunft aus dem römischen Dakien. In: *Interregionale und kulturelle Beziehungen im Karpatenraum (2. Jahrtausend v. Chr. – 1. Jahrtausend n. Chr.)* Hrsg. Aurel Rustoiu – Adrian Ursuțiu. Babeș-Bolyai Universität Cluj-Napoca, Fakultät für Griechisch-katholische Theologie – Rumänische Akademie, Institut für Archäologie und Kunstgeschichte Cluj-Napoca, Cluj-Napoca 2002. 227–265.
- L'OR 1995.
Entre Asie et Europe. *L'Or des Sarmates*. Nomades des steppes dans l'Antiquité. Centre culturel Abbaye de Daoulas, Daoulas 1995.
- L'OR 2000.
L'Or des princes barbares. Du Caucase à la Gaule Ve siècle après J.-C. Éd. de la Réunion des musées nationaux, Paris 2000.
- L'OR 2001.
L'Or des Amazones. Peuple nomades entre Asie et Europe. VI^e siècle av J.-C. – IV^e siècle apr. J.-C. Red. Françoise Mahot. Musée Cernuschi, Editions Fındakly, Paris 2001.

- OSZTAPENKO 2011.
П.В. Остапенко: Варварское население Тирыв доримское время по данным материальной культуры. In: *NASZELENYIJE* 2011. 481–485.
- ОТТОМА́NYI 1981.
Katalin Ottományi: Fragen der spätrömische eingeglätteten Keramik in Pannonien. *Diss Arch II*: 10. 1981.
- ОТТОМА́NYI 1996.
Katalin Ottományi: Eine Töpferwerkstatt der spätrömischen Keramik mit Glättverzierung in Pilismarót–Malompatak. *ActaAH* 48. 1996. 71–133.
- ОТТОМА́NYI 2009.
Katalin Ottományi: Eingeglättete Gefäße aus der letzten Periode der Siedlung von Budaörs. [Besimított díszítésű edények a budaörsi telep utolsó periódusában.] In: *Ex officina... Studia in honorem Dénes Gabler*. Hrsg. Bíró Szilvia. Mursella Régészeti Egyesület, Győr 2009. 411–442.
- ÓVÁRI ET AL. é.n.
Óvári Andrea – Hendzsel Ilona – Ligeti Dorottya – Szeőke Judit: Öltözékrekonstrukciók. [Reconstruction of Attires.] In: *Kelet és Nyugat határán. A Magyar Nemzeti Múzeum állandó régészeti kiállítása. / On the Borders of East and West. The Permanent Archaeological Exhibition of the Hungarian National Museum*. Szerk. Vasáros Zsolt – Rezi Kató Gábor. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest é.n. 116–165.
- PÁRDU CZ 1931.
Párducz Mihály: A nagy magyar Alföld római kori leletei. [Römerzeitliche Funde der Grossen Ungarischen Alföld.] *Dolg.* VII. 1931. 74–187.
- PÁRDU CZ 1935.
Párducz Mihály: Az első Pontus-germán emléksorozat legkorábbi emlékei Magyarországon. / Die frühesten Funde der ersten pontisch-germanischen Denkmälergruppe in Ungarn. *A Berliini Collegium Hungaricum Kiadványai* 2. Szeged 1935.
- PÁRDU CZ 1941.
Párducz Mihály: A szarmatakor emlékei Magyarországon I. / Denkmäler der Sarmatenzeit Ungarns I. *AH XXV*. 1941.
- PÁRDU CZ 1941A.
Párducz Mihály: Az örvényi jazig lelet. [Der jazigische Fund von Örvény.] *FA* III–IV. 1941. 159–165.
- PÁRDU CZ 1942.
Párducz Mihály: A szarmatakor legkorábbi emlékei a Bánságban. / *Les trouvailles* Sarmatiques les plus anciennes du Bánság. *ArchÉrt* 69. 1942. 305–328.
- PÁRDU CZ 1944.
Párducz Mihály: A szarmatakor emlékei Magyarországon II. / Denkmäler der Sarmatenzeit Ungarns II. *AH XXVIII*. 1944.
- PÁRDU CZ 1946/48.
Párducz Mihály: Szarmata temető Hódmezővásárhely–Fehértón. [Nécropole sarmate à Hódmezővásárhely–Fehértó.] *ArchÉrt* VII–IX. 1946–1948. 283–290.
- PÁRDU CZ 1947.
Párducz Mihály: Szarmatakori problémák. *AntHung* I. 1947. 49–56.
- PÁRDU CZ 1950.
Párducz Mihály: A szarmatakor emlékei Magyarországon III. / Denkmäler der Sarmatenzeit Ungarns III. *AH XXX*. 1950.
- PÁRDU CZ 1950A.
Párducz Mihály: Szarmata sírok Tápiószelén. [Sarmatian Graves at Tápiószelén.] *ArchÉrt* 77. 1950. 68–70.
- PÁRDU CZ 1952.
Párducz Mihály: Adatok a magyarországi szarmaták társadalomtörténetéhez. [К истории общества сарматских племен в Венгрии.] *ArchÉrt* 79. 1952. 39–47.
- PÁRDU CZ 1956.
Mihály Párducz: Beiträge zur Geschichte der Sarmaten in Ungarn im II. und III. Jahrhundert. *ActaAH* 7. 1956. 139–182.
- PÁRDU CZ 1959.
Mihály Párducz: Archäologische Beiträge zur Geschichte der Hunnenzeit in Ungarn. *ActaAH* 11. 1959. 309–398.
- PÁRDU CZ 1963.
Mihály Párducz: Die ethnischen Probleme der Hunnenzeit in Ungarn. *StudArch* I. 1963.
- PÁRDU CZ 1974.
Mihály Párducz: Tscherniachow-Sintana de Mures–frühgepidische Kulturen in Ungarn. *ActaAH* 26. 1974. 187–201.
- PÁRDU CZ 1975.
Mihály Párducz: Neue Angaben zur Geschichte der Grossen Ungarischen Tiefebene des Mitteldonaubebietes im 4. Jahrhundert u.Z. *MittArchInst* 4. 1973. (1975.) 61–68.
- PÁRDU CZ–KOREK 1946/48.
Párducz Mihály – Korek József: Germán befolyás a Maros-Tisza-Körös-szög késő szarmata emlékanyagában. [Les éléments germaniques dans la civilisation sarmatique récente de la région

- limitée par les fleuves Maros, Tisza et Körös.] *ArchÉrt* 7–9. 1946–1948. 291–312.
- PARLASCA 2009.
Klaus Parlasca: Gepaiyris – nicht Dynamis. Die Bronzebüste einer bosporanischer Königin in Sankt Petersburg. [Summary. Резюме.] *Eurasia Antiqua* 15. 2009. 241–257.
- PARTHEY–PINDER 1848.
Gustav Friedrich Constantin Parthey – Moritz Edward Pinder: Itinerarium Antonini Augusti et Hierosolymitanum, Berolini 1848.
<http://www.archive.org/stream/itinerariumanto00pindgoog#page/n7/mode/1up> (2013. szeptember 6.)
- PATAY 1969.
Pál Patay: Neuere Ergebnisse in der topographischen Untersuchung der Erdwälle in der Tiefebene. *MFME* 1969: 2. 105–112.
- PATAY 2003.
Patay Róbert: Korai szarmata sír Mezőkövesdről. Előzetes jelentés a Patakra járó-dűlőben feltárt szarmata temetkezésekről. [Ein frühsarmatisches Grab in Mezőkövesd. (Vorbericht über die in Mezőkövesd, Patakra járó-Flur freigelegten sarmatischen Bestattungen.)] *MFME–StudArch* IX. 2003. 135–143.
- PATAY 2005.
Patay Pál: Római út Bácskában? [Römerstrasse in der Batschka?] *CommArchHung* 2005. 393–406.
- PATAY 2006.
Patay Pál: A Bácska–Kiskunság–Körösmenti Ördög árka. [Der Ördög árka (Teufelsgraben) in der Batschka, in Kleinkumanien und an der Körös.] *CommArchHung* 2006. 107–122.
- PATAY 2008.
Patay Pál: A dunántúli hosszanti sáncok. [Transdanubische Längswälle.] *CommArchHung* 2008. 109–134.
- PATEK 1942.
Patek Erzsébet: A pannóniai fibulatípusok elterjedése és eredete. / Verbreitung und Herkunft der römischen Fibeltypen von Pannonien. *DissPann* II: 19. 1942.
- PATSCH 1925.
Carl Patsch: Banater Sarmaten. Beiträge zur Völkerkunde von Südosteuropa II: 1. Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-Historische Klasse XXVII. Hölder-Pichler-Tempsky, Wien – Leipzig 1925. 181–216.
- PATSCH 1928.
Carl Patsch: Die Völkerbewegung an der Unteren Donau in der Zeit von Diokletian bis Heraklius. Bis zur Abwanderung der Goten und Taifalen aus Transdanuvien. Beiträge zur Völkerkunde von Südosteuropa III: 1. Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-Historische Klasse 208: 2. Hölder-Pichler-Tempsky, Wien – Leipzig 1928.
- PATSCH 1929.
Carl Patsch: Die quadisch-jazygische Kriegsgemeinschaft im Jahre 374/75. Beiträge zur Völkerkunde von Südosteuropa IV. Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-Historische Klasse 209: 5. Hölder-Pichler-Tempsky, Wien – Leipzig 1929. 3–36.
- PATSCH 1937.
Carl Patsch: Der Kampf um den Donauraum unter Domitian und Trajan. Beiträge zur Völkerkunde von Südosteuropa V: 2. Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-Historische Klasse 217: 1. Hölder-Pichler-Tempsky, Wien – Leipzig 1937.
- PCSELINA 1963.
Е.Г. Пчелина: О местонахождении яского города Дедякова по русским летописям и исторической литературе. In: Средневековые памятники Северной Осетии. Труды Северо-Кавказской экспедиции 1958-1960 гг., т. II. Отв. ред. Е.И. Крупнов. МИА 114. Изд. АН СССР, Москва 1963. 153–162.
- PECZ 1902/04.
Ókori lexikon. I–II. Szerk. Pecz Vilmos. Franklin-Társulat, Budapest 1902., 1904. / Reprint: Könyvértékesítő Vállalat, Budapest 1985.
- PEKÁRY 1953.
Pekáry Tamás: Aquincum pénzforgalma. [Money circulation in Aquincum.] *ArchÉrt* 80. 1953. 106–114.
- PEKÁRY 1955.
Pekáry Tamás: Stadius a dákokról és a szarmatákról. *AntTan* II. 1955. 97–100.
- PEREVALOV 1998.
С.М. Перевалов: Как создаются мифы (к ситуации в отечественном алановедении) In: Историко-археологический альманах 4. Отв. ред. Р.М. Мунчаев. Армавирский краеведческий музей, Армавир – Москва 1998. 96–101.
- PEREVODCSIKOVA 1994.
Е.В. Переводчикова: Язык звериных образов. Очерки искусства евразийских степей скифской эпохи. Восточная литература, Москва 1994.

- PEŠKAŘ 1972.
Ivan Peškar: Fibeln aus der römischen Kaiserzeit im Mähren. Academia, Praha 1972.
- PETERSEN-DOMASZEWSKI-CALDERINI 1896.
Die Marcus-Säule auf Piazza Colonna in Rom. Hrsg. Eugen Petersen – A. von Domaszewski – G. Calderini. F. Bruckmann a.g., München 1896.
- PETRUHIN-RAJEVSKIJ 2004.
В.Я. Петрухин – Д.С. Раевский: *Очерки истории народов России в древности и раннем средневековье*. Знак, Москва 2004.
- PIETA 1982.
Karol Pieta: Die Púchov-Kultur. [Пуховская культура.] *Studia Archaeologica Slovaca Instituti Archaeologici Academiae Scientiarum Slovacae I.* Nitra 1982.
- PILET 1995.
Christian Pilet: Un centre de pouvoir: le domaine d'Airan, Calvados (IV^e–IX^e siècles). In: *La noblesse Romaine et les chefs Barbares du III^e au VII^e siècle*. Réunis par Françoise Vallet – Michel Kazanski. L'Association Française d'Archéologie Mérovingienne, Condé-sur-Noireau 1995. 327–333.
- PILET 2001
Christian Pilet: Témoignages de modes germaniques orientales dans la Lyonnaise Seconde (Normandie actuelle): bilan provisoire. In: *INTERNATIONAL 2001*. 419–429.
- PILET ET AL. 1993.
Christian Pilet – Luc Buchet – Jacqueline Pilet-Lemière – Armelle Alduc-Le Bagousse – Montserrat Sansilbano-Collilieux: L'appor de l'archéologie funéraire à l'étude de la présence militaire sur le *limes* saxon, le long des côtes de l'actuelle Basse-Normandie. In: *ARMÉE 1993*. 157–173.
- PINKE-BENŐ-FERENCZI 2017.
Pinke Zsolt – Benő Dávid – Ferenczi László: A Csörsz árok és egy középkori út térbeli kapcsolata. *Specimina Nova 2017*. in print. https://www.academia.edu/16330717/Spatial_relationship_between_Limes_Sarmatia_and_a_medieval_rout_A_Cs%C3%B6rsz_%C3%A1rok_%C3%A9s_egy_k%C3%B6z%C3%A9pkori_%C3%BAt_t%C3%A9rbeli_kapcsolata (2018. január 2.)
- PIRLING 1988.
Renate Pirling: Ein sarmatischer Spiegel aus Krefeld-Gellep. *Germania* 66. 1988. 455–464.
- PIRLING 1993.
Renate Pirling: Römische Gräber mit barbarischem Einschlag aus den Gräberfeldern von Krefeld-Gellep. In: *ARMÉE 1993*. 109–123.
- PLEINER 1965.
Radomír Pleiner: Die Eisenverhüttung in der „Germania Magna“ zum römischen Kaiserzeit. *BRGK* 45. 1964. (1965) 11–86.
- PÓCZY 1957.
Klára Sz. Póczy: Keramik. In: *Intercisa II. (Dunapentele) Geschichte der Stadt in der Römerzeit*. Red. István Borzsák. AN XXXVI. 1957. 29–139.
- PODOSZINOV 1976.
А.В. Подосинов: Скифы, сарматы и геты в „Tristia“ и „Epistulae ex Ponto“ Овидия. In: *Древнейшие государства на территории СССР*. Ред. В.Т. Пашуто. Наука, Москва 1976. 21–40.
- PODOSZINOV 2002.
А.В. Подосинов: Восточная Европа в римской картографической традиции. Древнейшие источники по истории Восточной Европы. Индрик, Москва 2002.
- POGREBOVA 2006.
М.Н. Погребова: Центральноазиатская гипотеза происхождения скифской материальной культуры и скифского этноса. In: *Древности скифской эпохи*. Ред. В.Г. Петренко — Л.Т. Яблонский. ИА РАН, Москва 2006. 172–193.
- POLIN 1992.
С.В. Полин: От Скифии к Сарматии. АН Украины, Киев 1992.
- POLIN-SZIMONYENKO 1997.
С.В. Полин – А.В. Симоненко: Скифия и сарматы. In: *Сарматы и Скифия. Сборник научных докладов III международной конференции «Проблемы сарматской археологии и истории»*. *Донские древности* 5. 1997. 87–98.
- POPA 2010.
Cătălin Nicolae Popa: A New Framework for Approaching Dacian Identity. The Burial Contribution. In: *Iron Age Communities in the Carpathian Basin. Proceedings of the International Colloquium from Târgu Mureș, 9–11 October 2009*. Ed. Sándor Bereczki. Editura Mega, Cluj-Napoca 2010. 395–423.
- PÓPITY 2006.
Pópity Dániel: Terepbejárás Tizzasziget határában 2004-2006 között. (Újabb adatok a falu településtörténetéhez.) / Field walking at Tizzasziget in 2004-2006. (New data on the

- settlement history of the village.) *RKM* 2006. (2007) 105–120.
- POPOVA 2011.
Е.А. Попова: Поздние скифы и Боспор: к вопросу об истоках позднескифской культуры. In: *NASZELENYIJE* 2011. 579–584.
- PROPOVIĆ 1996.
Ivana Popović: Certain Traits of the Roman Silver Jewelry Manufacture in the Central Balkans. *Starinar* XLVII. 1996. 139–154.
- PROBLEMI 1994.
Проблемы истории и культуры сарматов. Тезисы докладов международной конференции. Ред. А.С. Скрипкин. Изд. Волгоградского государственного университета, Волгоград 1994.
- PROHÁSZKA 2000.
Prohászka Péter: Pannonia és a szlovákiai kvád barbarikum kereskedelmi kapcsolatai a leletek tükrében. [Die Handelsbeziehungen Pannoniens und des slowakischen quadischen Barbaricum im Spiegel der Funde.] In: *A népvándorlások kutatásának kilencedik konferenciája*. Szerk. Peterscsák Tivadar – Váradi Adél. Heves Megyei Régészeti Közlemények 2. Dobó István Vármúzeum, Eger 2000. 51–70.
- PROHÁSZKA 2003.
Péter Prohászka: Angaben zur Archäologie und Geschichte des Wallsystems in der grossen ungarischen Tiefebene. (Forschungsgeschichter Überblick der Untersuchungen und Ergebnisse aus den vergangenen Zwanzig Jahren.) In: *GARAM-PATAY-SOPRONI* 2003. 79–89.
- PROHÁSZKA 2004.
Prohászka Péter: Az osztrópataikai vandál királysír. A szerző kiadása, Esztergom 2004.
- PROHÁSZKA 2005.
Prohászka Péter: Kincsek a levéltárból. Martin Opitz Kiadó, Budapest 2005.
- PROHÁSZKA 2006.
Prohászka Péter: Gazdag padmalyos női temetkezés Brigetio/Komárom–Szőny Gerhát temetőjéből. [Ein reiches römisches Frauengrab mit Nische aus dem Gerhát-Gräberfeld von Brigetio/Komárom–Szőny.] *FA* LII. 2005–2006. (2006) 79–107.
- PROHÁSZKA 2008.
Prohászka Péter: Kincsek a levéltárból II. Tanulmányok Európa kora népvándorlás kori régészetéhez. [Schätze aus den Archiven II. Beiträge zur frühvölkerwanderungszeitlichen Archäologie Europas.] Martin Opitz Kiadó, Budapest 2008.
- PROHÁSZKA 2009.
Péter Prohászka: Die römischen Goldmünzen der Spätkaizerzeit aus der Barbaricum des Karpatenbeckens. Von der Tetrarchie bis zum Ende der Herrschaft von Theodosius I. [Későrómai aranyérmek a kárpát-medencei barbaricumból. (A tetrarchiatól I. Theodosius uralkodásának végéig.)] In: *Ex officina... Studia in honorem Dénes Gabler*. Hrsg. Bíró Szilvia. Mursella Régészeti Egyesület, Győr 2009. 471–490.
- PROHNYENKO 2001.
И.А. Прохненко: Дакийское войско I в. до н.э. – начала II в. н.э. [Dacian Troops of the I Century BC – beginning of the II Century AD.] In: *Давня історія України і суміжних регіонів. Carpatica* 13. 2001. 124–128.
- PROHOROVA-GUGUJEV 1992.
Т.А. Прохорова – В.К. Гугуев: Богатое сарматское погребение в кургане 10 Кобяковского могильника. [A rich Sarmatian burial the kurgan 10 of Kobyakovo cemetery.] *СА* 1992:1. 142–161.
- PROKOPENKO 1998.
Ю.А. Прокопенко: К вопросу о связях населения Центрального Предкавказья в IV–III вв. до н.э. In: *Историко-археологический альманах 4*. Отв. ред. Р.М. Мунчаев. Армавирский краеведческий музей, Армавир – Москва 1998. 37–46.
- PSENYICSNYUK 1983.
А.Х. Пшеничнюк: Культура ранних кочевников Южного Урала. Наука, Москва 1983.
- PUGACSENKOVA 1989.
Г.А. Пугаченкова: Древности Мианкаля. Фан, Ташкент 1989.
- PULSZKY 1891.
Pulszky Ferencz: Régészeti emlékek az Alföldön. In: *Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben*. VII. kötet. Magyarország II. kötete. A Magyar Királyi Államnyomda kiadása, Budapest 1891.
- PUZDROVSKIJ 2001.
А.Е. Пуздровский: Римско-боспорская война и этнополитическая ситуация в Крымской Скифии в середине I в. н.э. In: *Боспорский феномен. Колонизация региона, формирование полисов, образование государства. Материалы международной конференции ч. 2*. Отв. ред. В.Ю. Зуев. Изд. Государственного Эрмитажа, Санкт-Петербург 2001. 212–217.

- PUZDROVSZKIJ 2001a.
А.Е. Пуздровский: Погребения Битакского могильника первых веков н.э. с оружием и конской уздай. In: Поздние скифы Крыма. *Труды ГИМ* 118. 2001. 122–140.
- PUZDROVSZKIJ 2007.
А.Е. Пуздровский: Крымская Скифия. II в. до н.э. – III в. н.э. Погребальные памятники. [Crimean Scythia. 2nd century BC – 3rd century AD. Burial Monuments.] Бизнес-Информ, Симферополь 2007.
- RADNÓTI 1942.
Radnóti Aladár: Az őregcsémi centenionalis pénzlelet. *Num.Közl.* 41. 1942. 11–18.
- RADNÓTI 1954.
Radnóti Aladár: Pannóniai városok élete a korai feudalizmusban. *MTA II. oszt. közl.* 5. 1954. 489–508.
- RAJEV 1985.
Б.А. Раев: «Княжеские» погребения сарматского времени в г. Новочеркасске. In: Археологические памятники Европейской части РСФСР. Ред. В.В. Седов. Академия наук, Институт археологии, Москва 1985. 126–131.
- RAEV 1986.
Boris A. Raev: Roman Imports in the Lower Don Basin. BAR International Series 278. British Archaeological Reports, Oxford 1986.
- RAJEV 1989.
Б.А. Раев: Аланы в евроазиатских степях: восток – запад. In: Скифия и Боспор. Археологические материалы к конференции памяти академика М.И. Ростовцева. Отв. ред. М.Ю. Вахтина. Академия наук СССР – Институт археологии, Ленинградское отделение – Министерство культуры РСФСР – Музей истории донского казачества, Новочеркасск 1989. 116–117.
- RAJEV–JACENKO 1993.
Б.А. Раев – С.А. Яценко: О времени первого появления аланов в Юго-Восточной Европе. In: Скифия и Боспор (материалы конференции памяти академика М.И. Ростовцева). Отв. ред. Раев Б.А. Музей истории донского казачества, Новочеркасск 1993. 111–125.
- RAJEVSZKIJ 1985.
Д.С. Раевский: Модель мира скифской культуры. Наука, Москва 1985.
- RAJTÁR 2013.
Ján Rajtár: Das Gold bei den Quaden. [Gold and the Quadi.] In: Macht des Goldes, Gold der Macht. Herrschafts- und Jenseitsrepräsentation zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donaauraum. Hrsg. Matthias Hardt – Orsolya Heinrich-Tamáská. Verlag Bernhard Albert Greiner, Weinstadt 2013. 125–150.
- RAU 1929.
Paul Rau: Die Gräber der frühen Eisenzeit im unteren Wolgagebiet. Volkskommissariat für Bildungswesen der Wolgadeutschen Republik, Pokrowsk 1929.
- RÉGÉSZETI KUTATÁSOK 2006.
Régészeti kutatások másfél millió négyzetméteren. Autópálya és gyorsforgalmi utak építését megelőző régészeti feltárások Pest Megyében 2001–2006. Pest Megyei Múzeumi Füzetek új sorozat 7. Szerk. Tari Edit. Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága, Szentendre 2006.
- REMÉNYI ET AL. 2006.
Reményi László – Endrődi Anna – Maráz Borbála – M. Virág Zsuzsanna: Budapest, XVII. Rákoscsaba, Major-hegy Dél (M0 BP 05/2 lh.). *RKM* 2005. (2006) 211–213.
- RICHMOND 1945.
I.A. Richmond: The Sarmatae, *BREMETENNACVM VETERANORVM* and the *REGIO BREMETENNACENSIS*. *JRS* XXXV. 1945. 15–29.
- RIHA 1979.
Emilie Riha: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Mit einem Beitrag von Rudolf Fichter und Chrysta Hockhaus. Forschungen in Augst 3. Amt für Museen und Archäologie des Kantons Basel-Landschaft, Augst 1979.
- ROME 1993.
Rome face aux Barbares. 1000 ans pour un Empire. Catalogue D'Exposition. Centre Cultural Abbaye de Daoulas, Daoulas 1993.
- RÓMER 1876.
Florian Romer: Résultats généraux du mouvement archéologique en Hongrie. Compte-rendu de la huitième session à Budapest 1876. Musée National Hongrois, Budapest 1878.
- RÓNA-TAS 1996.
Róna-Tas András: A honfoglaló magyar nép. Bevezetés a korai magyar történelem ismeretébe. Balassi Kiadó, Budapest 1996.
- ROSTOVTZEFF 1919.
Michael Rostovtzeff: Queen Dynamis of Bosphorus. *The Journal of Hellenic Studies* 39. 1919. 88–109.
- ROSTOVTZEFF 1922.
Michael Rostovtzeff: Iranians and Greeks in South Russia. Clarendon Press, Oxford 1922.

- ROSZTOVCEV 1915.
М.И. Ростовцев: Амага и Тиргатао. *Записки Одесского общества истории и древностей* 32. 1915. 58–77.
- ROSZTOVCEV 1918.
М.И. Ростовцев: Эллиństwo и иранство на юге России. *Круг знания. Огни*, Петроград 1918.
- ROSZTOVCEV 1925.
М.И. Ростовцев: Скифия и Боспор. Критическое обозрение памятников литературных, археологических. Академия истории материальной культуры им. Н.Я. Марра, Ленинград 1925.
- ROWNTREE 2011.
Sandra Rowntree: The Sarmatians in Britain. *Britannia*, in print.
- ROZANOVA 1956.
Н.П. Розанова: Монеты царя Фарзоя. In: *Ольвия и Нижнее Побужье в античную эпоху*. Ред. В.Ф. Гайдукевич. МИА 50. Изд. Академии наук СССР, Москва–Ленинград 1956. 197–208.
- RUDNYCKIJ 2001.
Р.Р. Рудницкий: О зороастризме у алан в VII–IX вв. In: *Историко-археологический альманах 7*. Отв. ред. Р.М. Мунчаев. Армавирский краеведческий музей, Армавир–Москва 2001. 75–86.
- RUGYENKO 1960.
С.И. Руденко: Культура населения Центрального Алтая в скифское время. Изд. Академии наук СССР, Москва–Ленинград 1960.
- RUSZANOVA 1993.
И.П. Русанова: Культура карпатских курганов. In: *Славяне и их соседи в конце I тысячелетия до н.э. – первой половине I тысячелетия н.э.* Археология СССР. Отв. ред. И.П. Русанова – Э.А. Сымонович. Наука, Москва 1993. 171–181.
- SAPRYKIN 1997.
Sergei J. Saprykin: *Heraclea Pontica and Tauric Chersonesus before Roman domination (VI-I centuries B.C.)*. A.M. Hakker, Amsterdam. 1997.
- SCHMIDT 1941.
Ludwig Schmidt: *Die Ostgermanen. Geschichte der deutschen Stämme bis zum Ausgang der Völkerwanderung*. C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1941.
- SCHMIDT 1942.
Ludwig Schmidt: *Geschichte der Wandalen*. C.H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung, München 1942.
- SCHRAMM 1997.
Gottfried Schramm: *Korai román történelem. Nyolc tézis a délkelet-európai latin kontinuitás helyének meghatározásához*. Ford. Schütz István. Disputa. Csokonai Kiadó, Debrecen 1997.
- SCSEGLOV 1978.
А.Н. Щеглов: Северо-Западный Крым в античную эпоху. Наука, Ленинград 1978.
- SCSUKIN 1970.
М.Б. Шукин: К истории Нижнего Поднепровья в первые века нашей эры. [On some questions of the history of the lower Dnieper area in the first centuries A.D.] *АСТЭ* 12. 1970. 54–67., 120.
- SCSUKIN 1994.
М.Б. Шукин: На рубеже эр. Опыт историко-археологической реконструкции политических событий III до н.э. – I в. н.э. в Восточной и Центральной Европе. [On the turn of erae. An attempt to construct a model of political events in Eastern and Central Europe during the 3rd century B.C. – 1st century A.D.] *Российская археологическая библиотека 2*. Фарн, Санкт-Петербург 1994.
- SCSUKIN 2000.
М.Б. Шукин: Находки в с. Залевки в Поднепровье и проблема происхождения северо-европейского филигранного стиля I–II вв. н.э. [A Finding at village Zalevki on Dnieper Bank and the Problem of Origin of North-European Filigree Style in I–II cc. AD.] *Stratum plus* 2000: 4. 215–225.
- SCSUKIN 2004.
М.Б. Шукин: Некоторые замечания о методиках хронологических расчётов эпохи Латена, римского времени и сарматской археологии. In: *SZARMATSKÍJE KULTURI* 2004. 228–239.
- SEDEVRI 1987.
Шедевры древнего искусства Кубани. / *Art Trasures of Ancient Kuban*. Каталог выставки. / *Catalog of Exhibition*. Ред. А.М. Лесков – В.Л. Лапушнян. Министерство культуры СССР, Москва 1987.
- SELMECZI 1992.
Selmeczi László: *Régészeti-néprajzi tanulmányok a jászokról és a kunokról*. Folklor és etnográfia 64. Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen 1992.
- SELMECZI 1992A.
Selmeczi László: A négyszállási I. számú jász temető. [Der Friedhof Nr. I. der Jaßen von Négyszállás.] *BTM Műhely 4*. Budapesti Történeti Múzeum, Budapest 1992.
- SELMECZI 2005.
Selmeczi László: *A jászok betelepődése Magyarországra. Korai jász sírok a négyszállási*

- temetőben. [Заселение ясов в Венгрию. Ранние яские могилы в кладбищах пос. Недьсаллаш.] *CommArchHung* 2005. 565–586.
- SELOV 1984.
Д.Б. Шелов: История. In: АНТИЧСНИЈЕ 1984. 8–25.
- SEVCSENKO 1995.
Н.Ф. Шевченко: Строительные традиции у меотов. In: Историко-археологический альманах 1. Отв. ред. Р.М. Мунчаев: Армавирский краеведческий музей, Армавир – Москва 1995. 132–139.
- SHCHUKIN 1994A.
Mark Shchukin: Shields, swords and spears as evidence of Germanic-Sarmatian contacts and Barbarian-Roman relations. In: Beiträge zu römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Akten des 2. Internationalen Kolloquiums in Marburg a.d. Lahn, 20.-24. Februar 1994. Veröffentlichungen des Vorgeschiedlichen Seminars der Philipps-Universität Marburg a.d. Lahn 8. Philipps-Universität, Lublin – Marburg 1994. 485–495.
- SHERK 1980.
Robert K. Sherk: Roman Galatia: The Governors from 25 B.C. to A.D. 114. In: Aufstieg und Niedergang der Römischen Welt II. 7.2. Hrsg. Hildegard Temporini – Wolfgang Haase. De Gruyter, Berlin 1980. 954–1052.
- SIMÁN 1982.
Simán Katalin: Rézkori és császárkori leletek Mezőzomboron. [Copper- and Roman Age finds in Mezőzombor.] *HOMÉ XXI*. 1982. 101–107.
- SIMONENKO 1994.
Alexander Simonenko: Sarmatian tribes of the Great Hungarian Plain and the North Pontic region. Problem of migrations. *Specimina Nova IX*. 1993. (1994) 59–64.
- SKARBY 2006.
Skarby znad Morza Czarnego. Zloto, rzeźba, ceramika z Muzeum Archeologicznego w Odessie. / Treasures from the Black Sea coast. Gold, sculpture, pottery from the Archaeological Museum in Odessa. Katalog wystawy w Muzeum Narodowym w Krakowie. / Catalogue of the exhibition at the National Museum in Cracow. Red. Jarosław Bodzek. Muzeum Narodowe w Krakowie, Odessa – Kraków 2006.
- SKYTHISCHE 1986.
Skythische Kunst. Altertümer der skythischen Welt. Mitte des 7. bis zum 3. Jahrhundert v. u.Z. Aufsätze und erläuterungen Ludmila Galanina – Nonna Gratsch. Aurora Kunstverlag, Leningrad 1986.
- SOPRONI 1966/67.
Soproni Sándor: Valentinianus-kori éremlelet Hajdúnánás-Tedejről. [The Hajdúnánás-Tedej medal find from the period of Valentinianus.] *DMÉ* 1966/67. (1968) 91–117.
- SOPRONI 1978.
Sándor Soproni: Der spätrömische Limes zwischen Esztergom und Szentendre. Akadémiai Kiadó, Budapest 1978.
- SOPRONI 2003.
Sándor Soproni: Die historische Auswertung der Erdwälle. In: GARAM-PATAY-SOPRONI 2003. 57–75.
- SÓSKUTI 2009.
Sóskuti Kornél: Késő szarmata temetők és kora népvándorlás kori sírok Óföldséak-Ürmös I. lelőhelyen. In: Nyomvonalba zárva. Régészeti feltárások az M43-as autópút és a makói elkerülő út nyomvonalán. Szerk. Balogh Csilla. Móra Ferenc Múzeum, Szeged 2009. 22-23.
- SÓSKUTI 2013.
Sóskuti Kornél: Szórvány fémleletek az Óföldséak-Ürmösön (M43, 9–10. lelőhely) feltárt késő szarmata településrészeletről. [Metal stray finds from the Late Sarmatian settlement part investigated at Óföldséak-Ürmös (Motorway M43, Site 9–10).] *NyJAMÉ LV*. 2013. 499–522.
- SÓSKUTI-WILHELM 2006.
Sóskuti Kornél – Sz. Wilhelm Gábor: „Sárkányok az Alföldön” I. Besimított szalagos testű figurális motívumok szarmata edényeken (tipológia és elterjedés). In: „Hadak útján...” XV. Tatabányai Múzeum Tudományos Füzetek 8. Szerk. László János – Schmidt Mayer Richárd. Tatabányai Múzeum, Tatabánya 2006. 11–54.
- de STE. CROIX 1981.
Geoffrey Ernest Maurice de Ste. Croix: The class struggle in the ancient Greek world: from the archaic age to the Arab conquests. Duckworth, London 1981.
- STEPANOV 2014.
Tsvetelin Stepanov: Bulgar, Avar and Khazar aristocratic names in the Early Middle Ages (Scytho-Sarmatian and Altaic heritage in Central and East Europe). In: Avars, Bulgars and Magyars on the Middle and Lower Danube. Ed. Lyudmila Doncheva-Petkova – Csilla Balogh – Attila Türk. Studia ad Archaeologiam Pazmaniensiae. A PPKE BTK Régészeti Tanszékének kiadványai 1. / Archaeological Studies of PPCU Department of

- Archaeology. *Archaeolingua*, Sofia – Piliscsaba 2014. 165–172.
- STEPPENGOLD 2004.
Steppengold. Grabschätze der Skythen und Sarmaten am unteren Don. Hrsg. Egon Wamers – Dagmar Stutzinger. Archäologisches Museum, Frankfurt am Main 2004.
- STROBEL 1984.
Karl Strobel: Untersuchungen zu den Dakerkriegen Trajans. *Antiquitas* 1: 33. 1984.
- STROBEL 1989.
Karl Strobel: Die Donaukriege Domitians. *Antiquitas* 1: 38. 1989.
- SULIMIRSKI 1970.
Tadeusz Sulimirski: The Sarmatians. *Ancient Peoples and Places* 73. Thames and Hudson, Southampton 1970.
- SZABÓ 1939.
Szabó Kálmán: Jazyg-szarmata sírok Kecskemét környékén. [Jazygisch-sarmatische Gräber in der Umgebung von Kecskemét.] *FA* I–II. 1939. 100–108.
- SZABÓ 2013.
Szabó András: Maximinus Thrax alföldi hadjárata. Adatok a magyarországi dák népesség történetéhez. [The campaign of Maximinus Thrax in the Great Hungarian Plain.] In: *Res Militares Antiquae. Ókori hadtörténeti és fegyvertörténeti konferencia*, Pécs 2013. február 22–23. Szerk. Farkas István Gergő – Szabó András. *Specimina Nova Supplementum XII*. 2013. 231–248.
- SZÁDECZKY-KARDOSS 1992.
Szádeczky-Kardos Samu: Az avar történelem forrásai. [Die Quellen der Awarengeschichte.] *Magyar Őstörténeti Könyvtár* 5. Balassi Kiadó, Budapest 1992.
- SZÁDECZKY-KARDOSS 1998.
Szádeczky-Kardos Samu: Az avar történelem forrásai 557-től 806-ig. [Die Quellen der Awarengeschichte von 557 bis 806.] *Magyar Őstörténeti Könyvtár* 12. Balassi Kiadó, Budapest 1998.
- SZANAKOJEV 1992.
М.П. Санакоев: Аспар. In: *Alanica II. Аланы и Кавказ*. Отв. ред. В.Х. Тменов. СОИГИС – Юго-Осетинский НИИ, Владикавказ – Цхинвал 1992. 56–62.
- SZAPRIKIN 1996.
С.Ю. Сапрыкин: Понтийское царство. Наука, Москва 1996.
- SZAPRIKIN 2000.
С.Ю. Сапрыкин: Фракия и Боспор на рубеже нашей эры. In: *ΣΥΣΣΙΤΙΑ*. Памяти Юрия Викторовича Андреева. Ред. В.Ю. Зуев. Античная Библиотека. Алетейя, Санкт-Петербург 2000. 263–269.
- SZAPRIKIN 2002.
С.Ю. Сапрыкин: Боспорское царство на рубеже двух эпох. Наука, Москва 2002.
- SZARIANIDI 1989.
В.И. Сариниди: Храм и некрополь Тиллятепе. Наука, Москва 1989.
- SZARMATSKIIJE KULTURI 2004.
Сарматские культуры Евразии: проблемы региональной хронологии. Доклады к 5 международной конференции «Проблемы сарматской археологии и истории». Отв. ред. Б.А. Раев. Краснодар 2004.
- SZÁSZ 1994.
Szász Béla: A húnok története. Attila nagykirály. Szabad tér, Budapest 1994.
- SZEBENYI 2013.
Szebenyi Tamás: Pecsételt kerámia Üllő 5. lelőhely szarmata telepéről. [Bowls with stamped ornamentation at site Üllő 5.] *Acta Iuvenum Sectio Archaeologica* I. Szerk. Pintér-Nagy Katalin – Takács Melinda. *Acta Universitatis Szegediensis. SzTE BTK Régészeti Tanszék*, Szeged 2013. 9–31.
- SZÉKELY 1854.
Székely István magyar krónikája, 1558. In: *Tizenhatodik századbeli magyar történetírók régi kiadások és kéziratok után*. Szerk. Toldy Ferenc. *Újabb Nemzeti Könyvtár* 3. Emich Gusztáv könyvnyomdája, Pest 1854. 2–66.
- SZELÉNYI 2006.
Én voltam nekik a Szolzsenyicin. Szelényi Iván Konrád György vendége volt. *Könyvjelző* 2006. szeptember 24–28.
- SZEMERÉNYI 1980.
Oszvald Szemerényi: Four old Iranian ethnic names: Scythian – Skudra – Sogdian – Saka. *Veröffentlichungen der Iranischen Kommission* 9. Hrsg. Manfred Mayrhofer. Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien 1980.
- SZEMJONOV 2007.
И.Г. Семенов: Генеалогия картлийских царей: от Мириана III до Вахтанга Горгасала. Российская акад. наук, Дагестанский науч. центр, Ин-т истории, археологии и этнографии, ДИНЭМ, Махачкала 2007.
- SZERGASCOV 1996.
И.В. Сергацков: Динамика взаимоотношений сарматов Волго-Донских степей с античным миром во II в. до н.э. – III в. н.э. In: *Международные отношения в бассейне*

- Черного моря в древности и средние века. Тезисы докладов VIII международной научной конференции. Отв. ред. В.П. Копылов. Изд. Ростовского государственного педагогического университета, Ростов-на-Дону 1996. 112–115.
- SZERGACKOV 1998.
И.В. Сергацков: Сарматское погребение с римским импортом в низовьях Иловли. [A Sarmatian burial with imported goods of Roman origin found in the Lower Ilovlia.] *PA* 1998: 4. 150–159.
- SZERGACKOV–SINKAR' 2003.
И.В. Сергацков – О.А. Шинкарь: Раннесарматские погребения с северной ориентировкой в бассейне Иловли. [Early Sarmatian burials with the skeleton placed with its head to the North in the Ilovlya river basin.] *HAB* 6. 2003. 165–178.
- SZIDORENKO 1996.
В.А. Сидоренко: Фрагмент декрета римского времени из средневековой базилики под Мангупом. [The fragment of a decree of Roman time from Medieval basilica near Mangoup.] *МАИЭТ V*. 1996. 35–58.
- SZIMONOVICS 1983.
Э.А. Симонович: Население столицы позднескифского царства. (По материалам Восточного могильника Неаполя Скифского.) Наукова думка, Киев 1983.
- SZIMONYENKO 1991.
О.В. Симоненко: Роксоланы (пошук археологічних відповідностей). [Роксоланы (поиск археологических соответствий). *Roksolans (a search for archaeological conformities).*] *Археологія* 1991: 4. 17–28.
- SZIMONYENKO 1993.
А.В. Симоненко: Сарматы Таврии. Наукова думка – Киевская Академия Евробизнеса, Киев 1993.
- SZIMONYENKO 1994.
А.В. Симоненко: Северное Причерноморье в системе сарматской культурно-исторической общности. In: *Проблеми* 1994. 15–17.
- SZIMONYENKO 1999.
А.В. Симоненко: Сарматы Северного Причерноморья. Хронология, периодизация и этно-политическая история. Диссертация на соискание ученой степени доктора исторических наук. [Kézirat.] Киев 1999.
- SZIMONYENKO 2001.
А.В. Симоненко: Европейские аланы и аланы-танаиты в Северном Причерноморье. [The European Alans and the Alans-tanaitians in North Pontic Region.] *PA* 2001: 4. 77–91.
- SZIMONYENKO 2004.
А.В. Симоненко: Хронология и периодизация сарматских памятников Северного Причерноморья. In: *SZARMATSZKIJE KULTURI* 2004. 134–173.
- SZIMONYENKO 2010.
А.В. Симоненко: Сарматские всадники Северного Причерноморья. [Sarmatian riders of North Pontic Region.] *Historia Militaris*. Факультет филологии и искусств Санкт-Петербургского гос. университета, Нестор-История, Санкт-Петербург 2010.
- SZIMONYENKO–ЛОВАЙ 1991.
А.В. Симоненко – Б.И. Лобай: Сарматы Северо-Западного Причерноморья в I в. н.э. Наукова думка, Киев 1991.
- SZINYICA 2008.
Е.В. Синица: Сарматское погребение из хутора Хмильна в контексте сармато-зарубинецких отношений. In: *Germania–Sarmatia*. Древности Центральной и Восточной Европы эпохи римского влияния и переселения народов. Отв. редактор О.А. Радюш – К.Н. Скворцов. Калининградский областной историко-художественный музей, Калининград 2008. 9–28.
- SZKRIPKIN 1988.
А.С. Скрипкин: К проблеме преемственности савроматов и сарматов. In: *Проблемы археологии и этнографии Северного Кавказа*. Ред. В.В. Виноградов и др. Кубанский государственный университет, Краснодар 1988. 23–31.
- SZKRIPKIN 1990.
А.С. Скрипкин: Азиатская Сарматия. Проблемы хронологии и ее исторический аспект. Изд. Саратовского университета, Саратов 1990.
- SZKRIPKIN 1997.
А.С. Скрипкин: Этюды по истории и культуре сарматов. Изд. Волгоградского государственного университета, Волгоград 1997.
- SZKRIPKIN 2000.
А.С. Скрипкин: Новые аспекты в изучении материальной культуры сарматов. [New aspects in the investigation of the history of Sarmatian material culture.] *HAB* 3. 2000. 17–40.
- SZKRIPKIN 2001.
А.С. Скрипкин: О времени появления аланов в Восточной Европе и их происхождении

- (историографический очерк). In: Историко-археологический альманах 7. Отв. ред. Р.М. Мунчаев. Армавирский краеведческий музей, Армавир–Москва 2001. 15–40.
- SZKRIPKIN 2012.
А.С. Скрипкин: К проблеме определения численности сарматского населения в Нижнем Поволжье. [Defining the number of Sarmatian inhabitants in the Lower Volga region.] *Вестник Волгоградского государственного университета* Сер. 4. 17: 1. 2012. 20–23.
- SZKRZSINSZKAJA 1977.
М.В. Скржинская: Северное Причерноморье в описании Плиния Старшего. Наукова думка, Киев 1977.
- SZKRZSINSZKAJA 1998.
М.В. Скржинская: Скифия глазами эллинов. Античная библиотека. Алетейя, Санкт-Петербург 1998.
- SZMIRNOV 1957.
К.Ф. Смирнов: Проблема происхождения ранних сарматов. *СА* 1957: 3. 3–19.
- SZMIRNOV 1961.
К.Ф. Смирнов: Вооружение савроматов. МИА 101. Изд. Академии наук СССР, Москва 1961.
- SZMIRNOV 1964.
К.Ф. Смирнов: Савроматы. Ранняя история и культура сарматов. Наука, Москва 1964.
- SZMIRNOV 1972.
К.Ф. Смирнов: Сарматские катакомбные погребения Южного Приуралья–Поволжья и их отношение к катакомбам Северного Кавказа. [Les sépultures Sarmates en catacombes découvertes dans les régions méridionales Preouraliennes et Transvolgiennes et leurs rapports aux catacombes du Caucase du Nord.] *СА* 1972: 1. 73–81.
- SZMIRNOV 1975.
К.Ф. Смирнов: Сарматы на Илеке. Наука, Москва 1975.
- SZMIRNOV 1975A.
К.Ф. Смирнов: Сарматы – огнепоклонники. In: *Археология Северной и Центральной Азии*. Ред. А.П. Окладников –А.П. Деревянко. Наука, Новосибирск 1975. 155–159.
- SZMIRNOV 1984.
К.Ф. Смирнов: Сарматы и утверждение их политического господства в Скифии. Наука, Москва 1984.
- SZMIRNOV 1989.
К.Ф. Смирнов: Савроматская и раннесарматская культуры. In: SZTYER 1989. 165–177.
- SZOKROVISCSA 2008.
Сокровища сарматских вождей. (Материалы раскопок Филипповских курганов.) / Treasures of Sarmatian rulers. (Materials of excavation of Filipovka burial ground.) Ред. Л.Т. Яблонский. Димур, Оренбург 2008.
- SZOKROVISCSA 2008A.
Сокровища сарматов. Каталог выставки. Научный ред. И.П. Засецкая. Государственный Эрмитаж – Азовский историко-археологический и палеонтологический музей-заповедник, Санкт-Петербург – Азов 2008.
- SZOLOMONYIK 1959.
Э.И. Соломоник: Сарматские знаки Северного Причерноморья. Изд-во Акад. наук УССР, Киев 1959.
- SZTOJAROVA 2001.
Е.К. Столярова: Бусы могильника Бельбек. In: Поздние скифы Крыма. *Труды ГИМ* 118. 2001. 194–222.
- SZTYER 1989.
Степи европейской части СССР в скифо-сарматское время. Ред. Б.А. Рыбаков. *Археология СССР*. Наука, Москва 1989.
- SZTYERNAJA POLOSZA 1992.
Степная полоса Азиатской части СССР в скифо-сарматское время. Ред. М.Г. Мошкова. Наука, Москва 1992.
- TAIROV 2006.
А.Д. Таиров: Этнокультурные процессы в степях Южного Урала во второй половине V–IV в. до н.э. [Ethno-cultural processes in the South Uralian steppes in the second part of the 5th–4th cc. BC.] *РА* 2006: 1. 71–78.
- TÄNASE 2004.
Daniela Tănase: Două morminte din secolele IV-V p.Chr., descoperite la Dudești Vechi (jud. Timiș). [Zwei entdeckte Gräber aus dem 4.-5. Jh. n.Chr. in Dudești Vechi (Kom. Timiș).] *Analele Banatului* X–XI. 2002–2003. (2004) 233–244.
- TARI 1994.
Tari Edit: Korai szarmata sír Újszilváson. [Early Sarmatian grave from Újszilvás.] In: *KÖKORTÓL* 1994. 259–261.
- ȚEICU 1999/2000.
Dumitru Țeicu: Opinii privind activitatea metalurgică din Banatul montan în secolele III–IV. [Über die Metallverarbeitung im Banater Montangebiet.] *Analele Banatului*. Serie nouă arheologie – istorie VII–VIII. 1999–2000. (2000) 451–471.

- TEJRAL é.n.
Jaroslav Tejral: Das Attilareich und die germanischen *gentes* im Mitteldonaauraum. In: Attila und die Hunnen. Begleitbuch zur Ausstellung. Historischen Museum der Pfalz, Speyer é.n. 107–115.
- THOMAS 1972.
Edit B. Thomas: Frühkaiserzeitliche Victoria-Statuette aus dem Barbaricum. [Koracsászárkori Victoria-szoborcsockska a Barbarikumból.] *Cumania* I. 1972. 57–81.
- THOMAS 1976.
Edit B. Thomas: Bronzeplatte einer frühkaiserzeitlichen Paraderüstung. [Római díszpáncél Orgoványról.] *Cumania* IV. 1976. 27–34.
- THOMAS 1976A.
Edit B. Thomas: Figuralverzierter Griffschalenhenkel aus Jászszentlászló. [Figurális díszű serpenyőnyél Jászszentlászlóról.] *Cumania* IV. 1976. 21–26.
- THOMPSON 2003.
E.A. Thompson: A hunok. Ford. Dávid Katalin nyersfordítása alapján Felföldi Szabolcs. A világ népei. Szukits Könyvkiadó, Budapest 2003.
- ТИРАСЯН 1985.
Г.А. Тирациян: Армения в I–III вв. н.э. In: Древнейшие государства Кавказа и Средней Азии. Отв. ред. Г.А. Кошеленко. Археология СССР. Институт археологии АН СССР, Наука, Москва 1985. 69–78.
- TOLSZTOV 1948.
С.П. Толстов: По следам древнехорезмийской цивилизации. Академия наук СССР, Москва – Ленинград 1948.
- TOLSZTOV 1950.
Sz.P. Tolszto: Az ősi Chorezm. Hungária Kiadó, Budapest 1950.
- TOLSZTOVA 1979.
Л.С. Толстова: Отголоски массагето-аланского субстрата в фольклоре тюркоязычных народов Хорезмского оазиса. In: Этнография и археология Средней Азии. Ред. М.Д. Полуобяринова. Наука, Москва 1979. 154–158.
- TOPÁL 1997.
Judit Topál: Ethnic components in the cemeteries along the limes of Pannonia Inferior. In: Roman Frontier Studies 1995. Ed. W. Groenman-van Waateringe – B.L. van Beek – W.J.H. Willems – S.L. Wynia. Oxbow Monograph 91. Oxbow, Oxford 1997. 537–545.
- TÓTH 1978.
Tóth Endre: Cirpi. Pannonia kora-Flavius-kori hadtörténetéhez. *AntTan* XXV. 1978. 181–191.
- TÓTH 1980.
Tóth Endre: Vitás kérdések Pannonia 4. századi történetében. *AntTan* XXVII. 1980. 131–137.
- TÓTH 1983.
Endre Tóth: Contra Acinco et Bononia. *Arheološki vestnik* XXXIII. 1982. (1983) 68–78.
- TÓTH 1986.
Tóth Endre: Dacia római tartomány. In: Erdély története I. A kezdetektől 1606-ig. Szerk. Makkai László – Mócsy András. Akadémiai Kiadó, Budapest 1986. 46–106.
- TÓTH 2002.
Tóth Endre: Római kincslelet. *História* 24: 9–10. 2002. 40–43.
- TÓTH 2005.
Endre Tóth: Zur Herkunft und Ikonographie der Scheibenfibeln der Keszthely-Kultur. [A Keszthely-kultúra korongos fibuláinak eredetéhez és ikonográfiájához] *ZM* 14. 2005. 183–202.
- TÓTH 2005A.
Endre Tóth: Karpen in der Provinz Valeria. Zur Frage der spätrömischen eingeglätteten Keramik in Transdanubien. *CommArchHung* 2005. 363–391.
- TÓTH 2006.
Tóth Endre: Valeria vége. [The end of Valeria. Das Ende der Provinz Valeria.] *Arrabona* 44: 1. 2006. 579–596.
- TÓTH 2009.
Tóth Endre: Studia Valeriana. Az alsóhetényi és ságvári késő római erődök kutatásának eredményei. Helytörténeti sorozat 8. Dombóvári Városszépítő és Városvédő Egyesület, Dombóvár 2009.
- TÓTH 2011.
Tóth Endre: A pannoniai késő római besimított kerámia eredetéről. (Carpok a Dunántúlon.) [Despre originea ceramicii fine (netezite) romane târzie din Pannonia. (Carpicii dincolo de Dunăre.) Über die Herkunft der spätrömischen eingeglätteten Keramik in Pannonien. (Karpen in Transdanubien.)] In: Kutatások a Nagy-Küküllő felső folyása mentén. Molnár István Múzeum Kiadványai 1. Szerk. Körösfői Zsolt. Molnár István Múzeum, Székelykeresztúr 2011. 293–320.
- TÓTH–VÉKONY 1970.
Endre Tóth – Gábor Vékony: Beiträge zu Pannoniens Geschichte im Zeitalter des Vespasianus. *ActaAH* 22. 1970. 133–161.
- TÓTH–VÉKONY 1970A.
Tóth Endre – Vékony Gábor: Vespasianus-kori építési felirat Aquincumban. [A building

- inscription in Aquincum from the Vespasianus period.] *ArchÉrt* 97. 1970. 109–115.
- TÖRÖCSIK 2014.
Töröcsik István: A jáász települések kialakulásának időpontja. In: Jáászberény története a kezdetektől a reformkorig. Főszerk. Pethő László. Jáászsági Évkönyv Alapítvány, Jáászberény 2014. 45–49.
- TREASURES 2009.
Treasures of the Georgian National Museum. Ed. Zaza Skhirtladze. Georgian National Museum, Tbilisi 2009.
- TREISTER 2004.
Mikhail Treister: Cloisonné- and champlevé-decoration in the gold work of the Late Hellenistic-Early Imperial Periods. *ActaArch. Kob.* 75: 2. 2004. 189–219.
- UNBEKANNTE 1999.
Unbekannte Krim. Archäologische Schätze aus drei Jahrtausenden. Hrsg. Thomas Werner. Kehrer Verlag, Heidelberg 1999.
- VÁCZY 1986.
Váczy Péter: A hunok Európában. In: Attila és hunjai. Szerk. Németh Gyula. Magyar Szemle Társaság, Budapest 1940. Akadémiai Kiadó reprint sorozat, Budapest 1986. 61–142.
- VADAY 1970.
Vaday Andrea: Szolnok megye rómaikori pénzforgalma. *Jász-kun-ság* XVI: 3. 1970. szept. 130–138.
- VADAY 1978.
Andrea H. Vaday: Rasparaganus rex Roxolanorum. *MittArchInst* 7. 1977. (1978) 27–31.
- VADAY 1980.
Andrea H. Vaday: Neuere Angaben zur Frage der Verbreitung des sog. Schildkopfarmringes. [Новые данные к вопросу расширения т. наз. щитковых браслетов.] *SlA* XXVIII-1. 1980. 91–100.
- VADAY 1980/81.
Andrea H. Vaday: Bemerkungen zur Frage der eingeläuteten Keramik mit figuraler Verzierung. *MittArchInst* 10–11. 1980–1981. (1982) 121–130., 385–392.
- VADAY 1982/83.
Andrea H. Vaday: Das Gräberfeld der Jazyges Metanastae in Mezöcsát–Höröcsögös. *MittArchInst* 12–13. 1982–1983. (1984) 167–188.
- VADAY 1985.
Andrea H. Vaday: Sarmatisches Gräberfeld in Törökszentmiklós-Surján-Újtelep. *ActaAH* 37. 1985. 345–390.
- VADAY 1985A.
H. Vaday Andrea: A bagi lelet. Újabb adat a későszarmata besimított kerámia kérdéséhez. [Находки в д. Баг. Новые данные к изучению позднесарматской лощенной керамики. Der Fund von Bag. Weiterer Beitrag zur Frage der spätsarmatischen eingeläuteten Keramik.] *ArchÉrt* 112. 1985. 25–35.
- VADAY 1986.
Andrea H. Vaday: Beitrag zum Fund von Vizedpuszta. [Megjegyzés a vizedpusztai lelethez.] *FA* XXXVII. 1986. 197–223.
- VADAY 1987.
Andrea H. Vaday: Der Grabfund von Gyulavári. *CommArchHung* 1987. 73–82.
- VADAY 1989.
Andrea H. Vaday: Die sarmatischen Denkmäler des Komitats Szolnok. Ein Beitrag zur Archäologie und Geschichte des sarmatischen Barbaricums. *Antaeus* 17–18. 1988–1989. (1989)
- VADAY 1989a.
Andrea H. Vaday: Sarmatisches Männergrab mit Goldfund aus Dunaharaszti. [Szarmata aranyeleletes férfisír Dunaharaszti-ból.] *FA* XL. 1989. 129–136.
- VADAY 1990/91.
Andrea H. Vaday: The Dacian Question in the Sarmatian Barbaricum. *Antaeus* 19–20. 1990–1991. 75–83.
- VADAY 1994.
Andrea Vaday: Late Sarmatian graves and their connections within the Great Hungarian Plain. [Neskorosarmatské hroby a ich vzťahy v rámci Veľkej uhorskej nížiny.] *SlA* XLII-1. 1994. 105–124
- VADAY 1996.
Andrea Vaday: Roman Period Barbarian settlement at the site of Gyoma 133. In: Cultural and Landscape Changes in South-East Hungary II. Prehistoric, Roman Barbarian and Late Avar Settlement at Gyoma 133 (Békés County Microregion.) Ed. Sándor Bökönyi. *Archaeolingua* 5. Budapest 1996. 51–305.
- VADAY 1997.
Vaday Andrea: Kompolt-Kistéri-tanya. Szarmata telep és temető a II-IV. századból. [Kompolt-Kistéri-tanya. Sarmatian settlement and cemetery from the A.D. 2nd to 4th century.] In: Utak a múltba. Az M3-as autópálya régészeti leletmentései. / Paths into the past. Rescue excavations on the M3 motorway. Szerk. Raczky Pál – Kovács Tibor – Anders Alexandra. Magyar Nemzeti Múzeum – Eötvös Loránd Tudományegyetem Régészettudományi Intézet, Budapest 1997. 93–98.

- VADAY 1997A.
Vaday Andrea: Atipikus szarmata telepjelenség a Kompolt-Kistéri tanya 15. lelőhelyén. [Eine atypische sarmatische Siedlungserscheinung auf dem Fundort Kompolt, Kistéri-Gehöft 15.] *Agria* XXXIII. 1997. 77–107.
- VADAY 1998.
Vaday Andrea: Kereskedelem és gazdasági kapcsolatok a szarmaták és a rómaiak között. In: *JAZIGOK* 1998. 117–143.
- VADAY 2001.
Andrea Vaday: Military system of the Sarmatians. In: *INTERNATIONAL* 2001. 171–193.
- VADAY 2002.
Andrea Vaday: Militia inermis, militia armata. Bemerkungen zur Frage des Limes Sarmatiae. In: *FESTSCHRIFT KOLNÍK* 2002. 201–202.
- VADAY 2003.
Vaday Andrea: A szarmata Barbarikum központjai a Kr. u. 2. században. [Centres of the Sarmatian Barbaricum in the 2nd century.] *Barbarikumi Szemle* I. 2003. 9–22.
- VADAY 2003A.
Andrea Vaday: Limes Sarmatiae. In: *The Roman Army in Pannonia. An Archaeological Guide of the Ripa Pannonica*. Ed. Zsolt Visy. Teleki László Foundation, h.n. 2003. 204–207.
- VADAY 2003B.
Andrea Vaday: Mezőszemere settlement. In: *The Roman Army in Pannonia. An Archaeological Guide of the Ripa Pannonica*. Ed. Zsolt Visy. Teleki László Foundation, h.n. 2003. 209–212.
- VADAY 2003C.
Andrea Vaday: Cloisonné brooches in the Sarmatian Barbaricum in the Carpathian basin. *ActaAH* 54: 3–4. 2003. 315–421.
- VADAY 2005.
Vaday Andrea: Adatok a szarmaták fémművességéhez. (Tiszaföldvár-téglagyár). [Angaben zur Metallurgie der Sarmaten (Tiszaföldvár-Téglagyár/Ziegelei/).] *A Szántó Kovács János Múzeum Évkönyve* 7. 2005. 151–198.
- VADAY 2016.
Vaday Andrea: A szarmata barbaricum határvidékén. [Am Grenzgebiet des sarmatischen Barbaricums.] In: *Beatus homo qui invenit sapientiam. Ünnepi kötet Tomka Péter 75. születésnapjára*. Szerk. Csécs Teréz – Takács Miklós. Lekli Group Kft., Győr 2016. 757–788.
- VADAY–DOMBORÓCZKI 2001.
Andrea Vaday – László Domboróczki: Mezőszemere, Kismari-fenék. Spätkaiser-frühvölkerwanderungszeitliches Gräberfeldsdetail. [Mezőszemere, Kismari-fenék. Késő császárkori – kora népvándorláskori temetőrészlet. Mezőszemere, Kismari-fenék. Late Imperial – Early Migration Period Cemetery fragment.] *Agria* XXXVII. 2001. 5–206.
- VADAY–KULCSÁR 1984.
Андреа Х. Вадаи – Валерия Кульчар: К вопросу о так называемых сарматских пряжках. *ActaAH* 36. 1984. 239–261.
- VADAY–MEDGYESI 1993.
Andrea Vaday – Pál Medgyesi: Rectangular vessels in the Sarmatian Barbaricum in the Carpathian basin. *CommArchHung* 1993. 63–89.
- VADAY–SZEKERES 2001.
Vaday Andrea – Szekeres Ágnes: Megjegyzések az Alföld korai szarmata telepeinek kérdéséhez. (A jazyg bevándorlás és a megtelepedés kérdésköre.) [Bemerkungen zur Frage der frühsarmatischen Siedlungen in der Tiefebene. (Der Fragenkreis der jazygischen Einwanderung und Ansiedlung.)] *MFME–StudArch* VII. 2001. 231–298.
- VADAY–SZÓKE 1983.
H. Vaday Andrea – Szóke Béla Miklós: Szarmata temető és gepida sír Endrőd–Szujókereszten. [Sarmatischen Gräberfeld und gepidisches Grab in Endrőd–Szujókereszt.] *CommArchHung* 1983. 79–132.
- VAJNBERG–GORBUNOVA–MOSKOVA 1992.
Б.В. Вайнберг – Н.Г. Горбунова – М.Г. Мошкова: Основные проблемы в изучении памятников древних скотоводов Средней Азии и Казахстана. In: *SZTYERNAJA POLOSZA* 1992. 21–30.
- VÁRADY 1961.
Várady László: Későrómai hadügyek és társadalmi alapjaik. A Római Birodalom utolsó évszázada (376–476). Akadémiai Kiadó, Budapest 1961.
- VÁRADY 1969.
László Várady: Das letzte Jahrhundert Pannoniens 376–476. Akadémiai Kiadó, Budapest 1969.
- VARSÍK–PROHÁSZKA 2009.
Vladimír Varsík – Péter Prohászka: Nové poznatky o osídlení Vel'kého Žitného ostrova v dobe římskej. [Neue Angaben zur Besiedlung der Großen Schüttinsel in der römischen Kaiserzeit.] In: *Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim. / Archäologie der Barbaren 2008: Beziehungen und Kontakte in der barbarischen Welt. Materialien aus der IV. Frühgeschichtlichen Konferenz in Sanok 13.–17. Oktober 2008*. *Collectio Archaeologica*

- Ressoviensis XIII. Red. Maciej Karwowski – Eduard Droberjar. Mitel, Rzeszów 2009. 187–209.
- VÁSÁRY 2003.
Vásáry István: A régi Belső-Ázsia története. Magyar Őstörténeti Könyvtár 19. Balassi Kiadó, Szeged 2003.
- VASMER 1923.
Max Vasmer: Untersuchungen über die ältesten Wohnsitze der Slaven. Die Iranier in Südrussland. Veröffentlichungen des baltischen und slavischen Instituts an der Universität Leipzig 3. Markert & Petters, Leipzig 1923.
- VÉKONY 1989.
Vékony Gábor: Dákok, rómaiak, románok. Akadémiai Kiadó, Budapest 1989.
- VERNADSKY 1951.
George Vernadsky: Der sarmatische Hintergrund der germanischen Völkerwanderung. *Saeculum* 2. 1951. 340–392.
- VIDA 2009.
István Vida: Late 2nd century Sarmatian coin hoards. [II. sz. végi szarmata kincsleletek.] In: *Ex officina... Studia in honorem Dénes Gabler*. Hrsg. Bíró Szilvia. Mursella Régészeti Egyesület, Győr 2009. 573–585.
- VINOGRADOV 1963.
В.Б. Виноградов: Сарматы Северо-Восточного Кавказа. Грозный 1963.
- VINOGRADOV 1965.
В.Б. Виноградов: Сиракский союз племен на Северном Кавказе. *СА* 1965: 1. 108–121.
- VINOGRADOV 1966.
В.Б. Виноградов: Локализация Ахардея и сиракского союза племен (по письменным источникам) *СА* 1966: 4. 38–50.
- VINOGRADOV 1994.
Ю.Г. Виноградов: Очерк военно-политической истории сарматов в I в. н.э. [Military and political history of Sarmatians in the first century A.D.] *ВДИ* 1994: 2. 151–169.
- VINOGRADOV 1997.
Ю.Г. Виноградов: Херсонесский декрет о «несении Диониса» IOSPE I² 343 и вторжение сарматов в Скифию. [The Chersonesian Decree of “carrying Dionysos” IOSPE I² 343 and the Sarmatian invasion of Scythia.] *ВДИ* 1997: 3. 104–124.
- VINOGRADOV 2005.
Ю.А. Виноградов: Боспор Киммерийский. In: Греки и варвары Северного Причерноморья в скифскую эпоху. Отв.ред. К.К. Марченко. Алетейя, Санкт-Петербург 2005. 211–296.
- VINOGRADOV 2006.
Ю.А. Виноградов: Боспор Киммерийский: основные этапы истории в доримскую эпоху. In: Греки и варвары на Боспоре Киммерийском VII–I вв. до н.э. Ред. С.Л. Соловьев. Государственный Эрмитаж, Санкт-Петербург 2006. 36–43.
- VISY 1970.
Zsolt Visy: Die Daker am Gebiet von Ungarn. *MFME* 1970-1. 5–29.
- VISY 1978.
Visy Zsolt: Megjegyzések Valeria védelmi rendszerének kérdéséhez. *AntTan* XXV: 2. 1978. 246–252.
- VISY 1989.
Visy Zsolt: A római limes Magyarországon. Corvina, Budapest 1989.
- VISY 1994.
Zsolt Visy: Some notes on the Defence System of Pannonia in the 2nd and 3rd Centuries A.D. In: *La Pannonia e L’Impero Romano. Atti del convegno internazionale „La Pannonia e l’Impero Romano”*. Accademia d’Ungheria e l’Istituto Austriaco di Cultura (Roma, 13–16 gennaio 1994). Cont. Gábor Hajnóczy. Electa, Roma 1994. 85–96.
- VISY 1995.
Zsolt Visy: The problems of the Dacian ethnic group in Hungary. In: *Din istoria Europei Romane*. Universitatea din Oradea, Seria: Istorie IV. Oradea 1995. 93–104.
- VISY 2003.
Zsolt Visy: The ripa Pannonica in Hungary. Akadémiai Kiadó, Budapest 2003.
- VISY 2005.
Visy Zsolt: Verespatak aranya. *ZM* 14. 2005. 311–315.
- VISY 2009.
Zsolt Visy: Mapping the SW *limes* of Dacia. In: *The army and frontiers of Rome*. Papers offered to David J. Breeze on the occasion of his sixty-fifth birthday and his retirement from historic Scotland. *Journal of Roman Archaeology Supplementary series* 74. Ed. William S. Hanson. *Journal of Roman Archaeology*, Portsmouth, Rhode Island 2009. 115–126.
- VISY 2012.
Visy Zsolt: „Dacia ... diuturno bello Decibali viris fuerat exhausta”. Alföldi András és a daciai kontinuitás. *AntTan* LVI. 2012. 233–255.
- VLASZKIN 2000.
М.В. Власкин: Раннесарматские погребения могильника Северо-Западный I. [Early Sarmatian Burials at the Severo-Zapadnyi I Cemetery.] In: Сарматы и их соседи на Дону.

- Материалы и исследования по археологии Дона I. Ред. Ю.К. Гугуев. Терра, Ростов-на-Дону 2000. 9–26., 308.
- VORONYATOV–MACSINSZKI 2010.
С.В. Воронятов – Д.А. Мачинский: О времени, обстоятельствах и смысле появления сарматских тамг на германских копьях. [Über die Zeit, Umstände und den Sinn der Erscheinung sarmatischer Tamgen auf germanischen Lanzenspitzen.] In: *Germania – Sarmatia II*. Ред. Галина Король. Калининградский областной историко-художественный музей – Курский государственный областной музей археологии, Калининград – Курск 2010. 57–77.
- VÖRÖS 1982/83.
Vörös Gabriella: Hunkori szarmata temető Sándorfalva–Eperjesen. [Eine sarmatische Begräbnisstätte aus der Hunnenzeit in Sándorfalva–Eperjes.] *MFME* 1982/83-1. 129–172.
- VÖRÖS 1992.
Vörös Gabriella: A tiszai átkelőhely szerepe a 4–5. században Csongrád alatt, a mai böldi révnél. *MűkuCsom* 1992. 5–13.
- VÖRÖS 1998.
Vörös Gabriella: Településszerkezet és életmód az alföldi szarmaták falvaiban. In: *JAZIGOK* 1998. 49–66.
- VÖRÖS 2003.
Vörös Gabriella: Barbárok a Római Birodalom határvidékén. Régészeti leletek a madarasi szarmata temetőből (Bács-Kiskun megye). Kiállítási katalógus. Móra Ferenc Múzeum, Szeged 2003.
- VULIĆ 1929/30.
Nikola Vulić: Konstantinus' Sarmatenkrieg im J. 358 und 359. *Byzantinische Zeitschrift* 30. 1929–1930. 374–376.
- WEINRAUCH 1996.
Wehrauch und Seide. Alte Kulturen an der Seidenstraße. Hrsg. Wilfried Seipel. Kunsthistorisches Museum, Milano – Wien 1996.
- WERNER 1956.
Joachim Werner: Beiträge zur Archäologie des Attila-Reiches. Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften. Phil.-Hist. Klasse N.F. 38. Verlag der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, München 1956.
- WHEELER 1998.
Everett L. Wheeler: Constantine's Gothic Treaty of 332: a Reconsideration of Eusebius VC 4.5–6. In: *The Roman Frontier at the Lower Danubie 4th-6th centuries. The second International Symposium* (Murighiol/Halmyris), 18–24 August 1996. *Studia Danubiana. Pars Romaniae Series Symposia I*. Ed. Mihail Zahariade. Romanian Institute of Thracology, Bucharest 1998. 81–94.
- WICKER 2011.
Wicker Erika: Egy két évezreddel ezelőtt élt nemes úrhölgy. A kelebia–vermesjárasi szarmata sírletről. 10 éve elhunyt Kőhegyi Mihály emlékének. *Bácsország* 59: 4. 2011. 93–95.
- WOLFRAM 1990.
Herwig Wolfram: *The History of the Goths*. University of California Press, Berkeley and Los Angeles 1990.
- WOLFRAM 2001.
Herwig Wolfram: *Die Goten. Von den Anfängen bis zur Mitte des 6. Jahrhunderts. Entwurf einer historischen Ethnographie*. Verlag C.H. Beck, München 2001.
- WRIGHT–RICHMOND 1955.
R.P. Wright – I.A. Richmond: *Catalogue of the Roman inscribed and sculptured stones in the Grosvenor Museum. Chester and North Wales Archaeological Society, Chester*. 1955.
- ZADNEPROVSKIY 1996.
Y.A. Zadneprovskiy: The nomads of northern Central Asia after the invasion of Alexander. In: *History of civilizations of Central Asia*. 2. The development of sedentary and nomadic civilizations: 700 B.C. to A.D. 250. Ed. János Harmatta. UNESCO Publishing, Paris 1996. 457–472.
- ZAHAROV 2000.
А.В. Захаров: Сарматское погребение в кургане «Крестовый». In: *Сарматы и их соседи на Дону. Материалы и исследования по археологии Дона*. вып. I. Ред. Ю.К. Гугуев. Терра, Ростов-на-Дону 2000. 27–45.
- ЗАЙЦЕВ 2011.
Ю.П. Зайцев: «Позднескифский» костюм как этноиндикатор на примере элементов поясной ганитуры III-I вв. до н.э. In: *NASZELENYIJE* 2011. 584–592.
- ZALOTAY 1953.
Zalotay Elemér: A prochorovkai temetkezési szokás nyomai az alföldi szarmatáknál. [Следы прохоровского способа погребения у сармат, проживавших на Венгерской низменности.] *ArchÉrt* 80. 1953. 63.
- ZASZECKAJA 1979.
И.П. Засецкая: Савроматские и сарматские погребения Никольского могильника в Нижнем Поволжье. [The Sauromatians and Sarmatians graves of the Nikolskoye burial

- ground in the Lower Volga basin.] *Труды ГЭ XX*. 1979. 87–113., 188.
- ZASZECKAJA 1982.
И.П. Засецкая: Погребение у села Кызыл-Адыр Оренбургской области. (К вопросу о гунно-хуннских связях.) In: Древние памятники культуры на территории СССР. Науч. ред. А.М. Микляев. Государственный Эрмитаж, Ленинград 1982. 54–77.
- ZASZECKAJA 1999.
И.П. Засецкая: Сармато-аланская традиция в украшениях гуннской эпохи. (Sarmatian and Alan Tradition in Decorations of the Huns Times.) *АСГЭ* 34. 1999. 161–171.
- ZASZECKAJA 2006
И.П. Засецкая: О новом исследовании по проблемам полихромного звериного стиля. [About a new study on the problems of polychrome animal style.] *ВДИ*. 2006: 2. 97–130.
- ZEUSS 1837.
Johann Kasper Zeuss: Die Deutschen und die Nachbarstämme. Lentner, München 1837.
- ZGUSTA 1955.
Ladislav Zgusta: Die Personennamen griechischer Städte der Nördlichen Schwarzmeerküste. Die ethnischen Verhältnisse, namentlich das Verhältnis der Skythen und Sarmaten, im Lichte der Namenforschung. Nakl. Československé akademie věd, Praha 1955.
- ZINKO 1991.
В.Н. Зинько: Об этносоциальной стратификации сельского населения европейской части Боспора в IV–III вв. до н.э. *МАИЭТ II*. 1991. 39–43.
- ZOLOTIJE 2001.
Золотые олени Евразии. Науч. ред. А.Ю. Алексеев – Е.Ф. Королькова. Государственный Эрмитаж – Славия, Санкт-Петербург 2001.
- ZOLTAI 1941.
Zoltai Lajos: Die Hügelgräber der römischen Kaiserzeit in Hortobágy. *DissPann II*: 11. 1941. 269–308.
- ZUBARJEV 2005.
В.Г. Зубарев: Историческая география Северного Причерноморья по данным античной письменной традиции. *Studia historica. Языки славянской культуры*, Москва 2005.
- ZSDANOVSZKIJ 1985.
А.М. Ждановский: История племен Среднего Прикубанья во II в. до н.э. – III в. н.э. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата исторических наук. Москва 1985.
- ZSDANOVSZKIJ 1988.
А.М. Ждановский: Классификация наконечников стрел из курганных погребений Среднего Прикубанья сарматского времени. In: Проблемы археологии и этнографии Северного Кавказа. Ред. В.В. Виноградов и др. Кубанский государственный университет, Краснодар 1988. 54–68.
- ZSELEZCSIKOV 1984.
Б.Ф. Железчиков: Вероятная численность савромато-сарматов Южного Приуралья и Заволжья в VI в. до н.э. – I в. н.э. по демографическим данным. In: Древности Евразии в скифо-сарматское время. Ред. А.И. Мелюкова – М.Г. Мошкова – В.Г. Петренко. Наука, Москва 1984. 65–68.
- ZSELEZCSIKOV–PSENYICSNYUK 1994.
Б.Ф. Железчиков – А.Х. Пшеничнюк: Племена Южного Приуралья в VI–III вв. до н.э. In: *PROBLEMI* 1994. 5–8.
- ZSOLDOS 2017.
Zsoldos Attila: Az első évtizedek. Jászok a középkori Magyarországon. *Rubicon XXVIII*: 308. 2017: 6. 28–31.
- 7000 JAHRE 2000.
7000 Jahre persische Kunst. Meisterwerke aus dem Iranischen Nationalmuseum in Teheran. Hrsg. Wilfried Seipel. Kunsthistorisches Museum, Wien 2000.